
RIVITALOASUNNON REMONTOINTI
IKÄÄNTYMISEN NÄKÖKULMASTA

Tiia-Riikka Tynkkynen

Opinnäytetyö

SAVONIA-AMMATTIKORKEAKOULU

KOULUTUSALA

Kulttuuriala

TUTKINTO - OHJELMA

Muotoilun koulutusohjelma AMK

Sisustusarkkitehtuuri ja kalustemuotoilu

TYÖN TEKIJÄ

Tiia-Riikka Tynkkynen

TYÖN NIMI

Rivitaloasunnon remontointi ikääntymisen näkökulmasta

PÄIVÄYS

10.5.2021

SIVUMÄÄRÄ / LIITTEET

77 / 20

TYÖN OHJAAJA

Jarmo Ruokonen

AVAINSANAT

Sisustussuunnittelu, korjausrakentaminen, esteettömyys, ikääntyneet

OPINNÄYTETYÖ

TIIVISTELMÄ

Opinnäytetyössä toteutetaan ikääntyneelle asiakkaalle remonttisuunnitelma rivitalokolmioon, jossa kiintokalusteita ja pintamateriaaleja ei ole suurimmaksi osaksi päivitetty vuoden 1988 jälkeen. Työn tavoitteena on toteuttaa suunnitelma ensisijaisesti asunnon viihtyvyyden, toiminnallisuuden ja turvallisuuden näkökulmasta, sekä esteettömyyden näkökulmasta siltä osin, kun se on vielä realistista toteuttaa. Suunnitelman tavoitteena on, että asunto palvelisi mahdollisen remontin ja korjauksien jälkeen ikääntyneen asiakkaan arkista elämää paremmin, kuin nykyinen asunto. Tavoitteena on luoda toteuttamiskelpoinen ja realistinen suunnitelma, joka antaa asiakkaalle näkökulmaa ja ideoita asunnon toiminnallisia sekä viihtyvyyteen liittyviä parannuksia varten.

Työ koostuu tietoperustasta, joka toimii suunnitelman teoriaperustana sekä perusteluina asunnon toiminnallisten ja viihtyvyystekijöiden tärkeydelle. Tietoperustassa käsitellään ikääntymisen tuomia muutoksia sekä hyvän elämänlaadun määritelmää Maailman terveysjärjestön WHO:n ja Powel Lawtonin kehittämän jaottelun mukaan. Tietoperustan lisäksi työn tärkeänä osana on asiakkaan haastattelu, jossa kartoitetaan asiakkaan toiveita asunnon toiminnallisuuden, viihtyvyyteen ja elämäntapoihin liittyen. Suunnitelma toteutettiin ArchiCAD -mallinnusohjelmalla.

Lopputuloksena syntyy suunnitelma, jolla asunnosta saadaan viihtyisä, harmoninen ja ehjä kokonaisuus, joka palvelee ikääntyvää asiakasta ja jossa huomioidaan asiakkaan toiveet sekä elämäntavat. Suunnitelmasta toteutetaan 3D-visualisointikuvat, asianmukaiset työpiirokset sekä materiaali- ja kalustelistat, joista käy ilmi kaikki asuntoon valitut pintamateriaalit ja kiintokalusteet. Lopullinen suunnitelma ei toteuta kaikkia esteettömyyden ja vapaan tilan suosituksia, mutta palvelee ja tukee asiakasta paremmin toiminnallisuuden puolesta nykyisessä elämäntilanteessa. Lopputulos on asiakkaan toiveiden ja tarpeiden mukainen ja mahdollistaa elämisen asunnossa tulevaisuudessa paremmin esimerkiksi rollaattorin kanssa kuin nykyinen asunto. Suunnitelmaa voitaisiin jatkotyöstää esteettömyyden näkökulmasta vielä lisää, jolloin asunto palvelisi tarvittaessa myös pyörätuoliasukasta. Rakenteellisia muutoksia pystyttäisiin vielä tekemään esimerkiksi kulkuaukkoihin. Lisäksi tutkimustyötä voitaisiin toteuttaa haastattelemalla useampaa ikääntynyttä ja kartoittamalla heidän näkökulmiaan omissa kodissa asumisesta ja kodin toiminnallisuudesta, millä saataisiin laajempaa näkökulmaa työhön.

SAVONIA UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

FIELD OF STUDY

Culture

DEGREE PROGRAMME

Degree Programme in Design

Interior Architecture and Furniture Design

AUTHOR

Tiia-Riikka Tynkkynen

TITLE OF THESIS

Renovation of a Terraced House from the Perspective of Aging

DATE

May 10, 2021

PAGES / APPENDICES

77 / 20

SUPERVISOR

Jarmo Ruokonen

KEYWORDS

Interior design, reconstruction, accessibility, the aged

THESIS

ABSTRACT

The topic of this thesis is to accomplish a renovation plan for an elderly client's house. The renovation site is a three-room terraced house which is in original condition. This means that fixtures and surface materials have not been replaced since 1988. The goal of the thesis is to accomplish a plan for the apartment which makes living easier for the elderly client. The aim is to take into account the comfort, functionality and safety of the apartment firstly. The plan also considers accessibility, insofar as it is possible to achieve in realistic way for the apartment. The goal of the thesis is to create a feasible and realistic plan that gives a visual angel and ideas about the functionality and comfort of the apartment modifications to client.

The thesis consists of a knowledge base, which serves as the theoretical background and as a justification for the importance of functionality and comfort factors in the apartment. The knowledgebase introduces a deeper understanding of changes in aging and the definition of good life quality. Information is based on materials of World Health organization (WHO) and Powel Lawton's theory. The important part of the thesis is the interview which reveals the client wishes about the comfort and functionality of the apartment and her lifestyle. In addition to the information base, an important part of the work is the interview, which surveys the client's wishes for the apartment function, comfort, and her lifestyle. The interior design is accomplished with ArchiCAD.

As a result, a plan is created to make the apartment cozy, harmonic and solid which serves the needs of the client and her lifestyle. The plan includes 3D-visualizations of the interior, technical drawings, and a list of selected materials and furniture. The final design does not fulfil all the free space recommendations, but the change of the interior supports the client better because she is able to move there with the walker. The outcome is in line with the wishes and needs of the client and make it possible to live in the apartment better with rollator than the old one. The plan could be further developed from the point of view of accessibility, in which case the apartment would also serve a wheelchair user if necessary. Structural changes could be done for example, to doorways. Furthermore, research could be carried out by interviewing more elderly people and investigating their perspectives on living in their own home and the functionality of the home, which would provide a broader perspective for the plan.

SISÄLTÖ

1	JOHDANTO.....	6	6	REMONTTISUUNNITELMA	27
2	AIHEEN VALINTA JA TAVOITTEET	7	6.1	Purkusuunnitelma & muutospohjapiirros	27
3	IKÄÄNTYMINEN JA SEN TUOMAT MUUTOKSET	8	6.2	Pintamateriaalit	29
3.1	Elämänlaatu ja muutokset toimintakyvyssä	8	6.3	Asunnon valaistus	33
3.2	Fyysiset muutokset	9	6.4	Eteisen ja käytävän kiintokalusteet.....	36
3.3	Psyykkiset muutokset	10	6.5	Keittiön kiintokalusteet	41
3.4	Sosiaaliset muutokset	11	6.6	Kylpyhuone, pyykinhuolto ja sauna	46
3.5	Ympäristön merkitys	12	6.7	Vessan kiintokalusteet.....	55
4	ELINKAARIASUMINEN JA KODIN TOIMINNALLISET TILAT	14	6.8	Vaatehuoneen kiintokalusteet.....	60
4.1	Elinkaariasuminen ja esteettömyys	14	6.9	Makuuhuoneen kiintokalusteet.....	63
4.2	Eteinen.....	16	7	POHDINTA	68
4.3	Vessa.....	17		LÄHTEET	70
4.4	Keittiö	18		KUVALUETTELO	72
4.5	Kylpyhuone ja sauna	19		LIITTEET	78
4.6	Vaatehuolto.....	20		LIITE 1: Haastattelukysymykset	78
4.7	Asunnon pintamateriaalit.....	21		LIITE 2: Purkusuunnitelma	80
5	ASUNNON NYKYTILA JA TOIMEKSIANTO.....	23		LIITE 3: Muutospohjapiirros.....	81
5.1	Muutoskohde	23		LIITE 4: Värisuunnitelma	82
5.2	Asiakkaan toimeksianto ja toiveet	25		LIITE 5: Alakattosuunnitelma	83

LIITE 6: Eteisen ja käytävän seinäprojektiot.....	84
LIITE 7: Keittiön seinäprojektiot.....	85
LIITE 8: Kylpyhuoneen seinäprojektiot.....	86
LIITE 9: Saunan seinäprojektiot.....	87
LIITE 10: Saunan lauteiden työpiirros.....	88
LIITE 11: Erillisvessan seinäprojektiot.....	89
LIITE 12: Vaatehuoneen seinäprojektiot.....	90
LIITE 13: Makuuhuoneen seinäprojektiot.....	91
LIITE 14: Kalusteluettelo.....	92
LIITE 15: Materiaaliluettelo.....	97

1 JOHDANTO

Hyvin suunnitellut tilaratkaisut ja asunnon toiminnalliset ratkaisut tukevat oman arjen pyörittämistä: elämän käännekohdissa toiminnallisten ratkaisujen ja pintamateriaalien valinta korostuu, kun arki ja elämäntapa muuttavat muotoaan. Ikääntyminen on yksi näistä käännekohdista, joissa muutoksia tapahtuu olennaisesti ihmisen toimintakyvyssä ja elämäntavoissa.

Toteutan opinnäytetyössäni remonttisuunnitelman vuonna 1988 rakennetun rivitaloyhtiön asuntoon, joka on pintamateriaaleja lukuun ottamatta lähes alkuperäisessä kunnossaan. Lähestyn suunnitelmaa ikääntyvän asiakkaan näkökulmasta.

Kohderyhmän ymmärtäminen on tärkein lähtökohta onnistuneelle suunnittelulle. Ymmärtääkseni kohderyhmää parhaiten, perehdyn työni alussa elämänlaatuun vaikuttaviin tekijöihin, ikääntymisen tuomiin muutoksiin toimintakyvyssä sekä kodin merkitykseen ikääntyneelle. Etsin työssäni ratkaisuja kohdeasunnon esteettömyyden ja tilaratkaisujen sekä kiintokalusteiden ja materiaalien ongelmakohtiin haastatteleamalla asiakasta. Selvitän myös asiakkaan mieltymyksiä värimaailman ja visuaalisten asioiden suhteen.

Kiinnitän työssäni huomiota asunnon kiintokalusteisiin, pintamateriaaleihin sekä esteettömyyteen ja valaistukseen, jotka lisäävät tilojen käytännöllisyyttä ja turvallisuutta. Suunnitelma käsittää huoneiston uudistuksen pintamateriaalien ja kiintokalusteiden osalta sekä muutokset asunnon käytännöllisyyteen, esteettömyyteen ja toiminnallisuuteen liittyen. Toteutan työssäni kohdeassunnosta asianmukaiset asiakirjat: purkusuunnitelman, muutospohjapiiroksen, 3D-visualisointikuvat, värisuunnitelman, alakattosuunnitelman, seinäprojektiot ja kaluste- sekä materiaalilistaukset.

2 AIHEEN VALINTA JA TAVOITTEET

Työni aihe valikoitui oman kiinnostukseni sekä yksityisen toimeksiantajan ehdotuksen pohjalta. Sisustusarkkitehtuurissa minua on kiinnostanut lähtökohtaisesti aina käytännönläheinen suhtautuminen tilojen suunnitteluun ja siihen, kuinka tiloja luodaan käyttäjälähtöisesti niin, että ne luovat iloa ja positiivisia kokemuksia sekä tukevat käyttäjän arkista elämää ja hyvinvointia.

Aihe on minulle henkilökohtaisesti tärkeä, sillä molempien isovanhempieni arkisessa elämässä oman kodin merkitys ja niiden sopivuus ovat alkaneet korostua vuosi vuodelta – käytänkin työssäni ja suunnittelussani pohjana tietoperustan ja asiakkaan haastattelun lisäksi myös omia kokemuksiani ja tekemiäni havainnoiteja.

Aiheeni on ajankohtainen, sillä ikääntyvien osuus väestössä kasvaa merkittävästi seuraavien vuosikymmenten aikana (ennusteen mukaan vuonna 2030 Suomessa on noin 1,5 miljoonaa yli 65-vuotiasta, joka on melkein neljännes koko maan väestöstä) – Suomessa pyritään entistä enemmän siihen, että ikääntyneet voivat asua omassa kodissa mahdollisimman pitkään, koska se on yhteiskunnan kannalta edullisin vaihtoehto. (Helminen, Vesala, Rehunen, Strandell, Reimi & Priha 2017, 3, 75.)

Toiminnallisuuden näkökulman lisäksi tavoitteena on luoda harmoninen ja eheä kokonaisuus ja koti, jossa on hyvä olla. Tavoitteenani on tehdä rakenteellisesti toteutuskelpoinen ja realistinen suunnitelma, joka tukee ikääntyneen asiakkaan asumista - nyt ja tulevaisuudessa. Tavoitteena on, että toimintakyvyn muutoksien aikana asuminen omassa kodissa on mahdollista mahdollisimman pitkään; tällä hetkellä asunto ei tue omaa asumista parhaimmalla mahdollisella tavalla ja hankaloittaa elämistä todennäköisesti tulevaisuudessa.

Suunnitelman taustalla on myös pieni ajatus siitä, että asunto joudutaan myymään tulevaisuudessa. Uusissa ratkaisuissa on tavoitteena ottaa huomioon, että asuntoa on helppo muokata pienillä muutoksilla myös tulevaisuudessa.

Tietoperustan keräämisessä olen käyttänyt pääasiassa kirja- ja verkkolähteitä sekä haastattelua, jonka toteutin asiakkaan kanssa. Tila- ja kiintokalustesuunnittelussa tietoperustana käytin RT- ja SIT-kortistoja. Työhön liittyi teoriataustan tutkimisen ja kokoamisen lisäksi myös tarpeelliset mittaustyöt asunnossa uutta pohjapiirrosta varten sekä käyntejä sisustusliikkeissä ja ideataulujen kokoamista suunnittelua varten.

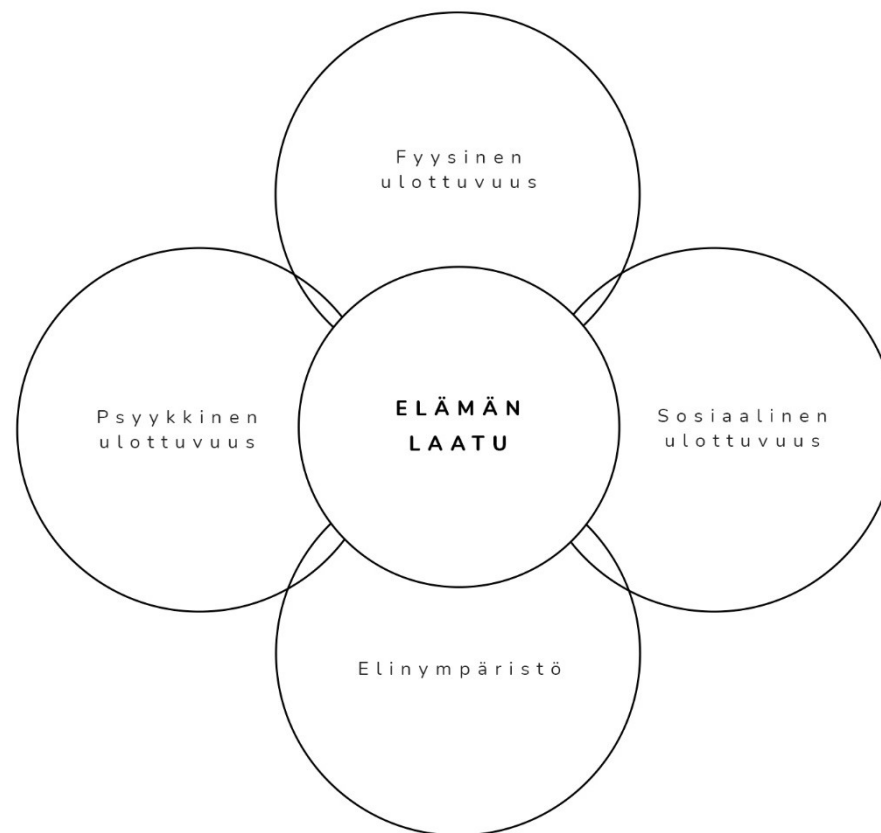
3 IKÄÄNTYMINEN JA SEN TUOMAT MUUTOKSET

3.1 Elämänlaatu ja muutokset toimintakyvyssä

Elämänlaatu on kokemuksemme siitä, kuinka hyväksi koemme oman elämämme. Jokainen meistä arvottaa eri tavalla niitä tekijöitä, jotka tekevät tyytyväiseksi.

Elämänlaatuun vaikuttavia asioita voidaan tarkastella Maailman terveysjärjestön WHO:n ja Powel Lawtonin kehittämän jaottelun mukaan (kuva 1). Eri elämän vaiheissa kaikki ulottuvuudet painottuvat, tukevat, sivuavat ja koskettavat toisiaan. Elämänlaatu voidaan käsittää neljällä eri ulottuvuudella: fyysisellä, psyykkisellä, sosiaalisella sekä ympäristön tekijöillä. Onnistuneeseen ikääntymiseen ja ikääntyneen hyvään elämänlaatuun liitetään myös toimintakykyisyys: Ikääntyminen tuo mukanaan muutoksia ajatteluun liittyviin tekijöihin (keskittyminen, muisti ja vireys), fyysisiin kykyihin (liikkuminen, tasapaino, ulottuminen, voima ja näppäryys) sekä aisteihin (kuulo, maku, haju, näkö ja tunto). Muutokset toiminnoissa, ajattelussa sekä aisteissa asettavat rajoituksia ja haasteita itsenäiselle asumiselle. Tilojen toiminnallisuus vaikuttaa myös vanhusta avustavan henkilön mahdollisuuksiin työskennellä ikääntyneen kotona. (Kulmala 2019, 20–21; Rasilainen, Jääskeläinen, Sorsa 2020, 44.)

Elämänlaadun ulottuvuuksista merkittävä tekijä on elinympäristö, joka luo tärkeän ja merkityksellisen pohjan kaikelle muulle. Meille lähin elinympäristö on usein oma koti. Parhaimmillaan hyvin suunniteltu ja oman tuntuinen sekä näköinen koti tukee muita elämänlaadun ulottuvuuksia, vaikka niissä olisi vajaavaiuuksia.

KUVA 1. Elämänlaadun ulottuvuudet WHO:n ja Lawtonin mukaan (Tynkkynen 2021)

3.2 Fyysiset muutokset

Fyysisen ulottuvuuden tekijöitä ovat henkilökohtainen terveydentilamme, fyysinen kunto ja tarmokkuus. Toimintakyvyn heikkeneminen, erilaiset fyysiset oireet sekä sairaudet vaikeuttavat ikääntyneen selviytymistä arjessa ja lisäävät avun tarvetta sekä haavoittuvuutta. Ikääntyvän elämänlaadun kannalta ratkaisevaa on, mitä omilla voimavaroilla saa aikaan, ei voimavarojen määrää. Vanhukset ovat taitavia kompensoimaan arjessaan oman toiminnan vajeita luovilla keinoilla. Tätä edistävät hyvän asumisen tekijät: asunnon toimivuus, esteettömyys, siisteys sekä turvallinen ja helppo uloskäynti. Hyvä fyysinen kunto edistää ikääntyneen pärjäämistä kotona arjen askareissa sekä vähentää loukkaantumisen riskiä. (Verma & Hätönen 2011, 8; Kulmala 2019, 21, 23.)

Erilaisten lääkkeiden käyttäminen, heikentynyt näkö sekä liikuntakyky altistavat ikääntyneen kaatumiselle. Fyysisen turvallisuuden lisäämiseksi tärkeitä tekijöitä ovat erilaisten tasoerojen turvallisuus, kurkottamisen ja kiipeämisen tarpeen vähentäminen sekä erilaisten tukikaiteiden käyttöönotto ja lattioiden liukkauden vähentäminen. (Elo 2006, 37–38.)

Fyysinen kunto on avaintekijä, että ihminen pärjää ja pystyy toimimaan arjessaan itsenäisesti. Mikäli fyysinen kunto rajoittaa toimimista ja vaatii apuvälineiden käyttöä, hidasteena saattaa silloin olla koti, jossa ei mahdu toimimaan apuvälineiden kanssa tai niiden käyttö on tilojen vuoksi hankalaa.

Muutoksia tapahtuu ikääntyessä myös aisteissa, mikä heikentää ikääntyneen pärjäämistä itsenäisesti. Monet tarvitsevat apuvälineitä korvaamaan aistien toimintaa. Ikääntyminen tuo mukaan muutoksia niin näköön, kuuloon, että tuntoaistiinkin. Kuulovammaisten ja näön heikkenemisestä kärsivien ikääntyneiden olemista voidaan helpottaa kiinnittämällä huomiota ympäristön kuunteluolosuhteisiin, valaistukseen sekä visuaalisen hahmotettavuuteen: muutokset vaikuttavat näkökenttään, liikkeen havainnointiin, näöntarkkuuteen, kontrastien havainnointiin, häikäisyalttiuteen sekä värierottelukykyn. Yksi turvallisuustekijä ikääntyneen kotona on valon määrä, joka itsessään luo turvallisuuden tunnetta ja vaikuttaa virkeyteen sekä henkiseen hyvinvointiin. Valon tulo-suunta vaikuttaa näkemiseen ja tilan hahmottamiseen, mutta olennaista on myös valojen varjojen syntyminen, joka auttaa tilojen hahmottamisessa. Valojen ohjaus täytyy tehdä ikääntyneelle helpoksi ja mutkattomaksi, ja joissakin tilanteissa liiketunnistimista voi olla apua. (Verma & Hätönen 2011, 8; Rasilainen ym. 2020, 91, 94.)

Muutokset fyysisissä tekijöissä ja aisteissa vaikuttavat eniten kotona pärjäämiseen. Mielestäni ne tulisi aina ottaa huomioon tila- ja käytännönläheisessä suunnittelussa. Liikuntakyvyllä on suurin merkitys arjen toimivuudessa: liikuntarajoitteisen asukkaan arki vaikeutuu pyörätuolissa huomattavasti, jos esimerkiksi keittiö tai muu asunto on suunniteltu ja mitoitettu seisovalle apuvälineettömälle henkilölle.

KUVA 2. Kuvituskuva (Hodson 2018)

3.3 Psyykkiset muutokset

Psyykinen ulottuvuus liittyy mielen hyvinvointiin ja niihin tekijöihin, jotka rakentavat ikääntyvän ihmisen psyykkistä olotilaa ja elämänlaatua. Niihin liittyviä tekijöitä ovat hyvä itsetunto, kokemus hyväksymisestä ja arvostuksesta, halu nauttia elämästä, kokea merkityksellisyyttä ja iloa sekä halu olla rakastettu ja onnellinen. Elämänhalu antaa voimaa, kykyä ja motivaatiota oman terveyden ja itsensä huolehtimiseen. Aineellisten tekijöiden sijaan ikääntyvä arvostaa useammin enemmän henkisyyttä ja tunteilijoita. (Kulmala 2019, 24–25.)

Mielen kuormitusta ja haasteiden asettamista tyytyväisyydelle ja onnellisuudelle lisäävät henkilökohtaiset toimintakyvyn muutokset, jotka etenevät eri ihmisillä eri nopeudella. Ikääntymiseen vaikuttavat biologiset sekä elämäntapaan, kulttuuriin ja ympäristöön liittyvät tekijät. Muutokset näkyvät usein myös toisten silmissä. (Lyyra, Pikkarainen, Tiikkainen, Heikkinen, Hirvensalo, Leinonen, Liimatainen, Matilainen, Pikkarainen, Ruoppila, Ryttyläinen, Saari, Salmela, Suominen, Suutama ja Valkama 2007, 132.)

Kulmala mainitsee kirjassaan, että psyykkiseen toimintakykyyn kuuluu tunne siitä, että voi toimia juuri itselleen mieluisalla tavalla (2019, 24). Kun arkinen elämä kotona sujuu ja toiminnot siellä on suunniteltu niin, että ikääntynyt pärjää itsenäisesti ja voi toimia juuri niin kuin itse haluaa, parantaa se psyykkistä hyvinvointia ja tunnetta itsenäisyydestä. Mikäli kotona ei pärjää yksin, voi ulkopuolisen avun vastaanottaminen ja pyytäminen aiheuttaa ikääntyneessä kokemuksia rasitteena olemisesta sekä häpeästä.

3.4 Sosiaaliset muutokset

Sosiaaliseen ulottuvuuteen kuuluvat ihmissuhteet, jotka voivat tehdä ihmisen onnelliseksi, mutta myös onnettomiksi. Muodostamme kontaktin toiseen ihmiseen usean eri aistin kautta: katseen, kosketuksen, äänien ja hajujen. Kosketus on osa ihmisen elämää ja on välttämätön terveydelle ja hyvinvoinnille. Se tehostaa elimistön hyvinvointia tukevaa hormonijärjestelmää: laskee stressihormonipitoisuuksia, alentaa verenpainetta, laskee sykettä, lievittää kipua ja vahvistaa immunitettia. Ikääntyneille tärkeämpää on usein ihmissuhteiden laatu kuin määrä. (Kulmala 2019, 26–27.)

Ikääntyneen elämässä tärkeitä ihmisiä ovat läheiset ja ystävät. Kun oma toimintakyky heikkenee ja muutoksia tapahtuu myös muistissa sekä ajattelussa, ikääntynyt saattaa pelätä, että jää yksin tai kokee itsensä rasitteena lähimmäisilleen. Sosiaaliseen osa-alueeseen voi yhdistää paljon puhutun ikäihmisten yksinäisyyden, joka voi aiheuttaa psykisiä ongelmia kuten pidempiaikaista ahdistusta, turvattomuutta ja masennusta (Mehiläinen julkaisuaika tuntematon).

Ikäihmisten yksinäisyydestä puhuttaessa viitataan usein elämäntilanteen tuomien muutoksien aiheuttamaan yksinäisyyteen. Sitä voi aiheuttaa eläkeikään astuminen, terveysongelmat, muutto omasta kodista, ystävien ja läheisten menettäminen ja mahdolliset liikuntarajoitteet. (Mehiläinen julkaisuaika tuntematon.)

KUVA 3. Kuvituskuva (Van Erp 2017)

KUVA 4. Kuvituskuva (Stackpoole 2018)

3.5 Ympäristön merkitys

Ympäristön merkitys riippuu yksilöstä ja hänen omista kyvyistään toimia siinä. Vaikka ympäristön muuttaminen ikääntyneen tarpeisiin olisi aina parasta, on sopeutuja kumminkin aina ikääntyvä itse. Ympäristö tuo mieleen kodin, joka on meille jokaiselle tärkeä. Koti on monien toimintojen keskeinen paikka ja siihen liitettävä elämä tulee ilmi ikääntyneen puheissa, tavaroissa ja muistoissakin. (Kulmala 2019, 29.)

Jokainen meistä tarvitsee asunnon ja kodin – paikan, jossa arjen lomassa sallimme itsemme levätä ja rentoutua. Parasta olisi, että se olisi suunniteltu toimimaan omien tarpeidemme mukaisesti ja, että se olisi meille jokaiselle mieluisa paikka myös visuaalisesti.

Fyysisellä ympäristöllä on monia ominaisuuksia, jotka vaikuttavat hyvinvointiin. Kognitiivisten toimintojen, aistien ja motoriikan heikentyminen sekä sairaudet vaikeuttavat ikääntyneen pärjäämistä arkielämässä. Silloin keskeiseksi asiaksi muodostuu fyysinen ympäristö, joka mahdollistaa arjen toiminnot turvallisesti. (Elo 2006, 37.)

Kokonaisvaltaiseen hyvinvointiimme vaikuttaa hyvin ja toimivasti suunniteltu koti: Kun suunnittelussa huomioidaan käyttökokemus kokonaisvaltaisesti, on lopputulos harmonisuuden ja muiden aistien lisäksi myös ilo silmälle. Laadukas koti tarjoaa pohjan ajatuksille ja toiminnalle sekä tuo elämään vakautta, inspiraatiota ja nautintoa. (Karlsson 2019, 10, 17, 155.)

Kun koti tukee ikääntyneen itsenäistä asumista ja arjessa selviämistä, vaikuttaa se myös ikääntyneen omaan itsetuntoon ja psyykkiseen hyvinvointiin. Vaikka elämä olisi rajoittunutta vamman, sairauden tai luonnollisen toimintakyvyn heikkenemisen takia, itsenäinen selviytyminen kotona parantaa ikääntyneen itsevarmuutta ja luo positiivisia ajatuksia omasta selviytymisestä ja riippumattomuudesta toisiin ihmisiin.

Mikäli oma koti tai fyysinen toimintakyky ei salli itsenäistä asumista, on ikääntyneen mahdollista siirtyä tehostettuun palveluasumiseen. Omasta kodista luopuminen on kumminkin vanhuuden suurimmista luopumisista. Oma koti tarkoittaa ikääntyneen kokemusta arjen pysyvyydestä ja jatkuvuudesta sekä kokemuksesta elää omannäköistä arkea päivästä toiseen, joka tuottaa pärjäämisen kokemusta sekä hallinnan tunnetta omasta elämästä. (Kulmala 2019, 186, 193.)

Koska elämässä voi tapahtua ikääntymisen kynnyksellä isoja muutoksia toimintakyvyssä, elämäntavoissa ja sisällössä, onkin psyykkiselle hyvinvoinnille tärkeää, että jokin tuttu ja turvallinen asia pysyy ennallaan – oma koti.

KUVA 5. Kuvituskuva (Pie 2017)

KUVA 6. Kuvituskuva (Aurelius 2020)

4 ELINKAARIASUMINEN JA KODIN TOIMINNALLISET TILAT

4.1 Elinkaariasuminen ja esteettömyys

Elinkaariasumisessa puhutaan usein esteettömyydestä ja sen taustalla on idea kodissa toimimisen sekä liikkumisen helppoudesta. Hyvä koti on sellainen, jossa voi asua niin muuttuvissa elämäntilanteissa kuin toimintakyvynkin muutoksien jälkeen. Elinkaariasumisen periaatteiden mukaan rakennetussa kodissa on helppoa asua vauvasta vaariin. Ongelmia aiheuttavat usein tilojen ahtaus, tasoerot kylpyhuoneeseen sekä parvekkeelle, korkeat kynnykset ja kapeat ovet - niiden sijasta tilojen pitäisi olla riittävän väljiä apuvälineitä, sekä rollaattoria tai pyörätuolia käytettäessä. (Nordlund 2008, 7; Rasilainen ym. 2020, 45–46.)

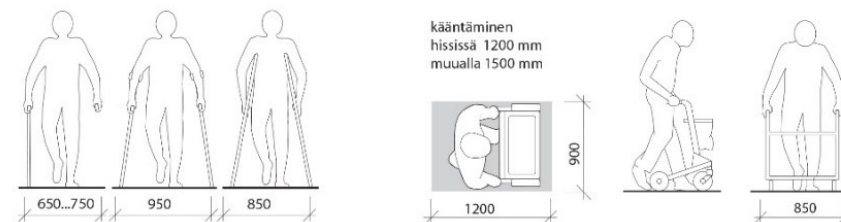
Esteettömyydessä on kyse siitä, että ihmisen moninaisuus otetaan huomioon ympäristön suunnittelussa ja toteuttamisessa. Se merkitsee turvallisuutta ja laatua eikä erottele ihmisiä toimintakyvyn mukaan. Ympäristö on esteetön silloin, kun se on turvallinen, miellyttävä ja toimiva liikkumistavasta riippumatta ja ihmisen on mahdollista liikkua ongelmitta esimerkiksi kerroksien välillä tai rakennuksen tilasta toiseen. (Invalidiliitto julkaisuaika tuntematon.)

Kun ikääntynyt tarvitsee avukseen apuvälineen, tulee tilaa olla kulkuväylillä välineen kanssa liikkumiseen. Erilaiset apuvälineet tarvitsevat erikokoisen vapaan tilan kääntymiseen ja liikkumiseen tilassa. Vapaan tilan tarve on määritetty RT-kortistoissa.

Vapaa tila = kiinteistä kalusteista tyhjä, vapaata tilaa 1200 mm:n korkeuteen saakka liikkumiseen ja toimimiseen. (RT 103141 Esteetön liikkumis- ja toimimisympäristö. Ohjekortti 2019, 20.)

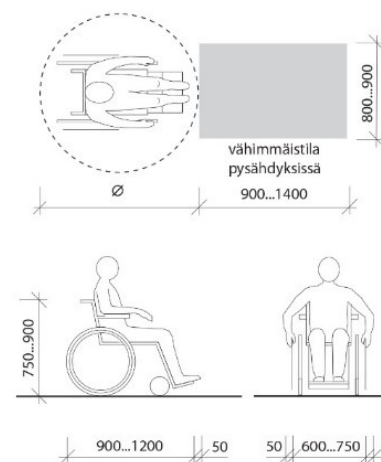
Kun nykyrakentamisessa otetaan huomioon elinkaariasuminen, säästytään tulevaisuudessa isommilta muutosremonteilta, kun asunto palvelee asukasta pidemmällä aikavälillä. Avarat ja valoivat asunnot, joissa luonnonvalo pääsee valloilleen huoneesta toiseen myös Suomen vuodenaikojen synkimpinä aikoina, ovat suosiossa tänä päivänä muutenkin kuin vain esteettömyyden näkökulmasta.

Esteettömyyden näkökulmasta muutosremonttien tarve nykypäivänä on yleisintä vanhemmissa asunnoissa, sillä Suomen ympäristökeskuksen raportissa Helminen ym. (2017, 7) esittää, että ikääntyneiden muuttoalttius on vähäisempi muihin ikäluokkiin verrattuna ja merkittävin osa ihmisistä vanhenee usein asumalla samassa asunnossa, jossa on asunut jo pitkään.

Liikkumisen tilantarve apuvälineiden kanssa

Pyörällisen kävelytuen eli rollaattorin tilantarpeita

Pyörätuolien tavallisia mittoja

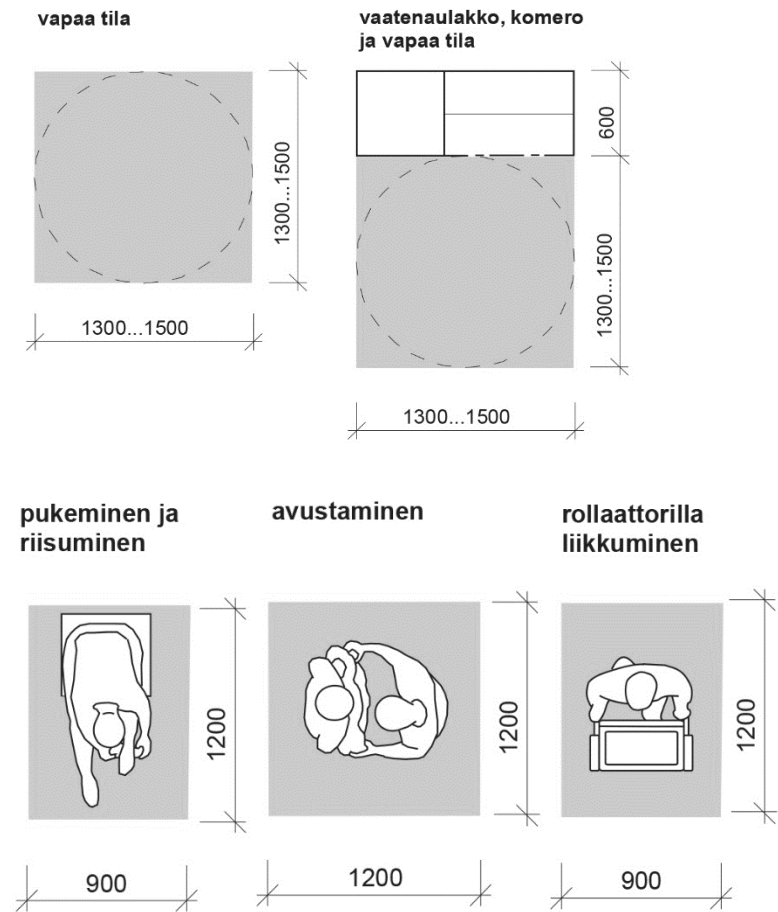
KUVA 7. Tilantarve apuvälineen ja rollaattorin kanssa liikuttaessa (RT 09-11022 Perustietoja liikkumis- ja toimimiseistä. Ohje 2011, 4)

KUVA 8. Tilantarve pyörätuolilla liikuttaessa (RT 09-11022 Perustietoja liikkumis- ja toimimiseistä. Ohje 2011, 3)

4.2 Eteinen

Eteinen on asunnon ensimmäinen tila, joka johdattaa muihin tiloihin ja huoneisiin. Puolilämmintila tai tuulikaappi yhdistää ja luo asunnon tiloista kulkuyhteyden ulkotiloihin. Tuulikaapin ensisijainen tehtävä on pitää ulkoa tuleva kylmä ilma poissa muusta asunnosta ja eristää asunto ulkotilasta. Eteisessä vaaditaan tilaa ulkovaatteiden ja kenkien säilytykselle sekä vapaata tilaa vaatteiden riisumiselle ja pukemiselle. Vapaa tila on tärkeä ikääntyneen kodissa, jotta mahdolliselle avustajalle tai apuvälineelle jää tilaa – lisäksi tilaan on hyvä sijoittaa penkki tai muu istuin, jolloin vaatteiden riisuminen ja pukeutuminen käyvät helpommin. (RT 93-10937 Asuntosuunnittelu. Eteinen ja kulkuyhteydet. Ohjetiedosto 2008, 1-3.)

Ahdas ja huonosti suunniteltu eteinen tekee vaatteiden riisumisen ja pukemisen hankalaksi ja turhauttaa, erityisesti talvisin, jolloin vaatekerroksia on useampi. Tilan suunnittelussa on hyvä ottaa huomioon, kuinka monta henkilöä taloudessa asuu. Lapsiperheessä tilassa toimijoita on usein samaan aikaan useampi, jolloin tilaa tarvitaan enemmän. Yleisvalolla on tilassa suuri merkitys, sillä eteiset ovat usein ikkunattomina tiloina hämäriä.

KUVA 9. Eteisen tilantarve (RT 93-10937 Asuntosuunnittelu. Eteinen ja kulkuyhteydet. Ohjetiedosto 2008, 2)

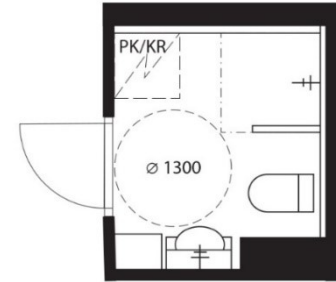
4.3 Vessa

Vessan kalusteita ja varusteita mietittäessä tulee ottaa huomioon käyttäjäryhmä, jolle tilat suunnitellaan. Oikeanlaiset varusteet oikeille paikoille sijoitettuina edistävät hygieniaa ja helpottavat sekä lisäävät niiden käyttöä. (SIT 55-610025 Wc-tilojen kalusteet ja varusteet. Ohjetiedosto 2006, 2.)

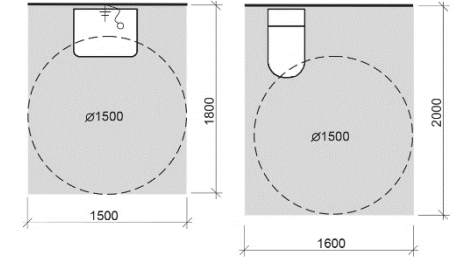
Vessan perusvarusteisiin kuuluu wc-istuin sekä pesuallas, jotka ovat tärkeimpiä varusteita perushygienianhuollossa. Usein tilaan tarvitaan säilytystilaa myös hygieniatarvikkeille sekä peili. Vessassa kalusteiden lähelle tarvitaan tilaa mahdollisille tukitangoille ikääntyneitä ajatellen. (RT 93-10932 Asuntosuunnittelu. Hygienianhoito. Ohjetiedosto 2008, 2, 7.)

Esteettömyysasetuksen velvoitteet koskevat hissillisiä asuinkerrostaloja, joissa tulee olla vähintään yksi wc ja pesutila, jonka vapaan tilan halkaisija on 1300 mm. Palveluasumisessa vapaan tilan tarve tulee olla 1500 mm. (RT 103141 Esteetön liikkumis- ja toimimisympäristö. Ohjekortti 2019, 20.)

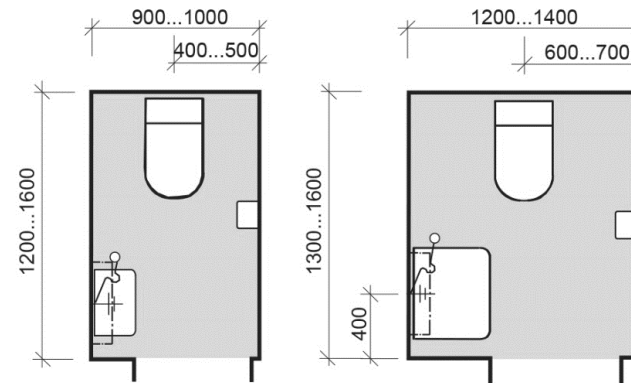
Erityisesti ikääntyneitä ajatellen wc-tilan käytön suunnittelu ja varusteiden sijoittelu on tärkeää, sillä toimintakyvyn alentuessa vapaata tilaa tarvitaan enemmän, kuten muissakin kodin tiloissa. Vessat ovat usein ahtaita, joten suunnitteluun tulisi kiinnittää huomiota enemmän.

KUVA 10. Vapaan tilan tarve hissillisissä asuinkerrostaloissa (RT 103141 Esteetön liikkumis- ja toimimisympäristö. Ohjekortti 2019, 20)

KUVA 11. Tilan tarve ja mitoitukset wc:ssä (RT 93-10932 Asuntosuunnittelu. Hygienianhoito. Ohjetiedosto 2018, 2)

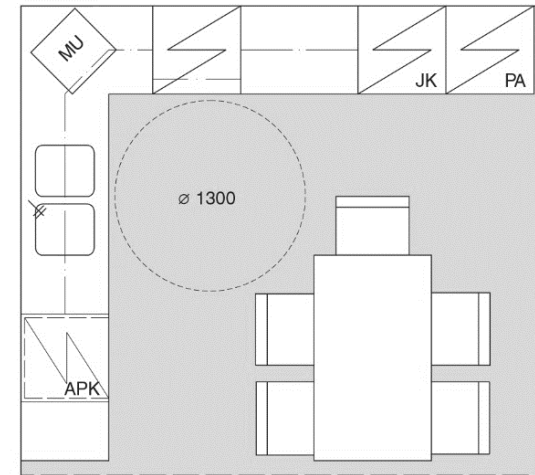
KUVA 12. Käsi pesualtaan ja wc-istuimen sijoittelu (RT 93-10932 Asuntosuunnittelu. Hygienianhoito. Ohjetiedosto 2018, 5)

4.4 Keittiö

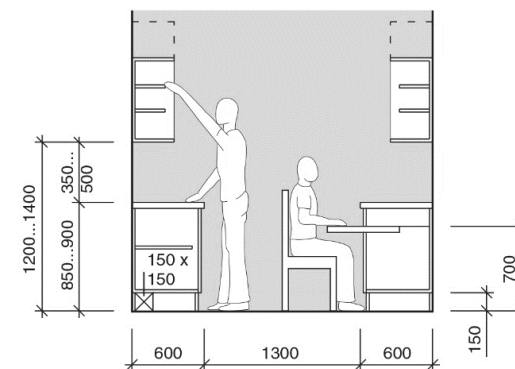
Keittiö on yksi keskeisimpiä ja toiminnallisempia tiloja asunnossa, sillä tilassa tapahtuu niin ruoan valmistus, säilytys kuin syöminenkin. Keittiö on usein myös sosiaalisesti tärkeä paikka, sillä vieraiden kanssa vietetään usein aikaa kahvipöydän äärellä. Keittiön pöydän äärellä jaetaan myös päivän tapahtumat perheenjäsenten kesken, kun kaikki kokoontuvat päivän askareista syömään yhdessä. Keittiö on tilana käytössä päivittäin ja siellä tapahtuu monenlaisia toimintoja.

Keittiön tilan tarpeeseen vaikuttaa ruokatalouden koko, hoitotapa ja tottumukset sekä aukotuksien sijainti. Pystymitoitus mitoitetaan käyttäjän tarpeiden mukaan (kuva 13). (RT 93-10929 Asuntosuunnittelu. Ruoanvalmistus ja ruokailu. Ohjetiedosto 2008, 2.)

Ikääntyneen kotona ongelmia keittiössä saattaa aiheuttaa tavaroiden säilyttäminen ja niihin ylettyminen. Tavaroihin kurkottelu ja apuvälineiden käyttö, kuten kotitaloustikkaat ja jakkarat, lisäävät kaatumisen ja onnettomuuden riskiä. Siksi ikääntyneen kotona kaikkien päivittäisten tavaroiden säilyttäminen tulisi tapahtua niin, että asukas ylettyy niihin ongelmitta. Usein vanhemmissa keittiöissä astioiden ja ruoka-aineiden säilytykseen on käytetty kaappeja, jotka sijoitetaan työtason alle tai korkeammalle, työtason ylle. Nykyisin keittiökaappien sijaan keittiöissä käytetään mahdollisesti ulosvedettäviä laatikoita, joissa tavaroiden säilyttäminen tapahtuu yhdessä tasossa. Ulosvedettävät laatikot ovat myös käytännöllisempiä ergonomian kannalta, sillä kyykistely vähenee, kun laatikoiden sisällön näkee kerralla. Laatikostot kätkevät sisäänsä myös enemmän tavaraa kuin kaapistot.

KUVA 13. Vapaan tilan tarve L-muotoisessa keittiössä (RT 93-10929 Asuntosuunnittelu. Ruoanvalmistus ja ruokailu. Ohjetiedosto 2008, 11)

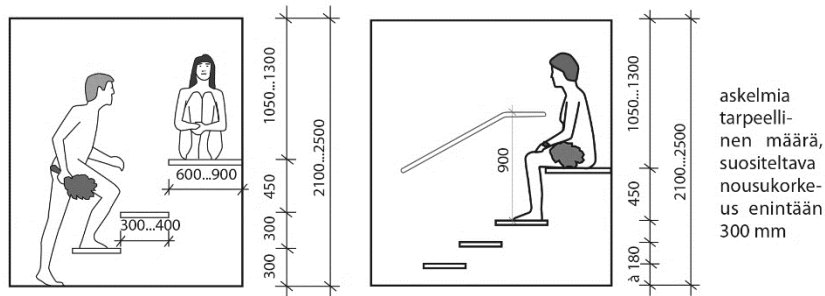
KUVA 14. Keittiön pystymitoitus mukautetaan käyttäjän tarpeisiin (RT 93-10929 Asuntosuunnittelu. Ruoanvalmistus ja ruokailu. Ohjetiedosto 2008, 2)

4.5 Kylpyhuone ja sauna

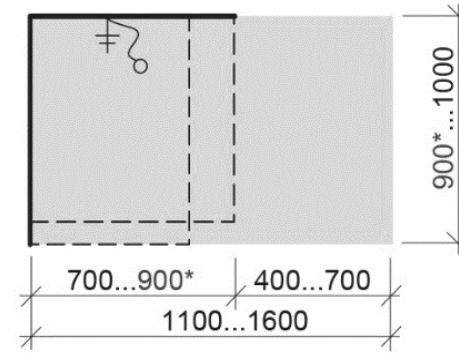
Kylpyhuone on peseytymiseen ja päivittäiseen hygienian hoitamiseen tarkoitettu tila, jossa on suihkutila tai kylpyamme. Myös vessa voidaan yhdistää kylpyhuoneeseen ja usein kylpyhuoneen yhteyteen liitetään suomessa myös sauna. Jos asunnossa ei ole erillistä tilaa vaatehuollolle, voidaan kylpyhuoneeseen sijoittaa pyykinpesukone ja tilaa vaatteiden kuivaamiselle. (RT 93-10932 Asuntosuunnittelu. Hygienianhoito. Ohjetiedosto 2008, 1, 3.)

Keskeisiä fyysisen turvallisuuden tekijöitä kotona ovat portaiden ja askelmien turvallisuus, kuten saunassa. Kiuas voi olla joko sähkö tai puu lämmitteinen. (Elo 2006, 38; RT 91-11257 Saunan tilojen suunnittelu. Ohjeet 2017, 2.)

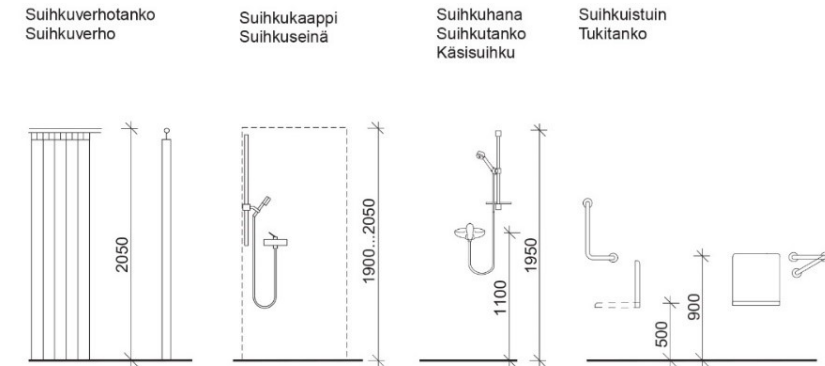
Saunassa tuleekin huolehtia siitä, että ikäänynyt pääsee vaivattomasti sekä turvallisesti lauteille ja sieltä alas, myös kiuas tulee suojata hyvin.

KUVA 15. Saunan lauteiden pysty- ja vaakamitoitus (RT 91-11257 Saunan tilojen suunnittelu. Ohjeet 2017, 7)

KUVA 16. Suihkun vapaan tilan tarve (RT 93-10932 Asuntosuunnittelu. Hygienianhoito. Ohjetiedosto 2018, 2)

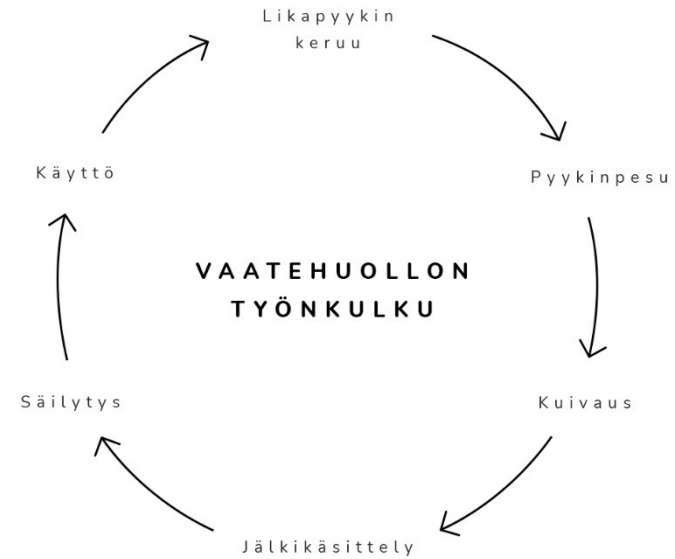
KUVA 17. Suihkun ja tukitangan sijoittaminen (RT 93-10932 Asuntosuunnittelu. Hygienianhoito. Ohjetiedosto 2018, 6)

4.6 Vaatehuolto

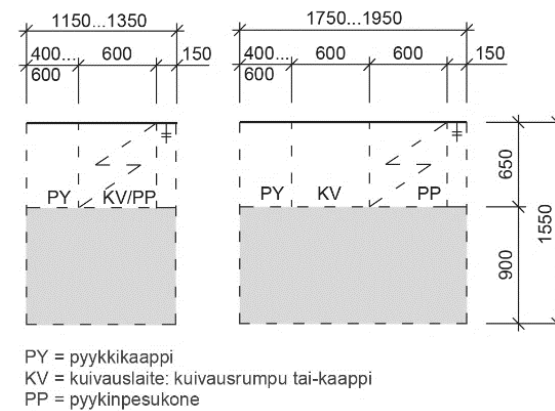
Vaatehuoltoon tarkoitettussa tilassa tapahtuu likaisten vaatteiden säilytys, vaatteiden pesu ja kuivaus sekä puhtaiden pyykkien silitys ja jälkihuolto (RT 93-10950 Asuntosuunnittelu. Vaatehuolto. Ohjetiedosto 2009, 1).

Pyykinhuolto voidaan sijoittaa kylpyhuoneen yhteyteen tai erilliseksi tilaksi. Tärkein kodinkone tilassa on pyykinpesukone ja tarvittaessa sen lisäksi tilaan voidaan lisätä myös kuivausrumpu. Vaatehuolto käy helpoimmin, kun kaikki toiminnot löytyvät samasta tilasta: tilaan on hyvä sijoittaa säilytystilaa likapyykille, puhtaalle pyykille sekä vapaata tilaa vaatteiden kuivaamiseen. Nykymarkkinoilta löytyy pyykinpesukoneita, joista löytyy kuivausohjelma valmiina, mikäli tilaa on vähän ja erilliselle kuivausrummulle ei nähdä tarvetta.

Kodinhoitohuone on yksi tärkeimmistä tiloista kodissa, jonka suunnittelussa huomioon tulee ottaa käyttäjän omat toiveet ja tarpeet. Mitä enemmän taloudessa asuu henkilöitä, sitä tärkeämpää on kodinhoitohuoneen käytännöllisyys. Yksin elävän tarpeet eroavat melko paljon 5 henkisen lapsiperheen tarpeista. Tärkeää on ottaa huomioon, kuinka paljon pyykkiä pestään ja kuinka paljon pyykkien esi- ja jälkikäsitteilylle tarvitaan tilaa. (Teetto Module Designer julkaisu aika tuntematon.)

KUVA 18. Vaatehuollon työnkulun periaate (Tynkkynen 2021)

KUVA 19. Tilan tarve ja mitoitus kodinhoitohuoneessa kodinkoneille (RT 93-10950 Asuntosuunnittelu. Vaatehuolto. Ohjetiedosto 2019, 2)

4.7 Asunnon pintamateriaalit

Pintamateriaalien valinnassa on hyvä ottaa huomioon pintojen puhdistettavuus, kestävyys ja helppohoitoisuus sekä lattiamateriaaleissa liukkausaste.

Erityisesti ikääntyneen kotona lattiamateriaalin valinnassa huomiota tulisi kiinnittää materiaalin kestävyteen, sillä lisärasitusta materiaalille voi aiheuttaa liikkumisen apuna käytettävä rollaattori tai pyörätuoli.

Kaatumisvaaran minimoimiseksi lattioiden tulee olla mahdollisimman luistamattomat. Kiiltävät lattiapinnat aiheuttavat herkästi kaatumisriskin, lisäksi häikäisy luo jo itsessään mielikuvan liukkaasta pinnasta. Liukkausasteen tulisi olla kauttaaltaan myös mahdollisimman samankaltainen, sillä erityisen vaaralliseksi lattia muuttuu silloin kun siinä on liukkausasteeltaan erilaisia pintoja. Pintatekstuuriin lisäksi lattian väri luo turvallisen sekä tukevan kävelyalustan, siksi värin tulisi olla valkoista tummempi. Kun tasapaino heikkenee, huoneen rajapintojen merkitys tilassa kasvaa. Vaaka- sekä pystypinnat on hyvä erottaa toisistaan selkeästi tilan hahmottamisen kannalta. Eri värien kontrastit tilassa helpottavat ikääntyneen liikkumista ja tilan hahmottamista. (Rasilainen ym. 2020, 47–48.)

Keittiössä tasomateriaaliksi on hyvä valita helppohoitoinen ja kestävä materiaali, joka kestää tarvittaessa mahdollisimman hyvin myös putoavat astiat. Helppohoitoinen materiaali on hygieeninen ja vähentää putoamisen tarvetta. Keittiön lattian tulee kestää kosteutta ja olla puhdistettavuudeltaan helppohoitoinen, jolloin pienet ruoan jämät tai lattialle läikkynyt vesi eivät vahingoita pintaa ja se on nopea ja helppo

KUVA 20. Kontrasti seinän ja lattian välillä on vähäinen ja tilan hahmottaminen on rajapintojen avulla hankalampaa (Davidson 2020)

KUVA 21. Kontrasti seinän ja lattian välillä on huomattavasti suurempi, jolloin rajapinta on paremmin erotettavissa (Pham 2019)

puhdistaa pelkällä liinalla. Koordinaation heikentyessä tavarat eivät pysy enää välttämättä samalla tavalla käsissä. Pienet vahingot eivät haittaa, kun pinnaksi ja materiaaliksi on valittu kestävä ja helppohoitoinen materiaali. Huomiota kannattaa kiinnittää erityisesti keittiön välitilan materiaalin valintaan, sillä välitila kerää itseensä ruoan laitossa yllättävän paljon rasvaa ja muuta likaa. Välitilan puhdistaminen vaatii hieman kurkottelua ja tarkkuutta, etenkin laattojen saumat keräävät lian herkästi. Laattojen kokoon ja saumojen määrään on hyvä kiinnittää huomiota myös muissa kodin tiloissa: wc:n ja kylpyhuoneen puhtaanapito onnistuu helposti ilman jatkuvaa saumojen hinkkailua.

Kylpyhuoneessa kaatumisriskiä voidaan pienentää oikeanlaisella lattiamateriaalivalinnalla. Kylpyhuoneen lattia ei saa olla liian liukas, muttei liian karheakaan, jotteivat sukat ja paljaat jalat juutu lattiaan kiinni. Lattialaattojen karheuden tulisi olla vähintään R11-luokkaa. (Rasilainen ym. 2020, 102-105.)

Eteisessä lattiamateriaaliksi kannattaa valita luja ja kova materiaali, joka kestää myös sisälle kulkeutuneen soran ja pienet kivet. Erityisesti ikääntyneen kotona eteisen lattiamateriaaliin kannattaa kiinnittää huomiota siksi, että kenkien riisumisen voi tehdä vankalla istuimella istuen ja materiaali kestää kengillä kävelyn - tällöin kenkiä ei tarvitse riisua heti ovella.

Käyttömukavuuden lisäksi pintamateriaaleilla ja niiden väreillä on tärkeä tehtävä asunnon yleisilmeen kannalta. Pintamateriaaleilla asunnon eri tilat voidaan yhdistää yhtenäiseksi kokonaisuudeksi. Lattiamateriaalilla voidaan myös erottaa tiloja toisistaan ja rajata toiminta-alueita.

KUVA 22. Yhtenäinen lattiamateriaali sitoo olohuoneen ja ruokailutilan yhtenäiseksi kokonaisuudeksi (Element5 Digital 2018)

5 ASUNNON NYKYTILA JA TOIMEKSIANTO

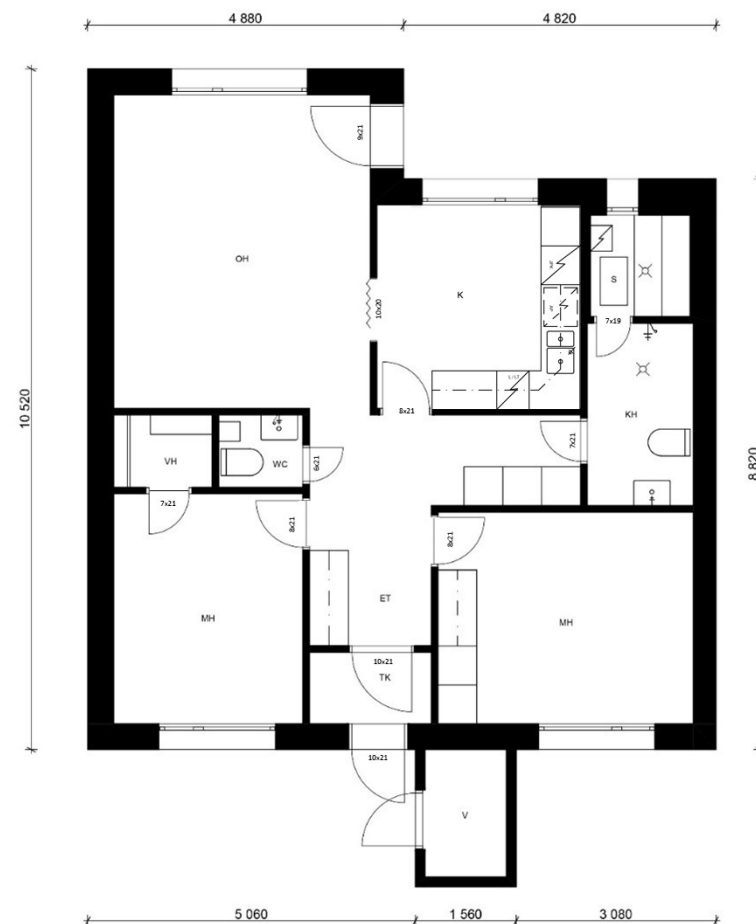
5.1 Muutoskohde

Suunnittelukohteena on 76 m² kokoinen rivitalokolmio, joka on rakennettu vuonna 1988. Asuntoon kuuluu kokonaisuudessaan keittiö, olohuone, kaksi makuuhuonetta, erillinen vessa, yhdistetty kylpyhuone ja vessa, sekä sauna ja ulkovarasto. Muutoskohteena ovat asunnon pintamateriaalit sekä kiintokalusteet erillisvessan, keittiön, makuuhuoneen, vaatehuoneen, eteisen, kylpyhuoneen ja yhdistetyn vessan sekä saunan osalta. Lisäksi muutoksia kaivataan tilaratkaisuihin esteettömyyden näkökulmasta.

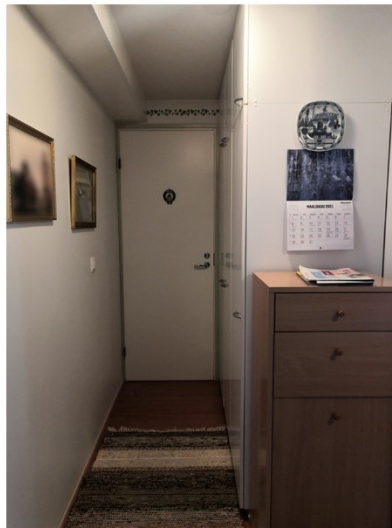
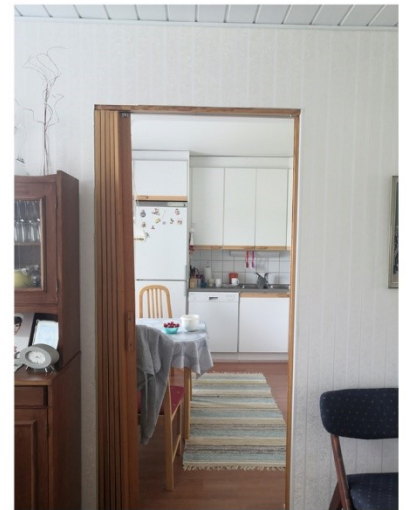
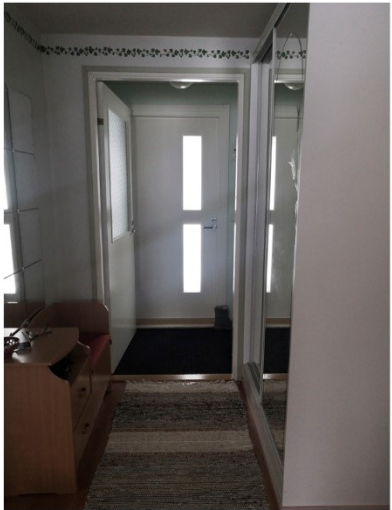
Asunnon pintamateriaaleja on uusittu 2000-luvun alussa tai aiemmin, mutta kiintokalusteet ovat alkuperäiset. Asiakas muutti asuntoon vuonna 2004, eikä muutoksia ole tehty sen jälkeen.

Rivitaloasunnon hyviä puolia ovat keittiöstä ja olohuoneesta avautuvat avarat näkymät omalle pihalle, terassille sekä läheiselle pellolle. Asunto sijaitsee rauhallisella rivitaloalueella, jossa on hyvät ulkoilumahdollisuudet.

Yleisilmeeltään asunnon värimaailma on neutraalin vaalea, mutta seiniä korostavat boordit sekä pastellinvihreät ja -vaaleanpunaiset jalka- sekä peitelistat. Lattiaan on uusittu kirsikan sävyinen laminaatti makuuhuoneita sekä märkätiloja lukuun ottamatta. Makuuhuoneissa ja erillisessä wc:ssä on muovimatot ja kylpyhuoneessa sekä saunassa lattialaatoitus.

KUVA 23. Asunnon pohjapiirros (Tynkkynen 2021)

KUVA 24. Kuvat nykyisestä asunnosta (Tynkkynen 2022)

5.2 Asiakkaan toimeksianto ja toiveet

Suunnittelun kannalta tärkeää on käsittää ja ymmärtää ikääntymisen tuomia muutoksia ja teoriataustaa, mutta asunnon asiakas on tietyn kohteen suunnittelussa aina tärkein tiedonlähde. Lähestyn suunnitelmaa kartoittamalla tilan tarpeita ja toimeksiantajan toiveita tilojen suhteen, jotta uusi suunnitelma vastaa asukkaan tarpeita ja tukee arkista elämää parhaimmalla mahdollisella tavalla.

Tapaamalla asiakkaan selvitin hänen toiveitansa ja ajatuksiansa asunnon nykytilasta. Mitä ongelmakohtia asiakas kokee asunnossa olevan, jotka vaikeuttavat kotona toimimista ja arkisia askareita, sekä minkälaisia muutoksia asiakas toivoisi tiloihin tehtävän, jotta tilat palvelisivat häntä paremmin. Tärkeää on myös selvittää, minkälainen tunnelma ja värimaailma asiakasta miellyttävät ja miten oma koti näyttäisi ja tuntuisi jatkossa hyvältä. Tapaamisen tarkoituksena oli kartoittaa myös asiakkaan päivittäisiä rutiineja sekä elämäntapaa, sillä vain niitä ymmärtämällä voi suunnitella juuri hänelle sopivia ja tukevia ratkaisuja.

Lähestyin asiakasta avoimilla kysymyksillä, jotta sain mahdollisimman laajan käsityksen asiakkaan ajatuksista ja tilojen ongelmakohdista (liite 1). Avoimilla kysymyksillä ehkäisin sitä, että valmiit rajatut kysymykset ohjaisivat liikaa asiakkaan mielipiteitä ja ajatuksia. Toteutin ensimmäiseen tapaamiseen kysymysten tueksi myös ideataulun, sillä ikääntyneemmän asiakkaan voi olla vaikeaa pukea omia ajatuksiaan sanoiksi, erityisesti sisustuksellisiin tekijöihin liittyen, koska mahdollisuudet nykypäivänä ovat moninaisemmat

kuin vuosikymmeniä sitten. Keräsin ideatauluun tyyllisesti tunnelmaltaan ja visuaalisuudeltaan erilaisia kuvia, joista asiakas sai uusia ideoita tai pystyi kertomaan mistä erityisesti piti (kuva 25).

Aloitin työstämään suunnitelmaa teorian tiedon ja asiakkaan haastattelun perusteella. Alkuperäisen pohjapiirroksen puuttuessa, mittasin asunnon tilat ja toteutin uuden pohjapiirroksen sen perusteella. Toteutin hankalimmista tiloista aluksi luonnoksia Illustrato-rilla, jonka jälkeen toteutin lopullisen suunnitelman ArchiCAD -ohjelmalla.

KUVA 25. Tunnelmataulu (Tynkkynen 2021)

Asiakas pitää omaa kotia tärkeänä asiana ja toivoo, että voisi asua asunnossa mahdollisimman pitkään – kodista oman tekevät tunneside ja omat tavarat. Asuinalue on rauhallinen ja naapurustossa asuu pääasiassa ikääntyneitä sekä lapsiperheitä. Asuntoon muuttaessa vuonna 2004 asiakas koki asunnon heti omakseen ja kotiutui hyvin, mutta nyt hän kaipaa hieman muutoksia yleiseen ilmeeseen, sillä ei ole päässyt itse vaikuttamaan pintamateriaaleihin tai kiintokalusteisiin. Oman kodin viihtyvyys on asiakkaalle tärkeä asia. Kodin pitää olla tunnelmaltaan kotoisa, eikä se saa olla liian kolkko. Asiakkaan päivittäisiin askareisiin ja päivärytmiin kuuluu aamuisin lenkkeily, päivän aikana kirjojen lukeminen, palapelien kokoaminen, tv:n katselu sekä pienet kodin askareet kuten ruoan laittaminen ja kodin siivoaminen; siivoaja käy joka kolmas viikko tekemässä perusteellisemmän siivouksen koko asuntoon. Keittiössä syntyvät silloin tällöin myös voisilmäpullat sekä karjalanpiirakat ja kerran viikossa ystävät kokoontuvat yhdessä pöydän ääreen korttipeli-iltaan.

Asiakas kokee oman fyysisen kuntonsa tällä hetkellä hyväksi, mutta ryhti on viime vuosien aikana hieman kumartunut ja askel lyhentynyt. Yleiskuntoaan hän pitää yllä päivittäisillä lenkeillä ja kesäisin harrastuksiin kuuluu edelleen myös marjastus, oman jaksamisen ja liikkumisen salliessa. Asiakas toivoi muutoksia pintamateriaalien lisäksi asunnon esteettömyyteen ja tilan käyttöön, kulkuväylät ovat kapeita ja tulevaisuudessa esimerkiksi rollaattorilla liikkuminen tulisi olemaan asunnossa hankalaa – todennäköisesti se on asia, jonka takia palvelukotiin muutto olisi omasta kodista ajankohtainen. Säilytystilaa asunnossa on kaiken kaikkiaan sopivasti, mutta niiden sijoittelua voisi parantaa. Asunnon laminaattilattia on liukas ja kävelemistä pitää varoa.

Keittiöön kaivataan lisää tasotilaa, jotta leipominen onnistuu sujuvammin eikä pöytäsoja tarvitsisi ennen leipomaan ryhtymistä tyhjentää. Yläkaapit toimivat toistaiseksi ihan hyvin ja päivittäiset tavarat on sijoitettu mahdollisuuksien mukaan kaappien alimmille hyllyille. Alakaappien syviin takaosiin on hankala päästä ja kumartua.

Yhtenäistä tilaa pyykinhuollolle ei ole, vaan se tapahtuu useassa eri paikassa. Pyykit pestään kylpyhuoneessa ja kuivatetaan myös siellä, mutta silittämiseksi ei ole ylimääräistä tilaa. Likapyykkikori on käytävän kaapissa. Asiakkaan mielestä kaksi wc:tä on yhdelle ihmiselle liikaa ja yhdelläkin pärjäisi wc-istuimen sijaan - tilan voisi käyttää kylpyhuoneessa hyödyksi esimerkiksi pyykinhuoltoon. Sauna on itsessään ollut toimiva ja valaistus tunnelmallinen, sillä yleisvalo on sijoitettu vanhan ajan mukaisesti lauteiden alle. Lauteiden alla oleva ”siivousvalo” ei valaise tilaa tarpeeksi turvallisuuden kannalta, mutta tilaan pääsee valoa kylpyhuoneesta, mikä on asiakkaan mielestä ollut riittävä. Tunnelman toivottiin säilytettävän, sillä sauna on erityisesti rentoutumista varten. Suihkutilaa on kylpyhuoneessa tarpeeksi ja suihkujakkara on asiakkaalle tällä hetkellä tärkeä apuväline.

Eteisessä säilytystilaa on ennestään riittävästi, mutta liikkumatilaa jää vähän vaatekaapin ja penkin väliin. Penkillä on suuri merkitys pukiessa ja kenkien jalkaan laittaminen onnistuu parhaiten istualtaan, joten se halutaan säilyttää. Valaistus on asunnossa ollut yleisesti ottaen toimiva ja riittävä. Yleisestä ilmeestä ei haluta liian modernia, vaan kodikkaus halutaan säilyttää: Luonnonläheiset sävyt ja materiaalit miellyttivät ja ne luovat kotiin kodikkuutta. Yksinkertaisuus ja pelkistetty ilme miellyttävät kiintokalusteissa, sillä ne kestävät aikaa. Värimaailmasta halutaan säilyttää valoisuus ja raikkaus, mutta niiden vastapainoksi toivottiin myös hieman väriä.

6 REMONTTISUUNNITELMA

6.1 Purkusuunnitelma & muutospohjapiirros

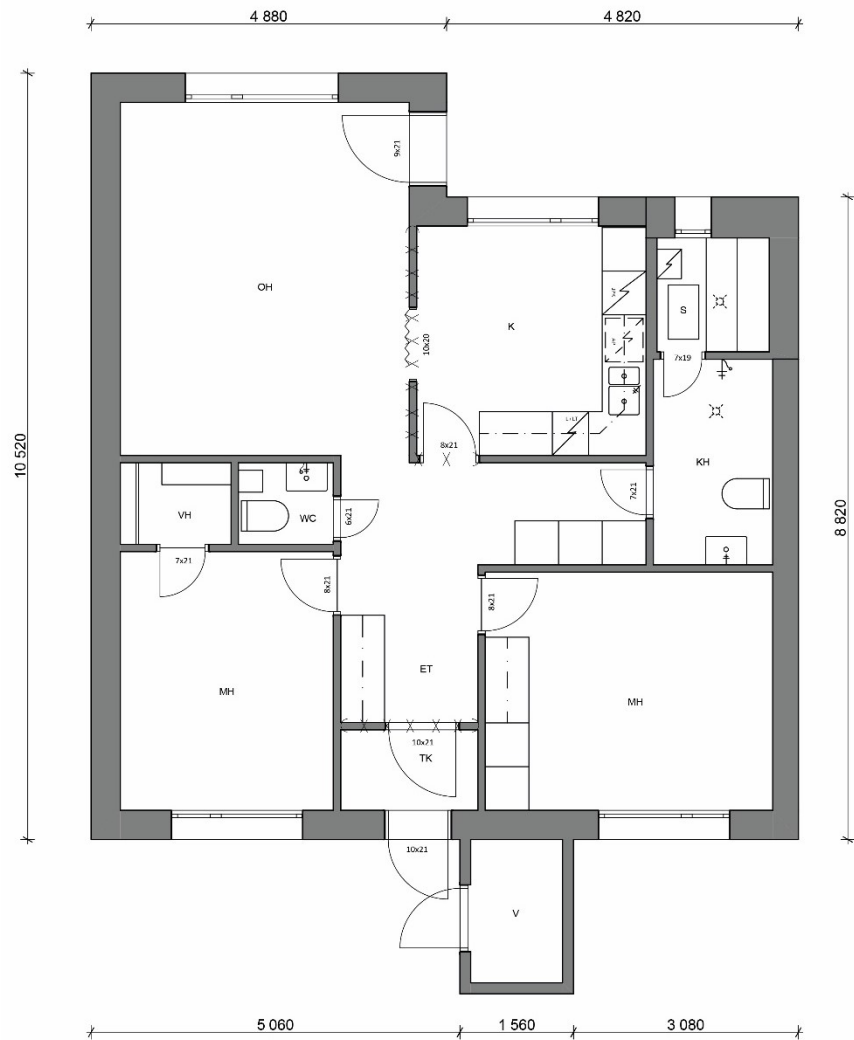
Asunnon ongelmakohtia ovat ahtaat kulkuväylät ja pimeä käytävä sekä eteinen, johon ei pääse luonnonvaloa. Esteettömyyden vuoksi ja avaruuden lisäämiseksi keittiön ja olohuoneen välinen seinä poistetaan ja tila yhdistetään yhtenäiseksi: tilantuntu ja kulkureitien leveys maksimoidaan, erityisesti keittiön osalta (kuva 26). Tilojen yhdistäminen mahdollistaa myös seurustelun vieraiden kanssa ruokaa laittaessa tai kahvia keittäessä, sillä asiakkaan luona vierailee usein niin ystäviä kuin sukulaisiakin.

Mikäli keittiön ja käytävän välinen seinä on asunnossa kantava ja seinän lyhentäminen aiheuttaa riskejä kantavuuden osalta, voidaan kattorakenteeseen laittaa teräksinen tukipalkki rakenteiden kantavuuden takaamiseksi. Kantavuus tulee varmistaa remonttivaiheessa ammattilaiselta.

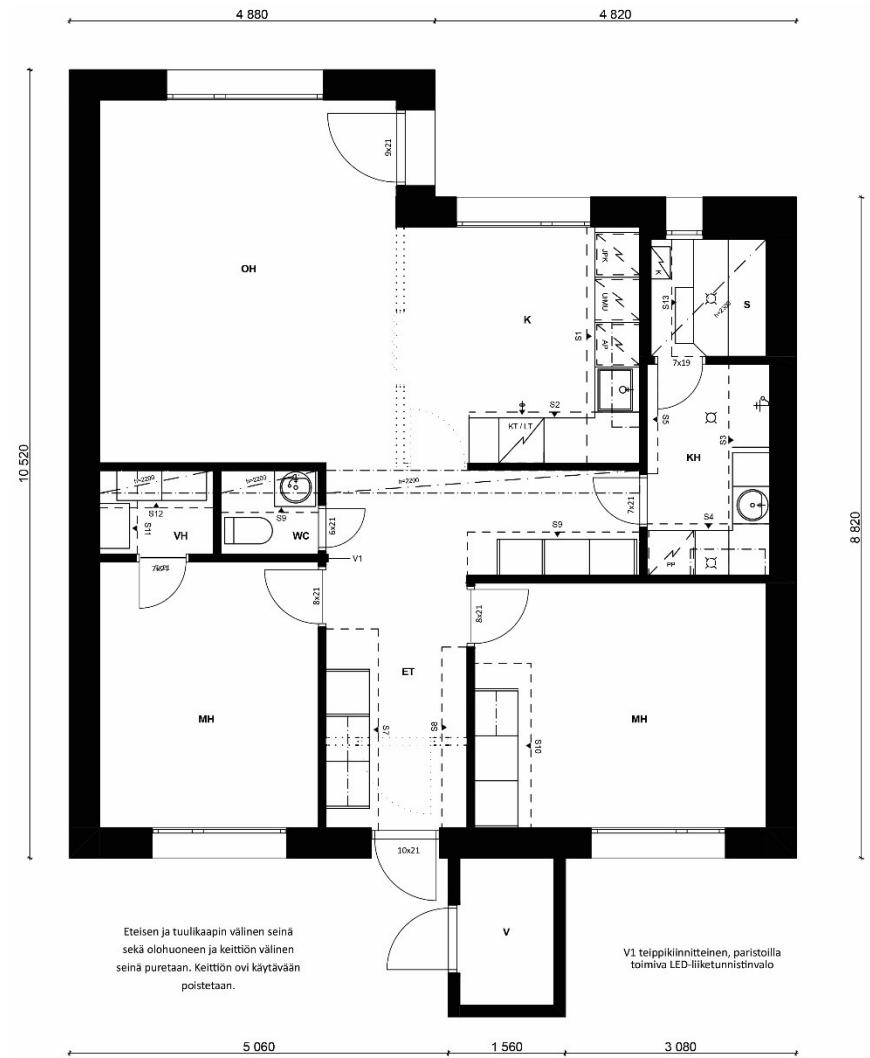
Asuntojen ulko-ovet on vaihdettu uusiin muutama vuosi sitten. Oulun rakennusvalvonnan mukaan (2013, 1–2) vanhat ulko-ovet, joissa on huonot tiivisteet, aiheuttavat vetoa lattianrajassa. Huonoa ovea voi verrata ”kylmäksi patteriksi”, joka viilentää huoneilmaa ja lisää energian kulutusta. Lisäksi vanhat ovet eivät usein ole täyttäneet esteettömyysvaatimuksia, mikä on usein yksi syy ulko-ovien vaihtoon niiden eristettävyyden lisäksi. Rakennusvalvonnan ovikorjauksen teknisen kortin mukaan 1975-energiakriisin jälkeen ulko-ovien lämmönläpäisevyysarvot ovat olleet $2,10\text{W/m}^2\text{K}$, kun taas nykypäivänä uu-

den ulko-oven vastaava luku on $0,6\text{W/m}^2\text{K}$. Uusien ovien lämmöneristävyydet ovat hyviä, jopa erinomaisia. Tuulikaapin tarkoitus onkin ollut ensisijaisesti estää vanhoissa rakennuksissa ulko-ovesta tulevan ulkoilman pääsy muuhun asuntoon ja auttaa lämmönsäätelyssä. (Turun Sanomat 2006.)

Uusi ulko-ovi ja sen parempi lämmöneristävyys mahdollistaa eteisen ja tuulikaapin välisen seinän purkamisen, jolloin maksimoidaan seinien pituus eteisessä. Yhdelle seinälle saadaan tarpeeksi säilytystilaa ulkovaatteille sekä penkki jalkineiden laittoa varten, jolloin eteiseen jää leveyssuunnassa enemmän vapaata tilaa nykyiseen verrattuna. Tuulikaapissa ollut lämpöpatteri poistetaan ja tarvittava lämmitys korvataan eteisen lattia-
lämmityksellä sekä laatoituksella.

KUVA 26. Purkusuunnitelma (liite 2) (Tynkkynen 2021)

KUVA 27. Muutospohjapiirros (liite 3) (Tynkkynen 2021)

6.2 Pintamateriaalit

Kohdeasuntoon on uusittu kirsikansävyinen laminaatti 2000-luvun alussa. Erillisvessassa sekä makuuhuoneissa on asunnon aikakaudelle tyypillinen muovimatto ja kylpyhuoneessa sekä saunassa laatta (kuva 24). Yleisilmeeltään asunto on vaalea, ja lähes kaikki seinät on tapetoitu oleskelutiloissa eteistä, käytävää, keittiötä, märkätiloja sekä tuuli-kaappia lukuun ottamatta. Erityyiset ja -väriset boordit koristavat seiiniä asunnon makuuhuoneessa, eteisessä sekä erillisvessassa. Jalka- sekä peitelistat on maalattu vaaleanvihreäksi ja -punaiseksi.

Asunnon värimaailmassa ei ole yhtä selkeää eikä toistuvaa tekijää, ja kokonaisuus on pintamateriaalien suhteen sekava ja irrallinen. Oleskelutilojen tumma kirsikansävyinen lattia ja vaaleat seinät luovat jo ennestään rajapintojen välille tarvittavaa kontrastia tilan hahmottamiseen, mutta nykyinen laminaatti on liukas sekä tapetit kuluneet ja nuhjaantuneet aiemman lapsiperheen omistuksen jäljiltä. Uudistusta toivottiin erityisesti asunnon värimaailman yhtenäistämiseen ja lattiamateriaalin uusimiseen. Asunnon pintamateriaalien valinnassa huomiota kiinnitettiin myös niiden heijastuvuuteen - huoneiston pintamateriaalit on valittu mattapintaisina ja niin, ettei tilaan tuleva ja tilassa oleva valo heijastu pinnoista.

Kontrasti säilytetään rajapinnoissa valitsemalla seiiniin selkeästi lattiaa vaaleampi sävy: seinät maalataan kauttaaltaan oleskelutiloissa ja erillisvessassa Tikkurilan Remontti-Ässä-maalilla sekä makuuhuoneissa Harmony-sisustusmaalilla. Maalin sävyksi valitaan ”Hengähdys” (Värisilmän unelmien värit -värikartta), joka on sävyltään hieman murrettu valkoinen ja luo täten asuntoon pehmeyttä sekä tunnelmaa, puhtaan ja kylmän valkoisen

sijaan. Makuuhuoneeseen yhdelle seinälle sekä keittiön välitilaan laitetaan tapetti, joka on helppo vaihtaa tarpeen mukaan tulevaisuudessa. Keittiön välitilan tapetin päälle asennettava karkaistu lasi pitää huolen, että tapetti pysyy puhtaana.

KUVA 28. Nykyinen olohuoneen tapetti
(Tynkkynen 2021)

KUVA 29. Nykyinen vierashuoneen tapetti
(Tynkkynen 2021)

Remontti-Ässä on puolihimmeä seinämaali, joka sopii tilaan, jossa vaaditaan pesunkestoa. Lisäksi se on turvallinen maali, jolle on myönnetty Joutsen-merkki, EU-kukka sekä Allergia- ja Astmaliiton yhteistyötunnus. Täyshimmeä Harmony luo makuuhuoneisiin ja vaatehuoneeseen sametinhimmeä pintaa ja on ekologinen seinämaali kodin oleskelutiloihin. (Tikkurila julkaisuaika tuntematon.)

Asuntoon on asennettu olohuoneeseen ja keittiöön aikoinaan laminaatti, mutta makuuhuoneisiin on jätetty alkuperäinen muovimatto: tilat yhdistetään kokonaisuudeksi asentamalla eteistä lukuun ottamatta kaikkiin tiloihin tumma mattapintainen korkkivinyyli, joka toteuttaa korkeammat ekologiset ja puhtaan huoneenilman vaatimukset eikä ole mattapintansa ansiosta liukas. Vinyylilattia tuntuu jalan alla pehmeältä ja lämpimältä sekä kestää laminaattia paremmin kosteutta. (Novafloor julkaisuaika tuntematon; Vinyylilattiakauppa julkaisuaika tuntematon.)

Eteisessä lattiaan asennetaan lattialämmitys ja se laatoitetaan 30 x 60 mm kokoisella, R11 -luokankestoluokituksen mukaisella, vaaleahkon ruskealla laattalla, jonka sävy toistuu saman tyyppisenä myös kylpyhuoneen lattiassa ja luo näin yhteneväsyyttä tilojen välille. Kylpyhuoneen seinissä laatta ladotaan pystysuunnassa, mikä tekee tilasta korkeamman tuntuisen. Saunan seinät käsitellään Supi-saunavahalla ja lauteet toteutetaan lämpökäsitellystä haavasta. Erillis-wc:ssä sekä kylpyhuoneessa ja saunassa lattiaan asennetaan R11-luokankestoluokituksen mukainen 20 x 20 mm kokoinen laatta, joka ei ole märkänäkään liukas paljaan jalan alla ja on turvallinen ikääntyneelle. Kylpyhuoneeseen asennetaan lattialämmitys, joka nopeuttaa lattian kuivumista. Laattojen saumauksiin valitaan laattoihin sopivan sävyinen saumalaasti sekä liikuntasaumoihin laattoihin sävylytään sopiva saniteettisilikoni.

KUVA 30. Asunnon uusi värimaailma (Tynkkynen 2021)

Vinyylilattian ja seinien rajapintaan asennetaan kauttaaltaan valkoiset Cellon jalkalistat sekä eteisen laatan ja vinyylilattian väliin eritasolistat. Makuuhuoneiden sekä vaatehuoneen ovien kohdalle asennetaan kiinnityspohjat ja peitelistat. Kynnyttömyys lisää tilan esteettömyyttä ja helpottaa liikkumista apuvälineellä.

Koska asunnosta kaadetaan olohuoneen ja keittiön erottava väliseinä, muutoksia joudutaan tekemään myös asunnon alakattoihin (kuva 35). Olohuoneen nykyinen paneelikatto puretaan ja tasoitetaan yhteneväiseksi keittiön kanssa. Rouhepinnoitettu eteisen ja käytävän katto sekä makuuhuoneen, vierashuoneen, kylpyhuoneen ja erillisvessan katto säilytetään ennallaan. Saunassa katto sävytetään valkoisella Supi-saunavahalla.

Listojen yhtenäisyys, kiintokalusteissa toistuva tammi, huoneissa toistuva vinyylilattia, sekä märkätiloissa toistuvat laatat luovat asunnosta ehjän sekä harmonisen kokonaisuuden, joka toistuu läpi koko asunnon (kuva 31 ja 32). Asunnon raikas ja maanläheinen värimaailma on edukseen myös asunnon myymisen näkökulmasta, sillä sen kanssa on helppo yhdistää omanlaisensa sisustusmaku ja se on neutraalisuudeltaan helposti lähestyttävä. Asunnon vaaleat pinnat korostavat asunnon valoisuutta ja kertaavat valon määrää, tummat pinnat sen sijaan syövät valoa (Keittiömaailma julkaisuaika tuntematon).

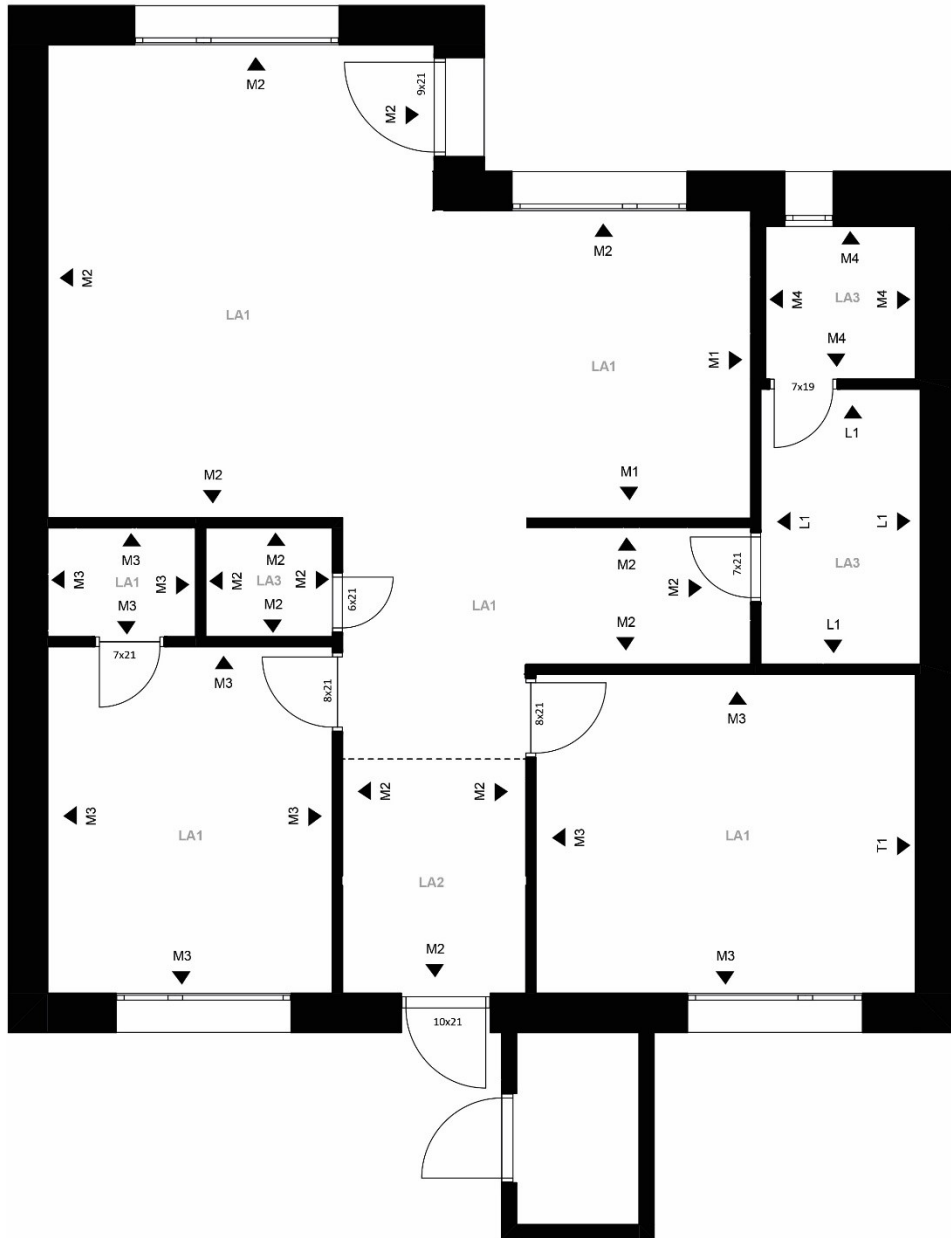
Asunnon kaikissa tiloissa yhdistävänä tekijänä toimii vaalea tammi, joka löytyy kiintokalusteista. Toistuva materiaali ja värimaailma tekevät asunnon ilmeestä yhteneväisen.

KUVA 31. Visualisointikuvat uudesta eteisestä ja käytävästä (Tynkkynen 2021)

KUVA 32. Visualisointikuva uudesta keittiöstä (Tynkkynen 2021)

SEINÄT

- M1** TIKKURILA, Remontti-Ässä, sävyssä "Hengähdys" (Värisilmän tunne väri-värikartta) + keittiön välitilaan Bibecin Lina -tapetti Brittsommar ja 6 mm optiwhite karkaistu lasi mittailaustyönä **ks. seinäprojekti S1 & S2**
M2 TIKKURILA, Remontti-Ässä, sävyssä "Hengähdys" (Värisilmän tunne väri-värikartta)
M3 TIKKURILA, Harmony, sävyssä "Hengähdys" (Värisilmän tunne väri-värikartta)
M4 Olemassa olevien seinien käsittely valkoisella Supi saunavahalla (TIKKURILA)

T1 BÄRASTAPETER, Borosan easyup 20 38615-tapetti + Combi yleisliima

L1 IRIS CERAMICA, Calx Bianco 30x60 mm, pystyladonta + CE40 saumalaasti sävyssä 01 valkoinen

LATTIAT

- LA1** PARADOR, Modular ONE Tammi Pure Helmenharmaa 1-sauva Vinyylilattia
LA2 IRIS CERAMICA, Calx grigio 30x60 mm, pystyladonta + CERESIT CE40 saumalaasti 04 silver
LA3 ABL LAATAT, Fiandre Graniti Asiago R11 Strutturato 20x20 + CERESIT CE40 saumalaasti 04 silver
 Lattian laattaa nostetaan myös yhden laatan verran seinälle!

Kuiviin tiloihin Cello jalkalista 12x32x3200mm valkoinen
 Vinyylin ja laatan väliin eteisessä Listatalon eritasolista 40/0-15mm hopea 1m, tarrakiinnityksellä

Makuuhuoneiden ja vaatehuoneen ovien liikuntasaumoihin Progress Profiles:n peitelista Progress Profiles SOL 40P, 2,7m, 2,8mm, 40mm, anodisoitu hopea + kiinnityspohja liikuntasaumalistoille Progress Profiles Proinsert PINBFT40, 2,7m, alumiini

Ovien peitelistat maalataan Tikkurilan Helmi listavalkoisella

KUVA 33. Värisuunnitelma (liite 4) (Tynkkynen 2021)

6.3 Asunnon valaistus

Valaistuksen ensisijainen tarkoitus on auttaa meitä toimimaan ja näkemään ympäristöämme. Hyvä valaistussuunnittelu tukee toimimistamme ja näkemistämme, mutta luo myös turvallisen ja tunnelmaltaan hyvän ympäristön toiminnalle.

Kodin tilojen valaistuksessa huomioon tulee ottaa asukkaiden ja käyttäjien valonmäärän tarpeet sekä se, minkälaista valaistusta tilaan halutaan tunnelmaltaan toteuttaa. Korjauskohteissa pohjana käytetään usein olemassa olevaa valaistusta, jolloin huomioon tulee ottaa myös olemassa olevien rakenteiden rajoitteet valaistuksen toteutuksen suhteen. Valon kokemus on käyttäjäkohtainen ja vaihtelee eri ihmisillä – ikä vaikuttaa valon tarpeeseen ja heijastuksen kokemukseen. Yleisesti ottaen valoa tarvitaan tilassa tunnelman luontiin, työskentelyvaloksi sekä yleisvaloksi. Valaistuksella on suuri merkitys myös tilan kokemisessa, kuten tunnelmassa ja käytettävyydessä. (Rakentaja.fi 2019.)

Ikääntyessä silmien näkökyky heikkenee silmissä tapahtuvien muutoksien seurauksena, joista osa ovat luonnollisia ja osa korjattavissa kirurgisesti tai näkemisen apuvälineillä. Ikääntymiseen kuuluu lähinäön sekä valonläpäisykyvyn heikentyminen, jonka lisäksi silmän kyky säädellä valon määrää heikentyy. Ikääntyneen näkökenttä on myös suppeampi, mikä aiheuttaa ääreisnäön heikentymistä, jolloin reuna-alueiden liikkeen ja ympäristön havaitseminen vaikeutuu. Hämärään tottuminen saattaa viedä 60-vuotiaalta kaksi kertaa pidempään kuin 20-vuotiaalta ja kontrastiherkkyys heikkenee. Myös valo- ja hämäräadaptaatio heikentyvät ja valaistusvoimakkuuksiin mukautuminen vaikeutuu. (Vilpponen 2006, 9-11, 17.)

KUVA 34. Kuvituskuva (Cole 2019)

Vaikka asiakkaan mielestä asunnon valaistus on tällä hetkellä riittävä, näen itse tilojen valaistuksissa kehitettävää ja esitän asiakkaalle vaihtoehtoja sen parantamiseksi (kuva 35). Osa asunnon tiloista on valaistuksen osalta puutteellisia ja lisäävät turvallisuusriskejä. Osa valaistuksista joudutaan uusimaan jo pelkästään kiintokalusteiden uusimisen yhteydessä sekä rakenteellisten muutoksien takia.

Valaistus toteutetaan eteiseen ja käytävän kattoon upotettavilla led-valoilla, jotka antavat tilaan tasaisesti valoa koko käytävän pituudella. Tällä hetkellä katossa on kaksi plafondia, jotka eivät valaise koko tilaa ja jättävät osan käytävästä pimeäksi. Vessan oven viereen sijoitetaan lähelle lattian rajaa kulkutunnistimella varustettu pattereilla toimiva kulkuvalo, joka valaisee kulkureitin yöllä makuuhuoneesta vessaan (kuva 27).

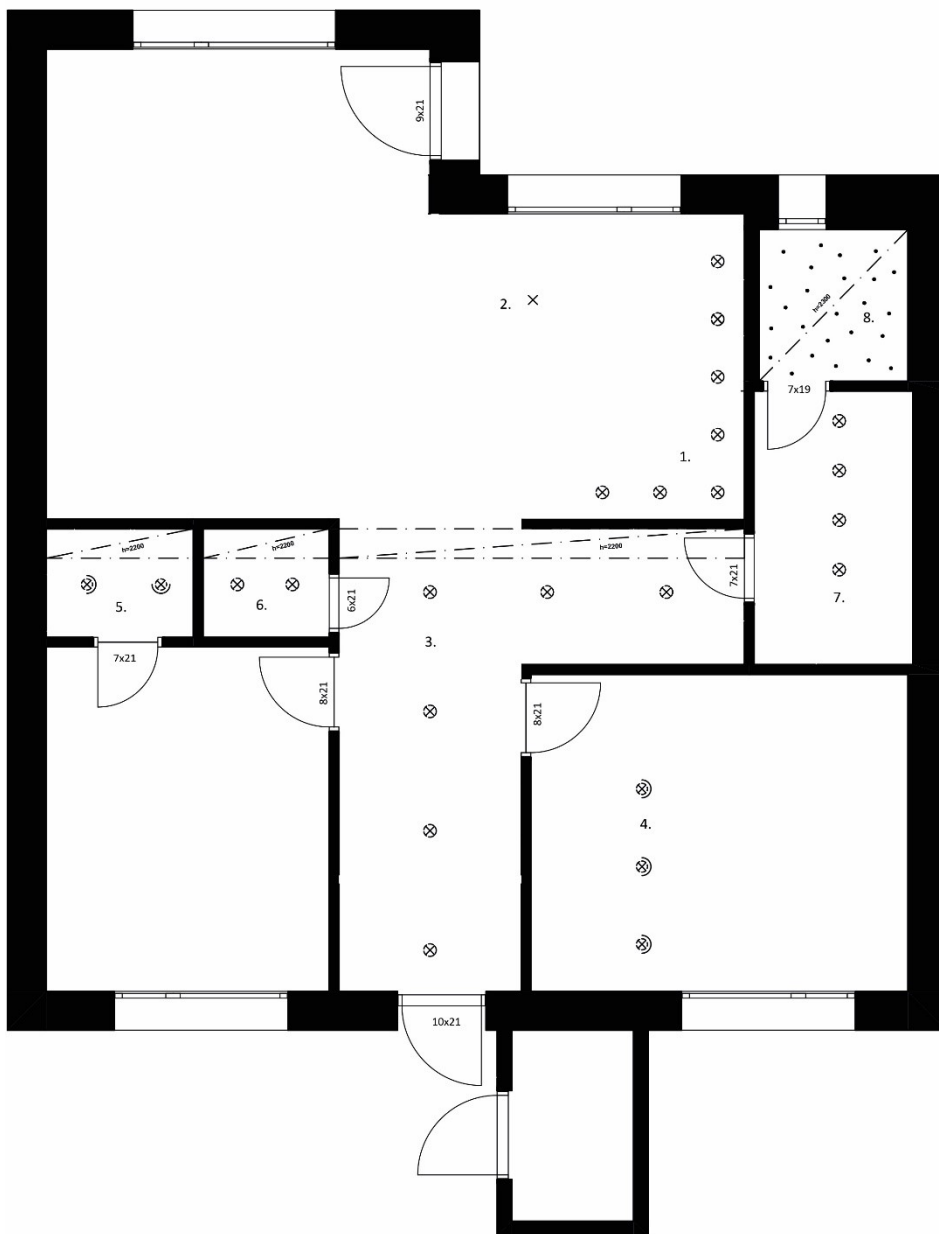
Keittiöön asennetaan yläkaappien alapintaan vanhojen työvalojen tilalle led-valot, jotka valaisevat tehokkaasti työskentelytilan ja antavat lisävaloa tarkkuutta vaativiin tehtäviin (kuva 45). Asentamalla valaistus kaappien alapintaan tilaan saadaan riittävä valaistus kodin askareita ja keittiössä työskentelyä varten, lisäksi se toimii tilan tunnelmavalaisuksena, kun kattovalaisimet eivät ole päällä. Kattoon asennetaan upotettavat valaisimet, joiden valon suuntaa voidaan säätää. Katon led-valaisimet luovat hyvän yleisvalaistuksen ja valaisevat L-muotoisen keittiön toisen työtason, jonka yläpuolelle ei asenneta yläkaappeja.

Kylpyhuoneen valaistus toteutetaan kattoon upotettavilla led-valoilla ja kodinhoitotilan yläkaappien alapintaan asennetaan valaisimet. Saunassa lauteiden alla oleva ainoa valaisin korvataan kattoon asennettavilla himmennettävillä kuituvaloilla, joilla saunaan

saadaan haluttua tunnelmaa ja yleisvaloa (kuva 35). Lauteiden etureunan alle asennettavat led-nauhat valaisevat porraserot ja tekevät lauteille nousemisesta sekä alas tulemisestä turvallista. Erillisvessassa valaistus toteutetaan liiketunnistimella, jotta ikääntyneen on turvallista asioida wc:ssä myös öisin.

Nykyisessä makuuhuoneessa valaistus on toteutettu plafondilla, joka on sijoitettu keskelle huonetta sekä seinävalaisimella, joka antaa valoa lukemista varten. Muutoksessa plafondin tilalle makuuhuoneeseen asennetaan muutama kappale kattoon upotettavia kohdevalaisimia, jotka kohdistetaan vaatekaappeja kohti, jotta valo olisi riittävä myös kaapin sisällä.

*Plafondi = suoraan kattopintaan
asennettava, kuvallinen valaisin*

Muutoksia tehdään alakattoon ainoastaan seuraavien osalta: olohuoneen valkoinen kattopaneeli poistetaan ja pinta tasoitetaan, kuten keittiössä. Saunan alakatto maalataan valkoisella Supi saunavahalla.

Huonekorkeudet 2500 mm, alemmaksi laskeutuvat katot merkattu piirroksen erikseen.

Valaistukseen muutoksia tehdään seuraavien mukaan, merkitsemättömät valaisimet säilytetään ennallaan.

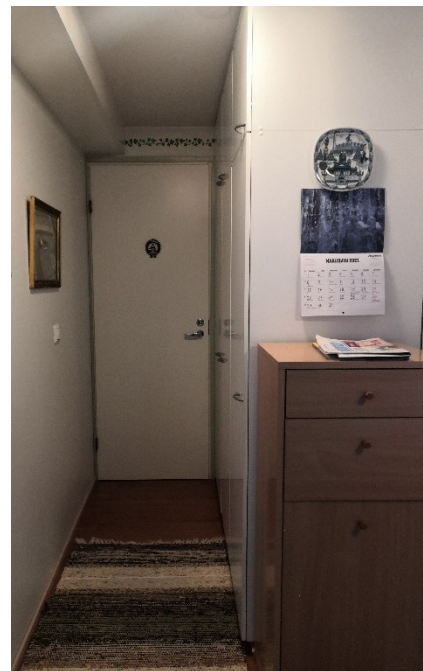
1. Seinäkaappien yläpuolelle kattoon asennetaan uudet upotettavat valot 290 mm etäisyydelle seinästä. Asennusväli 596 mm. **LIMENTE, LED-DRI upotettava paneelivalaisin, valkoinen**
2. Vanhan riippuvalaisimen pistoke siirretään ruokapöydän kohdalle
3. Vanhat kattovalaisimet korvataan ja uudet valaisimet asennetaan käytävän keskiliinjan, asennusväli 568 mm **LIMENTE, LED-DRI upotettava paneelivalaisin, valkoinen**
4. Vanha kattovalaisin korvataan, uudet valot asennetaan eteisen seinästä 1148 mm etäisyydelle, ikkunaseinästä 486 mm etäisyydelle. Asennusväli 802 mm. **LARCCHIO, upotettava LED -kohdevalo Joki 11,5 cm, valkoinen**
5. Vanha kattovalaisin korvataan uudella, uudet valot asennetaan keskiliinjan. Asennusväli 764 **LARCCHIO, upotettava LED -kohdevalo Joki 11,5 cm, valkoinen**
6. Vanhat kattovalaisimet korvataan ja uudet valaisimet asennetaan käytävän keskiliinjan, asennusväli 568 mm **LIMENTE, LED-DRI upotettava paneelivalaisin, valkoinen + liiketunnistin**
7. Vanhat kattovalaisimet korvataan uusilla, uudet valot asennetaan keskiliinjan. Etäisyys pitkästä seinästä 879 mm ja saunan seinästä 309 mm. Asennusväli 512 mm. **LIMENTE, LED-DRI upotettava paneelivalaisin, valkoinen**
8. Vanha valaisin poistetaan, tilalle asennetaan kattoon upotettava ja himmennettävä kuitusaunavalaistussarja **CARIITTI, VPAC-1527-B532, 1-4 m² + LED-projektori + 5 valokuitua**

6.4 Eteisen ja käytävän kiintokalusteet

Suurin muutos eteisessä tapahtuu purkamalla tuulikaapin ja eteisen väliseinän (kuva 38). Tällä hetkellä kohdeasunnon tuulikaappi on ahdas ja käytössä ainoastaan kenkien säilyttämistä varten. Eteisessä käytävän molemmille puolille asetetut kalusteet jättävät käytävämäiseen tilaan vain vähän vapaata tilaa, eikä se ole juurikaan muunneltavissa (kuva 37).

Kaatumalla väliseinän tilaan saadaan lisää ehjää seinäpintaa ja tuulikaapin hukkaneliöt hyötykäyttöön. Väliseinän poistaminen mahdollistaa esteettömyyden näkökulmasta kuluväylien levennämisen, kun tarvittavat kalusteet sijoitetaan selkeästi vain toiselle seinälle, jolle saadaan lisää pituutta. Toiselle pitkälle seinälle sijoitetaan ulkovaatteille sopivat tangolliset kaapit ulosvedettävillä laatikoilla sekä penkki kenkien laittoa varten. Vastakkaiselle seinälle sijoitetaan kapeat kenkäkaapit, jotka ovat tulevaisuudessa tarvittaessa helppo poistaa käytöstä, mikäli liikkumistilaa tarvitaan enemmän.

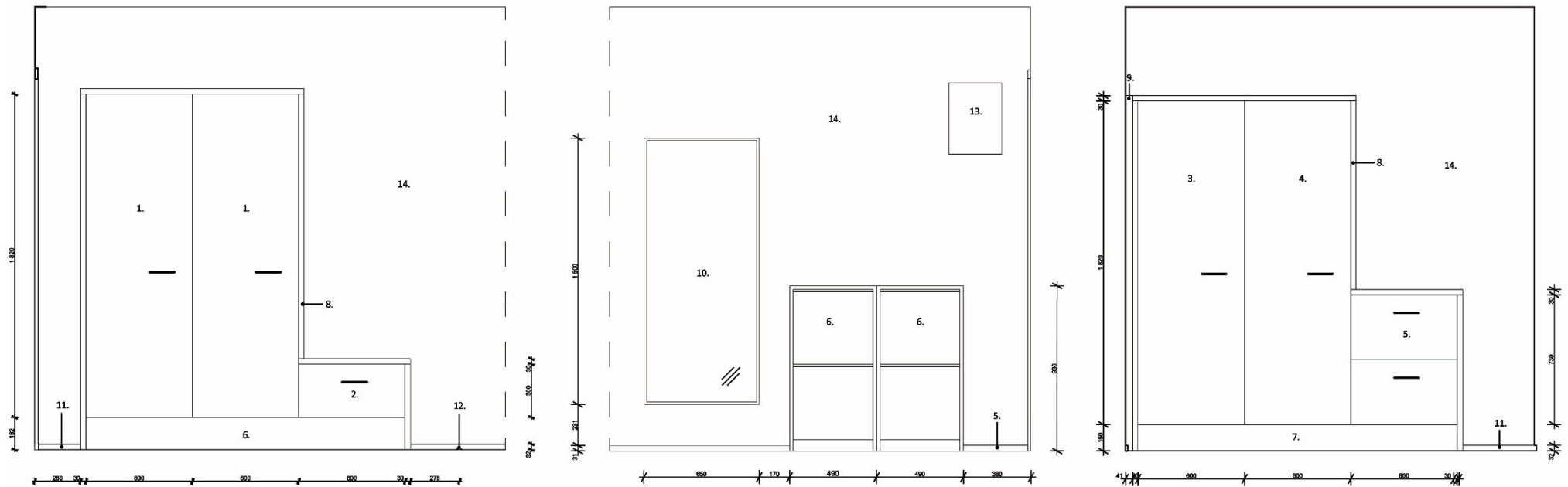
Kylpyhuoneeseen johdettava käytävä on pimeä ja kapea, sillä sitä reunustaa 600 mm syvät, täyskorkeat kaapit, jotka tekevät tilasta ennestään ahtaan tuntuisen (kuva 36). Tilan käytävää levennetään sijoittamalla nykyisten kaappien tilalle vain kaksi 1820 mm korkeaa kaappia siivousvälineille sekä kausivaatteille ja kahdella laatikolla varustettu alakaappi, jonka päällä voi säilyttää kotiaivaimia tai muuta tarvittavaa (kuva 41). Temalin kalusteet valitsemalla tilaan saatiin 480 mm syvät kiintokalusteet, jolloin liikkumavaraa saadaan tilaan hieman lisää. Matalammat kalusteet tekevät tilasta myös huomattavasti avaramman ja ilmavamman.

KUVA 36. Kylpyhuoneeseen johtava käytävä (Tynkkynen 2021)

KUVA 37. Nykyinen eteinen (Tynkkynen 2021)

KIINTOKALUSTEET

1. TEMAL, korkeakaappi 600x580x1820 vaaketangolla ja kahdella laatikolla M01 (tilaustavara)
2. TEMAL, CKMA600600M01 matala säilytyslaatikko 600x580x300
3. TEMAL, CKSI600600VM01 siivouskaappi siivousvälinetelineellä 600x480x1820
4. TEMAL, korkeakaappi 600x480x1820 ulosvedettävillä laatikoilla M01 (tilaustavara)
5. TEMAL, C2L600500M01 alakaappi kahdella laatikolla 600x480x730

IRTOKALUSTEET

6. IKEA, BISSA kenkäkaappi, 2 lokeroa, valkoinen 49x93 cm

VARUSTEET

7. TEMAL, SOKKELILM01 sokkeli 150 mm

MUUT

10. IKEA, NISSEDAL peili, valkoinen 65x150 cm
11. CELLO, jalkalista 12x32x3200mm valkoinen
12. LISTATALO, eritasolista 40/0-15mm hopea 1m tarrakinnitys
13. Olemassa oleva sähkökaappi

SEINÄT

14. TIKKURILA, Remontti-Ässä -seinämaali sävyssä Hengähdys (Värisilmän unelmien värit-värikartta)

VETIMET TEMAL, RETRO96B Musta vedin c/c 96 mm

TUKIJALAT KIINTOKALUSTEISIIN TEMAL, TJL140MCR tukijalka lieriö, harjattu teräs. Säätö 140-230 mm

KUVA 39. Seinäprojektiot eteisestä ja käytävästä (liite 6) (Tynkkynen 2021)

KUVA 40. Visualisointikuva eteisestä (Tynkkynen 2021)

KUVA 41. Visualisointikuva eteisestä ja käytävästä (Tynkkynen 2021)

6.5 Keittiön kiintokalusteet

Keittiön nykyiset kiintokalusteet sekä kodinkoneet ovat asunnon rakennusvuoden mukaisessa ilmeessään. Kulkuväylät ovat ahtaan oloiset, sillä tila on pieni ja kiintokalusteet ovat hallitsevana elementtinä. L-muotoiseen keittiöön toivottiin erityisesti enemmän työskentelytilaa, jotta leipominen ja ruoanlaitto sujuisivat vaivattomammin (kuva 42). Säilytystilaa on ollut riittävästi, mutta yläkaapit ovat hieman epäkäytännölliset. Tällä hetkellä yläkaappien ylähyllyt ovat tyhjinä, jotta kaikkiin tarvittaviin asioihin ylettää nousematta tikkaille.

Tilasta kaadetaan olohuoneen ja keittiön välinen seinä, joka tuo keittiöön avaruutta ja on esteettömyyden kannalta tilavampi (kuva 44). Näin ruokapöytää on esimerkiksi mahdollista siirtää olohuoneeseen päin ja tilaa vapautuu enemmän työskentelyyn sekä liikkumiseen keittiössä. Keittiön toiminnallisuudessa panostetaan ehjiin ja turvallisiin uusiin kodinkoneisiin ja siihen, että kaikki tarvittava on mahdollisimman lähellä käden ulottuvilla eikä tikkaille nousemista tarvita. Säilytystilaa sijoitetaan keittiössä työtason alapuolelle ja kaappeja korvataan vetolaatikoilla, jotta laatikoiden sisällön näkee kerralla ja kyyristelyjä kaappien perälle ei tarvita. Yläkaapit sijoitetaan vain toiselle seinälle, mikä luo tilaan avaruutta. Keittiön kiintokalusteet valittiin IKEAn mallistosta.

Kodinkoneista uuni ja mikroaaltouuni sijoitetaan kalusteeseen ergonomiselle korkeudelle, joka lisää kodinkoneiden käytön turvallisuutta. Integroitavaksi pesukoneeksi valittiin AEG:n Comfortlift-malli, jossa alimmainen kori nousee ylemmäksi ergonomiselle tasolle. Mikroaaltouunin siirtäminen pöydältä kalusteeseen tuo keittiöön lisää kaivattua tasotilaa leipomiseen.

Inspiraationa keittiön välitilan tapetin valintaan toimii asunnossa oleva sininen sohva. Tapetti ja sen päälle asennettava karkaistu lasi valittiin välitilaan sen puhdistettavuuden vuoksi. Lasin takana oleva tapetti on myös helposti vaihdettavissa ja esimerkiksi siinä tapauksessa, jos asunto myydään ja uusi asukas haluaa tilalle muuta. Tapetin vaihto on nopea ja edullinen tapa muuttaa tilan tunnelmaa laattojen vaihtamisen sijaan.

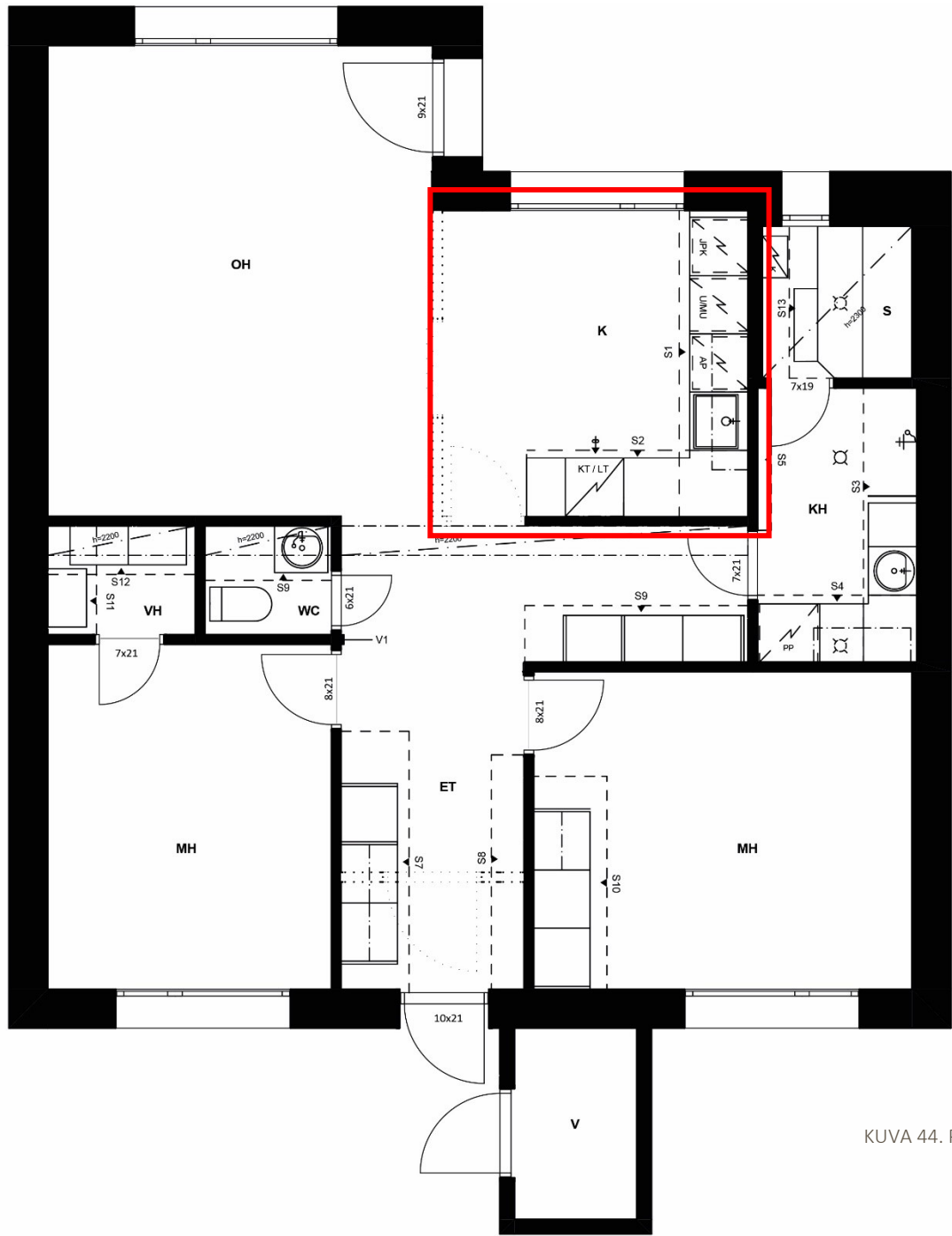
Keittiön suunnittelussa otetaan huomioon remonttikustannuksia niiltä osin, että vesipiste ja astianpesukoneen paikka säilytetään vanhalla paikalla, jotta suurimmilta putkitöiltä vältytään.

KUVA 42. Nykyinen keittiö (Tynkkynen 2021)

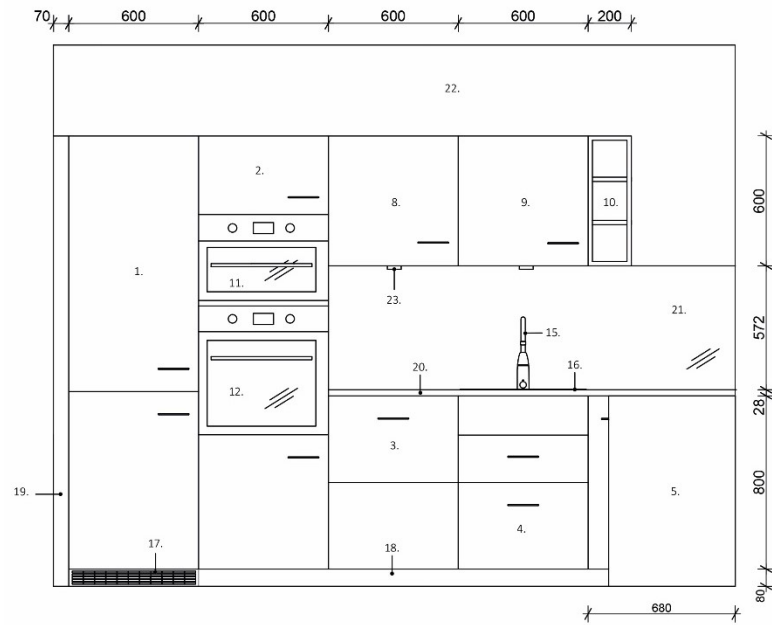

KUVA 43. Nykyinen keittiö (Tynkkynen 2021)

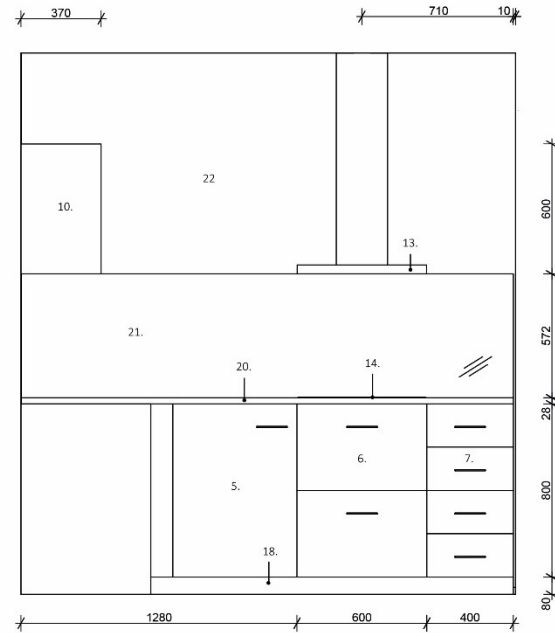

KUVA 44. Pohjapiirros keittiöstä (Tynkkynen 2021)

S1

S2

KIINTOKALUSTEET

1. IKEA, METOD korkea kaappi jääkaap/pakast/2 ov, valkoinen/Veddinge valkoinen 600x600x2000 mm
2. IKEA, METOD korkea kaappi uunille/mikr 2 lt/hl, valkoinen/Veddinge valkoinen 600x600x2000 mm
3. IKEA, METOD 2-osainen etusarja astianpesukone, Veddinge valkoinen 600 mm
4. IKEA, METOD / MAXIMERA pöytäkaappi altaalle/3 esrj/2 lt, valkoinen/Veddinge valkoinen 600x600 mm
5. IKEA, METOD kulmapöytäkaappi ulos sisusteella, valkoinen/Veddinge valkoinen 1280x680 mm
6. IKEA, METOD / MAXIMERA pöytäkaappi keittotas/2 esrj/3 lt, valkoinen/Veddinge valkoinen 600x600 mm
7. IKEA, METOD / MAXIMERA pöytäkaappi 4 etusrj/2 ma/3 ke laat, valkoinen/Veddinge valkoinen 400x600 mm
8. IKEA, METOD seinäkaappi hyllyillä, valkoinen/Askersund vaalea saarnikuvio 600x600 mm
9. IKEA, METOD seinäkaappi astiankuivaustelineellä, valkoinen/Askersund vaalea saarnikuvio 600x600 mm
10. IKEA, VADHOLMA avohylly, ruskea/petsattu saarni 200x370x600 mm

KODINKONEET

1. ELECTROLUX, NS8TE195 No Frost - huurtumaton jää-pakastinkaappi 188.4 cm E (integroitava)
3. AEG, F5E93847P kokonaan kalustepeitteinen comfortlift airdry 60cm astianpesukone (integroitava)
11. IKEA, ANRÄTTA mikroaaltouuni, ruostumaton teräs
12. IKEA, ANRÄTTA kiertoilmauuni, ruostumaton teräs
13. IKEA, MÅTÅLSKARE seinään kiinnitettävä liesituuletin, ruostum teräksen värinen
14. IKEA, MATMÅSSIG keraaminen keittotas, musta 590 mm

VARUSTEET

15. ORAS, 1039 keittiöhana, jossa pesukoneventtiili Oras Safira
16. IKEA, KILSVIKEN upotettava tiskiallas, 1 allas, harmaa/beige kvartsimosoliitti 560x460 mm
17. IKEA, METOD ritiläsokkeli, ruostumaton teräs 600 mm
18. IKEA, FÖRBÄTTRA sokkeli, valkoinen 2200x80 mm
19. IKEA, ASKERSUND peitelevy, vaalea saarnikuvio 62x220 cm

JALAT IKEA, METOD jalka 80 mm, 4 kpl/pkt

VETIMET IKEA, BAGGANÅS vedin, musta 143 mm, 2 kpl/pkt

KAAPPIEN KIINNITYS IKEA, kaappien kiinnityskisko, sinkitty 2000 mm

TYÖTASO JA SEINÄT

20. LILLTRÄSK, työtaso, valkoinen/laminaatti 1860x28 mm
21. BIDBEC, Lina tapetti Brittsommar 55013 + 6 mm optiwhite karkaistu lasi
22. TIKKURILA, Remontti-Ässä seinämaali, sävyssä Hengähdys (Värisilmä unelmien värit värikartta)

VALAISIMET

KUVA 45. Seinäprojektiot keittiöstä (liite 7) (Tynkkynen 2021)

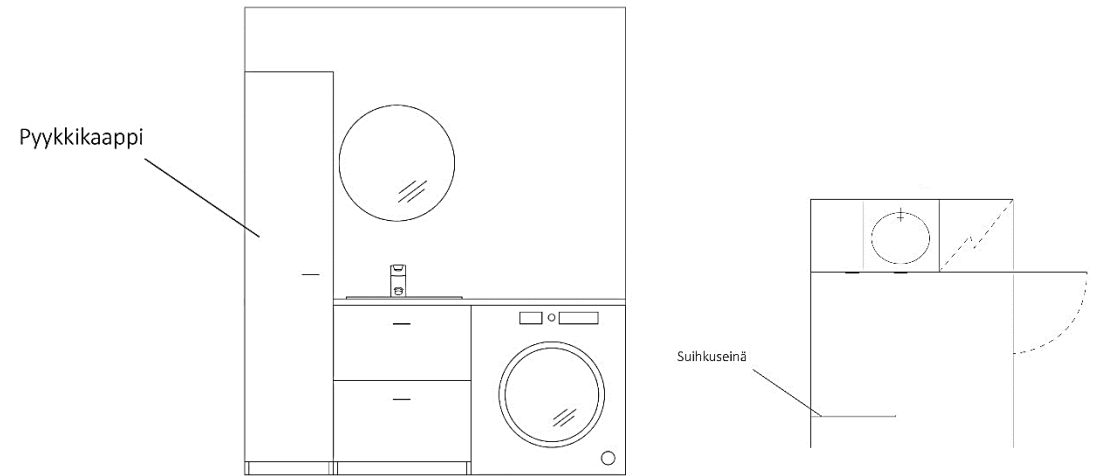
KUVA 46. Visualisointikuva keittiöstä (Tynkkynen 2021)

6.6 Kylpyhuone, pyykinhuolto ja sauna

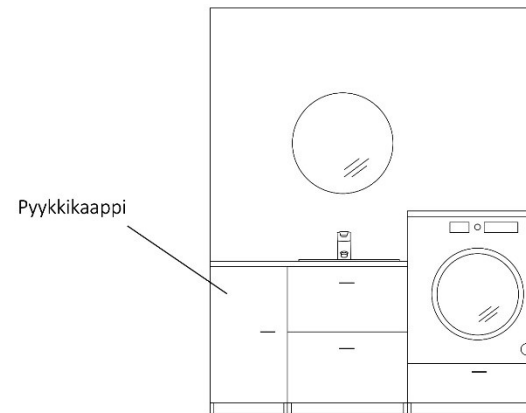
Kylpyhuoneesta poistetaan wc-istuin ja tila suunnitellaan sopivammaksi myös pyykinhuoltoon. Käytävän kaapista siirretään likapyykinsäilytys kylpyhuoneeseen, jotta se on lähempänä pyykinpesukonetta. Säilytystilaa lisätään kaapeilla ja laatikoilla, jotka kätkevät sisäänsä pyykkikorin sekä silitysraudan. Näin kaikki pyykinhuollossa tapahtuva toiminta keskitetään yhteen tilaan ja vaatteiden kantamiselta paikasta toiseen vältetään.

Tilan rajallinen koko määrittä ja vaikeutti esteettömyyden kannalta tilan suunnittelua, lähinnä pyykinhuollon kiintokalusteiden osalta. Ensimmäisessä suunnitelmassa sijoitin kiintokalusteet käytävän oven viereen yhdelle seinälle ja säilytystilaa saatiin lisää sijoittamalla sitä altaan alle (kuva 47). Työtasolla saatiin lisää työskentelytilaa, johon pyykki voi laskea käsistä pois - näin ollen allas voitiin myös jättää vanhalle paikalle, jolloin vältetään isommilta muutoksilta putkistojen kanssa. Vaihtoehtoina oli asentaa tilaan korkea tai matala kaappi likapyykkien säilytystä varten.

Asiakkaan toiveena oli, että kaikki pyykinhuoltoon liittyvät toiminnot saataisiin samaan paikkaan ja tilaan. Sijoittamalla toiminnot samaan tilaan, pyykinhuolto onnistuu helpommin myös apuvälineellä, kuten rollaattorilla, jolloin pyykkejä ei tarvitse kantaa paikasta toiseen. Tämän vuoksi päädyin ratkaisuun, jossa säilytystilaa sijoitetaan kahdelle seinälle. Ratkaisu vie tilasta suositeltua vapaata tilaa, mutta helpottaa arkielämää muilta osin. Tilassa mahtuu

KUVA 47. Luonnos 1 kylpyhuoneesta (Tynkkynen 2021)

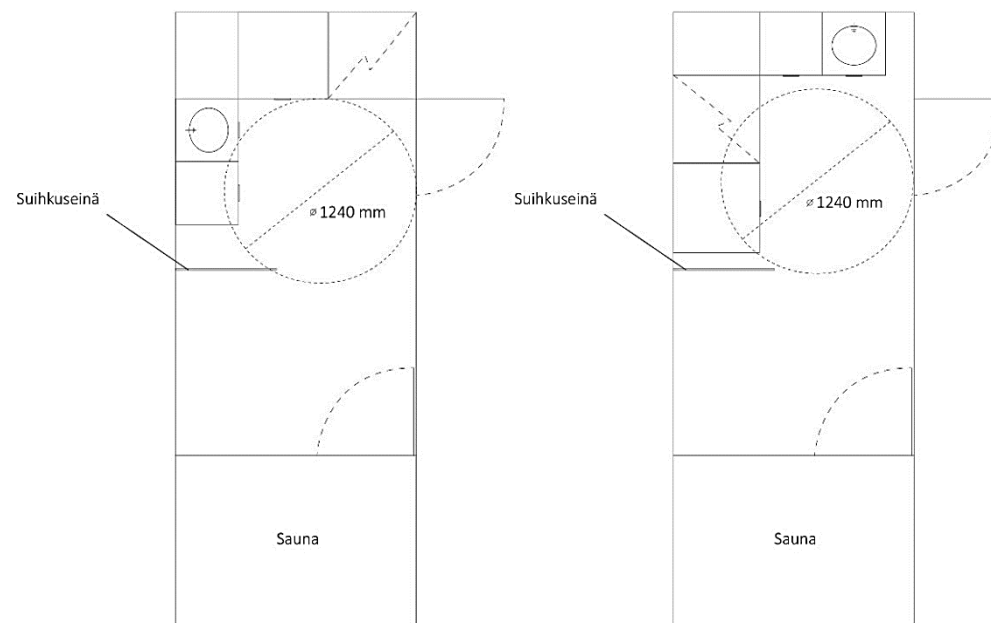

KUVA 48. Luonnos 2 kylpyhuoneesta (Tynkkynen 2021)

kumminkin liikkumaan rollaattorin kanssa, eikä tila mahdollistaisi täysin vapaan tilan suosituksia, vaikka ratkaisu olisi mikä tahansa.

Pelivaraa esteettömämmälle tilalle saadaan Temalin valikoiman kiintokalusteilla, joiden syvytydet ovat 5 cm:n välein, mikä mahdollistaa niiden sijoittamisen pieneenkin tilaan. Päätyseinälle sijoitetaan ergonomiselle korkeudelle pyykinpesukone sekä kaappiin sijoitettava ja sieltä ulosvedettävä silityslauta, joka vaatii kaapilta vähintään 600 mm syvyyttä. Pitkälle seinälle voidaan sijoittaa täten vesipiste ja kaapit likapyykille, jotka vaativat vähemmän tilaa kaapilta syvyyssuunnassa. Altaan putkistot voidaan vetää pintaveitoina. Kapeassa ja pitkässä tilassa järkevintä on sijoittaa syvät kalusteet päätyseinälle oven viereen ja syvyyssuunnassa kapeammat pitkälle seinälle, jolloin tilaa saadaan käyttöön liikkumavaraksi tehokkaammin tilan leveysuunnassa (kuva 49).

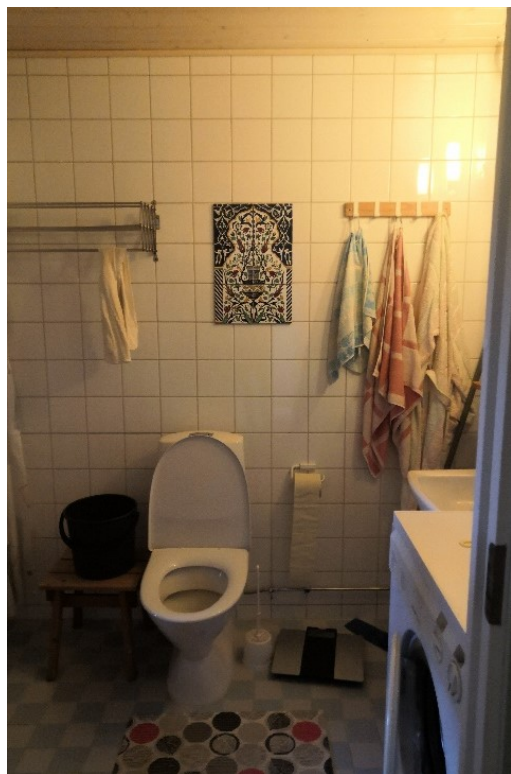
Kylpyhuoneen osalta suihku siirretään toiselle seinälle, jotta sen ympärille jää enemmän vapaata tilaa esimerkiksi suihkujakkaralle. Suihkun siirtäminen lisää myös turvallisuutta, sillä suihkujakkara voidaan sijoittaa nyt esimerkiksi suoraan saunan oven viereen ja siihen on helppo istahtaa tarvittaessa. Suihkuksi asennetaan Oraksen suihku, jossa on integroitu seisomatuki. Aukeava lasinen suihkuseinä suojaa tilan kiintokalusteita kosteudelta ja antaa tarvittaessa hieman joustoa vapaaseen tilaan.

KUVA 49. Havainnekuva kodinhoitotilan kiintokalusteista ja tilan tarpeesta. (Tynkkynen 2021)

Saunassa lauteet toteutetaan turvallisemmiksi ikääntyneelle asukkaalle: leveä alalaude takaa sen, ettei lauteilta putoa. Kiuas suojataan tukevammalla suojakaiteella, myös kiukaan sivulta, jotta kaatuessa ei olisi vaaraa kaatua kiukaan päälle (kuva 59). Kiukaaksi valitaan kauko-ohjattava malli, jotta sen päälle laittaminen sujuu turvallisemmin. Tilan hahmottamista helpotetaan sävyttämällä seinät selkeästi eri värillä kuin lauteet.

Rajapintoihin luodaan selkeä kontrasti: olemassa olevat seinät sävytetään valkoisella läpikuultavalla Supi-saunavahalla ja kuluneet lauteet korvataan lämpökäsitellyllä haavalla, jotka suojataan myös Supi-saunasuojalla. Ovi uusitaan täysin lasiseen, siroon malliin, joka luo tilaan avaruutta ja päästää valoa saunaan myös kylpyhuoneesta. Saunan oven alle jätetään asianmukainen ilmarako.

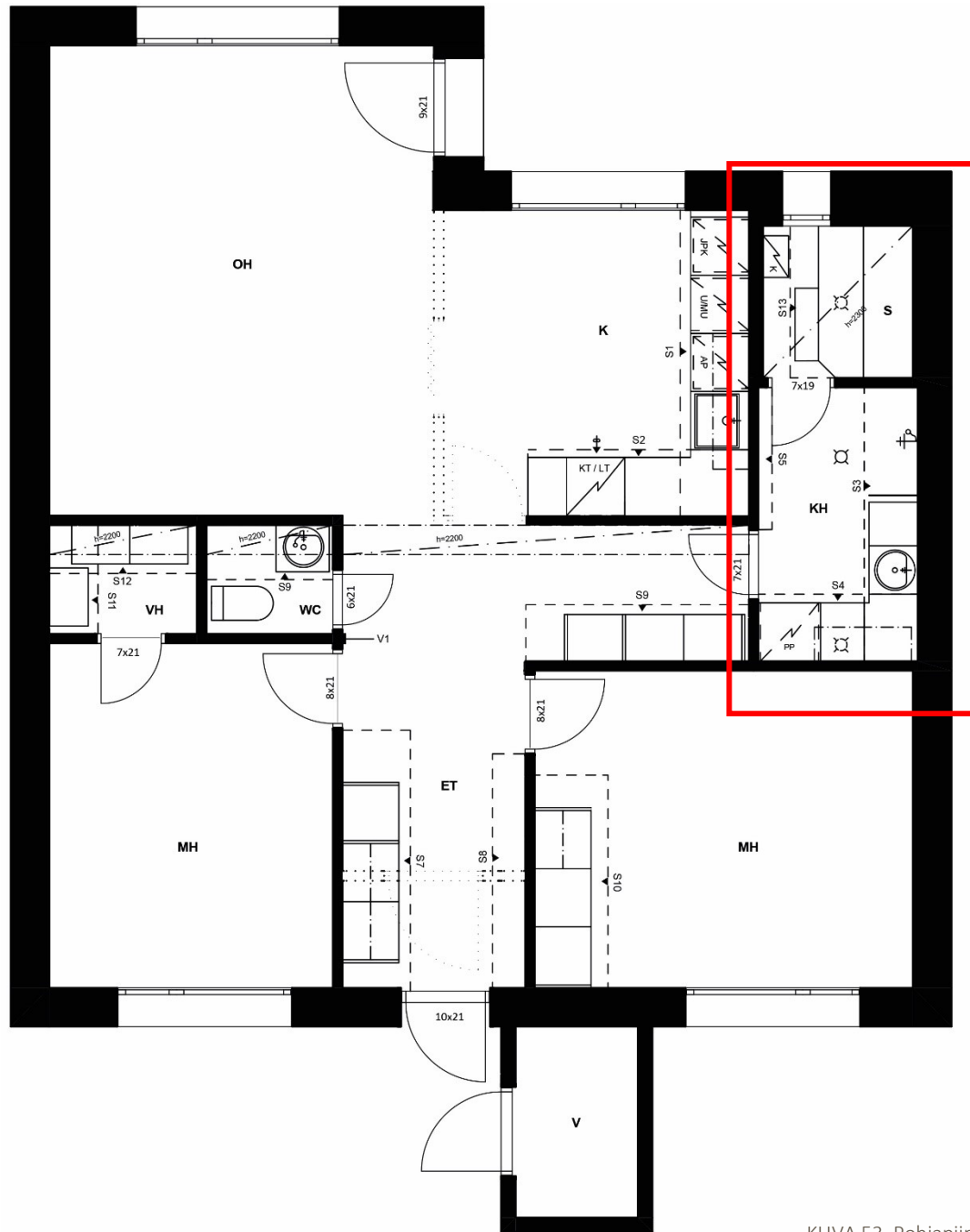
KUVA 50. Nykyinen kylpyhuone (Tynkkynen 2021)

KUVA 51. Nykyinen kylpyhuone (Tynkkynen 2021)

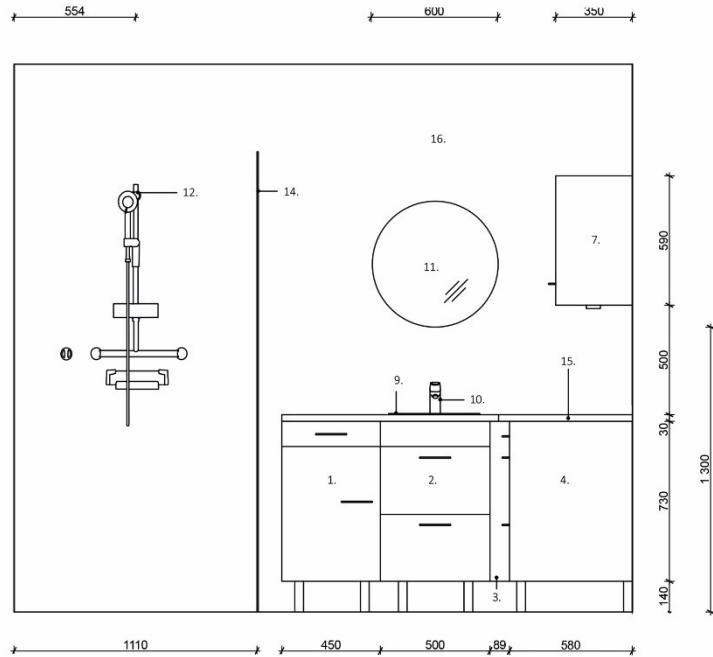

KUVA 52. Nykyinen kylpyhuone ja sauna (Tynkkynen 2021)

KUVA 53. Pohjapiirros kylpyhuoneesta ja saunasta (Tynkkynen 2021)

S3

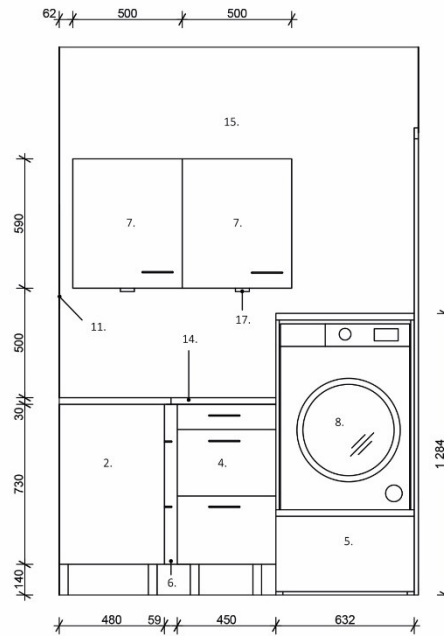
KIINTOKALUSTEET

1. TEMAL, COPA450500V alakaappi yhdellä ovella, ylälaatikolla ja pyykkikorilla 450x480x730
2. TEMAL, CLAS500500 allaskaappi kahdella laatikolla 500x480x730
3. TEMAL, peitelevy mittalaustyönä
4. TEMAL, CLS500600 alakaappi kahdella laatikolla ja siityslaudalla 450x580x730
5. TEMAL, Ergo1 tukikehys yhdelle pesukoneelle 640x578x1285
6. TEMAL, peitelevy mittilaustyönä
7. TEMAL, CYPMX500350V 1-ovinen yläkaappi 500x350x590

KODINKONEET JA MUUT TARVIKKEET

8. BOCH, WNA144L9SN Serie 6 Kuivaava pyykinpesukone 9/6 kg 1400 rpm 848x598x590
9. TEMAL, 925001 Into -uppoallas
10. ORAS, 1813G Oras vega pesuallashana, jossa pesukoneventtiili
11. TEMAL, HT123867 Halo -valopeili 600x350
12. ORAS, 2792 Oras Optima suihkuseti integroidulla seisontatuella + 7161 Oras Optima suihkuhana
13. TAMMIHOLMA, pyyhekuivain TPK-003 60 W Ajastimella

S4

TYÖTASO JA SEINÄT

14. OTSOSON, Laura suihkuovi 700x6x2100
15. TEMAL, valkoinen korkeapainelaminaatti työtaso 1000x610x30 + 1009x507x30
16. IRIS CERAMICA, 863200 Calx bianco 30x60 mm, pystyladonta

VETIMET TEMAL, RETRO96B Musta vedin c/c 96 mm

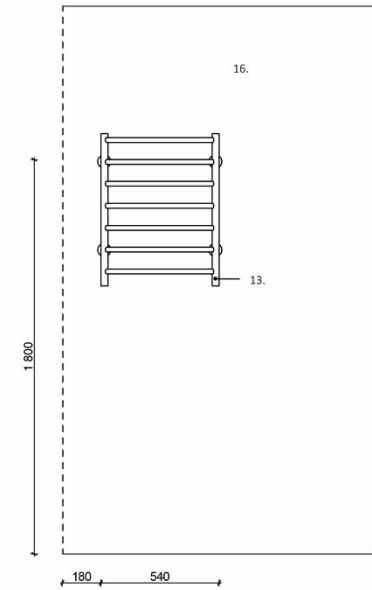
TUKIJALAT TEMAL, TJL140MCR tukijalka lieriö, harjattu teräs. Säätö 140-230 mm

VALAISIMET

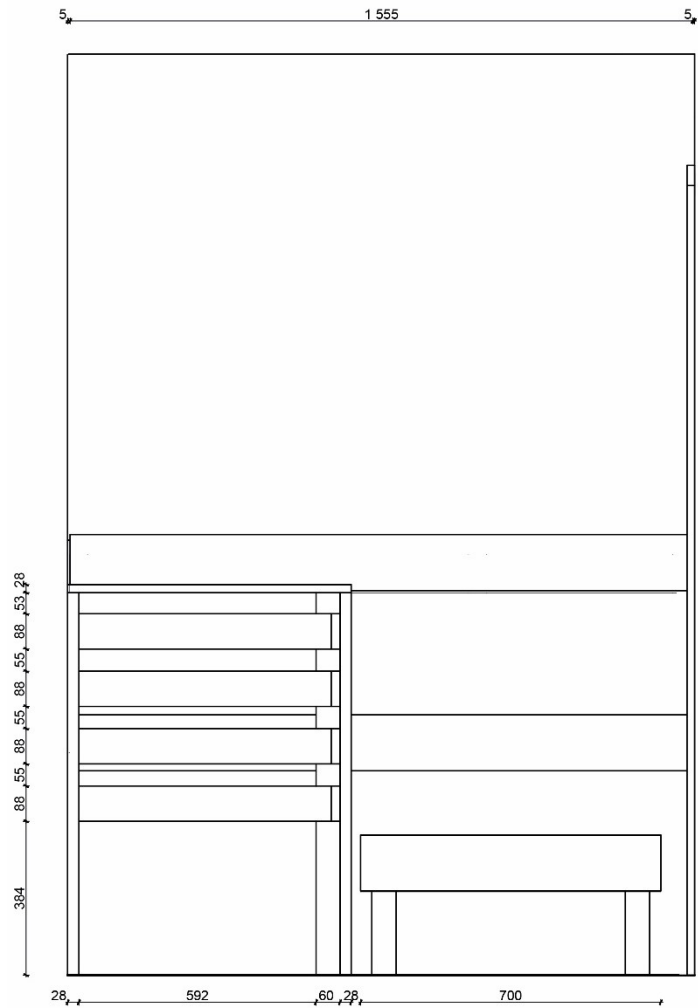
17. LIMENTE, pinta-asennettava Led-Lenox kalustevalaisin 2-valaisimen setti, valkoinen + LIMENTE SMART 422 24 V kaksiosainen seinäkytkin

Mitat tarkistettava kalustetoimitajalta (Temal)

S5

KUVA 54. Seinäprojektio kylpyhuoneesta (liite 8) (Tynkkynen 2021)

Lauteiden etulaudat lämpökäsiteltyä haapaa 40x140

Turvakaide kiukaan ympärillä toteutettu 28x88 kokoisesta lämpökäsitellyn haavan laudelaudasta

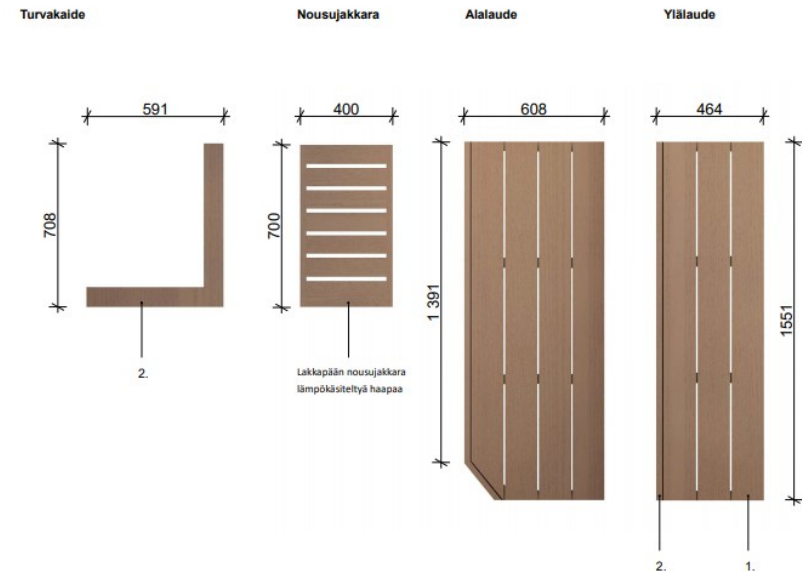
Kiukaan asennusohjeen mukaisia suojamittoja on noudatettava ja lauteen mitat tarkistusmittava toteutusvaiheessa

88, 55, 88, 55, 88, 55, 88, 55, 88, 55, 28

28, 592, 60, 28, 700

450, 300, 350

KUVA 55. Seinäprojektiio saunasta (liite 9) (Tynkkynen 2021)

Turvakaide kiukaan ympärillä toteutettu 28x88 kokoisesta lämpökäsitellyn haavan laudelaudasta, mitat tarkistettava toteutusvaiheessa

Lauteiden ja turvakaiteen asennuskorkeudet ks. seinäprojektiio S13

Laudelaudat mittatilaustyönä, mitat tarkistettava toteutusvaiheessa

1. Laudelauta 28x140x1800 lämpökäsitelty haapa
2. Lauteiden etulaudat lämpökäsiteltyä haapaa 40x140

Laudelautojen väliin jätetään 6 mm rako
Lauteiden päähän ja seinän väliin tulee jättää 5 mm kuivumisrako

Kiukaan asennusohjeen mukaisia suojamittoja noudatettava!

Lauteiden etureunaan asennetaan Carlitin LED-saunasarja

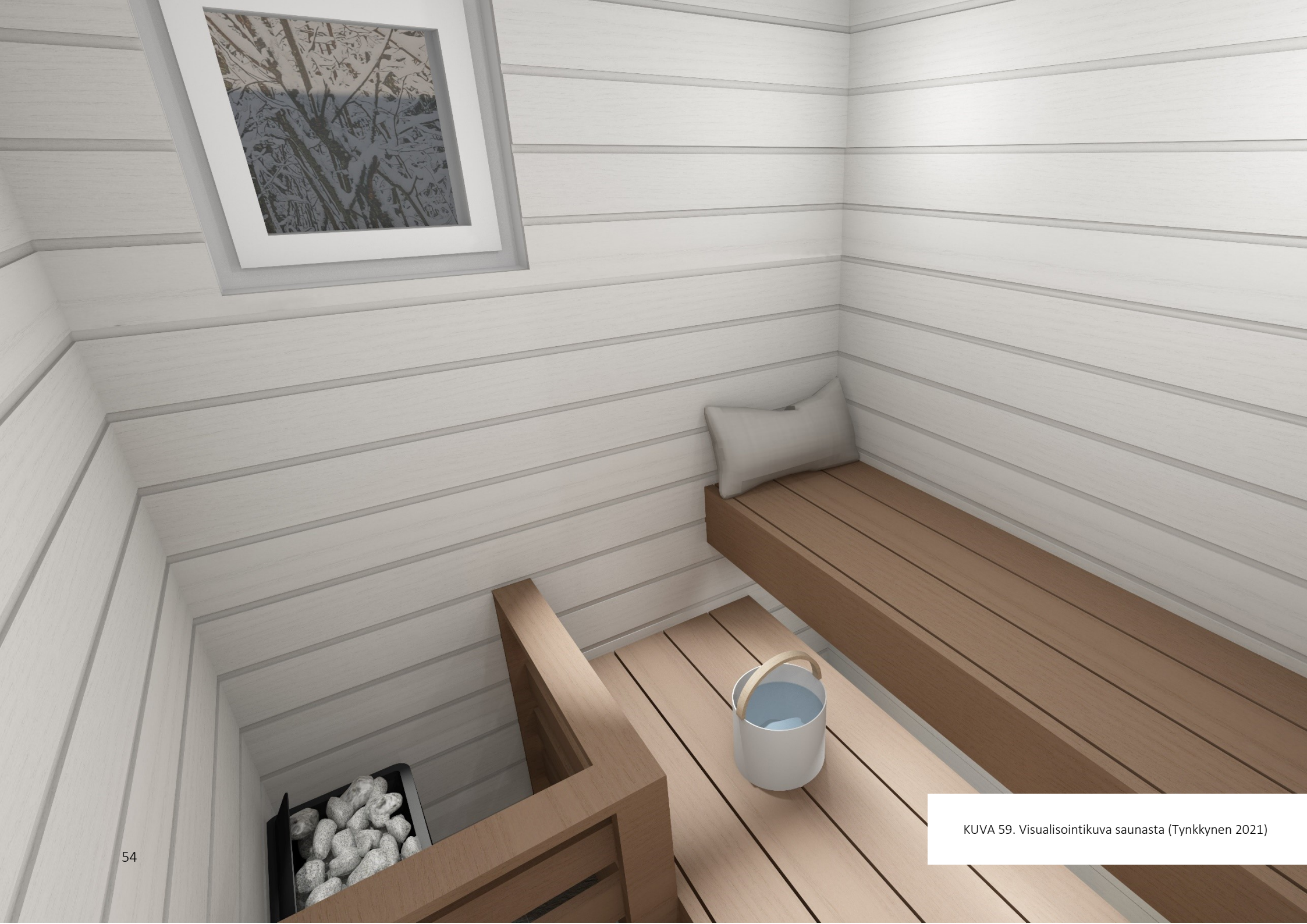
KUVA 56. Saunan lauteet (liite 10) (Tynkkynen 2021)

KUVA 57. Visualisointikuva kylpyhuoneesta (Tynkkynen 2021)

KUVA 58. Visualisointikuva kylpyhuoneesta (Tynkkynen 2021)

KUVA 59. Visualisointikuva saunasta (Tynkkynen 2021)

6.7 Vessan kiintokalusteet

Pieni erillisvessa on haasteellinen erityisesti esteettömyyden näkökulmasta, ja siksi rakennusvaiheessa toinen vessa onkin suunniteltu varmasti alun perin kylpyhuoneeseen, jossa on enemmän tilaa. Pieni vessa on kumminkin nykyisellään palvellut asiakasta hyvin, ja toiveena on, että kylpyhuoneen wc-istuim poistetaan ja tilaa saadaan käyttöön pyykinhuollolle – pieni erillisvessa toimisi siis asunnon ainoana vessana.

Uudessa suunnitelmassa keskitytään lähtökohtaisesti ainoastaan säilytystilan ja pintamateriaalien uudistamiseen. Suunnittelun alussa pyöritin ajatusta erilaisista säilytysratkaisuista sekä niiden toimivuudesta. Pienessä vessassa liikkumatilaa on vähän, joten kaiken tarvittavan tulee olla käden ulottuvilla ja helposti saavutettavissa. Lähtökohtaisesti tarkoituksena oli, että tilaan olisi saatu lisää säilytys- sekä tasotilaa. Aluksi päädyin ratkaisuun, jossa korkea säilytyskaappi sijoitettaisiin lähemmäksi käsienpesuallasta (kuva 61). Näin kaapin sisällön saavutettavuus olisi parempi kuin kaapin nykyisellä paikalla wc-istuimen vieressä. Ongelmaksi osoittautui kumminkin vapaa tila, joka tarvittiin kaapin oven avaamiseen. Korkean kaapin nykyinen sijoituspaikka onkin valikoitunut varmasti wc-istuimen viereen juuri tästä syystä.

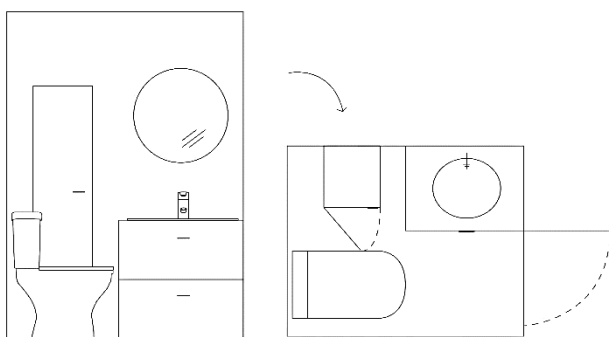

KUVA 60. Nykyinen erillisvessa (Tynkkynen 2021)

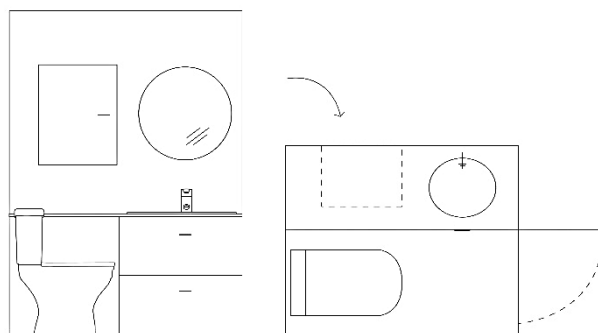
Luovuin korkean kaapin valinnasta ja pyörittelin ajatusta koko seinän pituisesta työtasosta, jonka alle jää tilaa esimerkiksi roska-astialle ja muille tarvikkeille.

Säilytystilaa voisi tuoda myös lisää seinäkaapilla (kuva 62). Koko seinän pituinen työtaso kummikin tekee tilasta entistä ahtaamman tuntuisen ja sen alle jää paljon hukkatilaa. Sen alla olevat tavarat ovat myös hankalasti saavutettavissa ja kurotettavissa. Myös seinäkaappi tai avohylly olisi ollut yksi vaihtoehdoista, mutta ne näyttivät irtonaiselta yksin seinällä (kuva 63).

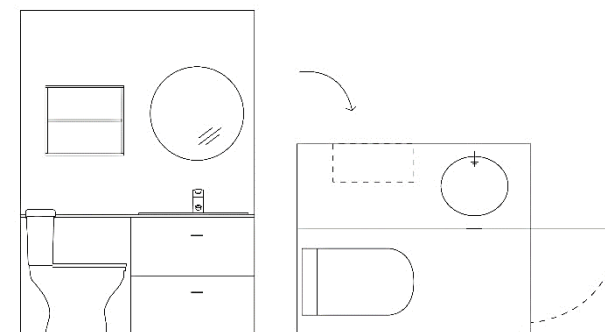
Päädyin lopulta lopputulokseen, jossa säilytystilaa lisättiin ainoastaan käsienpesualtaan alle vetolaatikoihin ja työtasosta luovuttiin (kuva 66). Vetolaatikkojen etuna on niiden syvyys ja saavutettavuus, jolloin kaiken sisällön näkee helposti kerralla. Nurkkaan jäävä tyhjä tila luo vessaan lisää avaruutta ja tilantun-
tua. Halutessaan siihen voi sijoittaa kevyen irtohyllyn tai jättää sen vapaaksi roska-astiaa ja muita oheistarvikkeita varten. Tilaan valittiin kiintokalusteet Termalin valikoimasta, josta löytyy kalusteet pieneenkin tilaan, sillä kalusteiden syvyydet vaihtelevat 5 cm välein. Vähintään 480 mm syvä allaskaappi mahdollistaa upotetun altaan sijoittamisen.

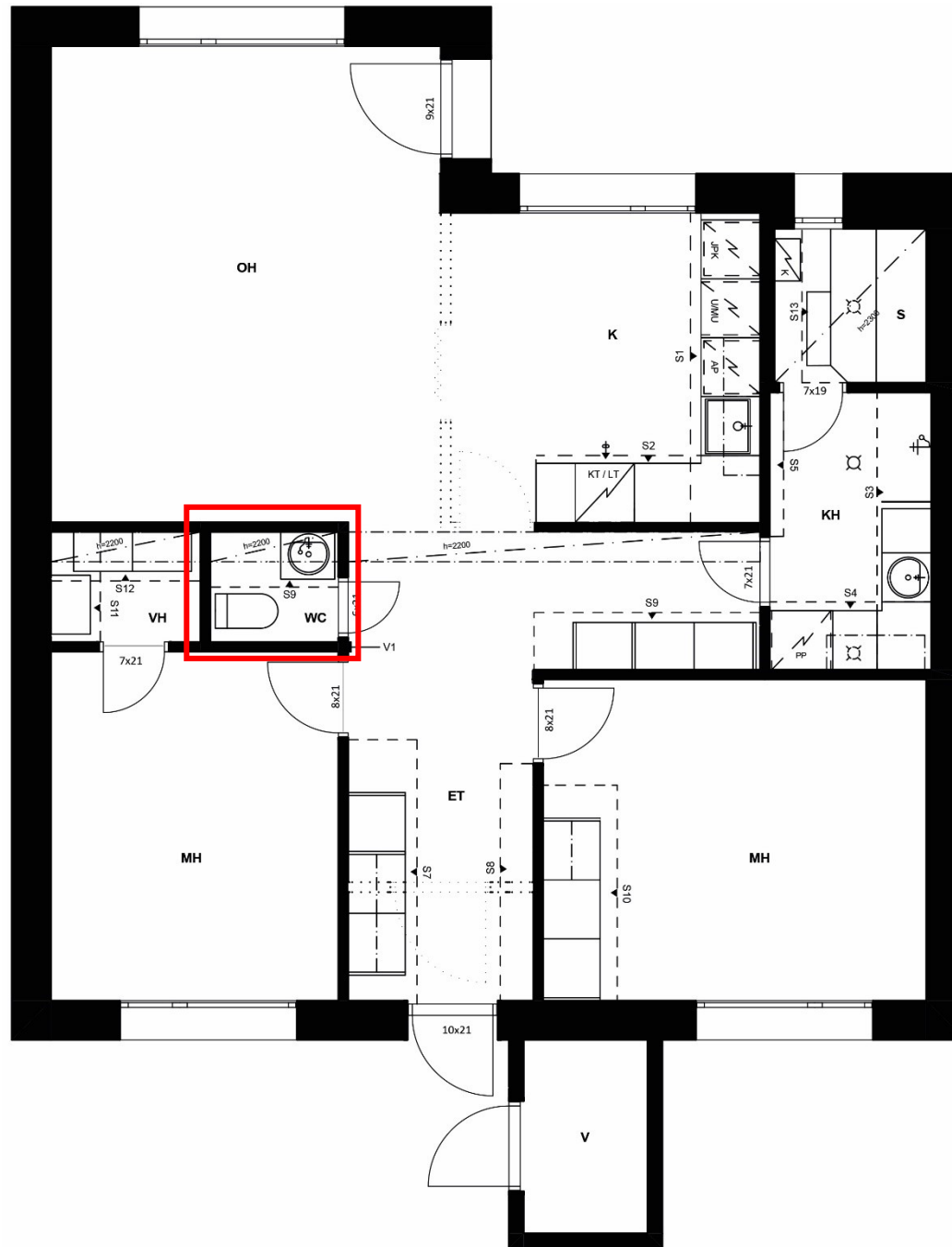
KUVA 61. Luonnos 1 erillisvessasta (Tynkkynen 2021)

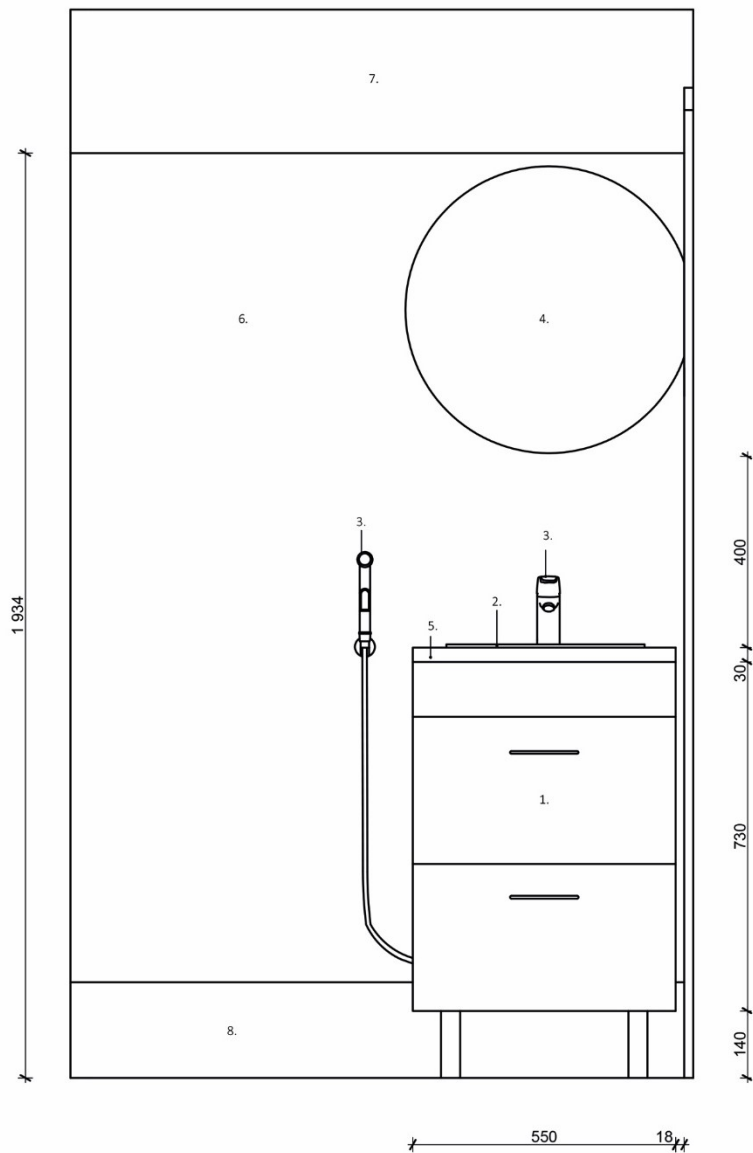
KUVA 62. Luonnos 2 erillisvessasta (Tynkkynen 2021)

KUVA 63. Luonnos 3 erillisvessasta (Tynkkynen 2021)

KUVA 64. Pohjapiirros erillisvessasta (Tynkkynen 2021)

KIINTOKALUSTEET

1. TEMAL, CLA550500 allaskaappi kahdella laatikolla 550x480x730
2. TEMAL, 925001 Into-uppoallas
3. ORAS, 1812FG Oras Vega pesuallashana bidetta-käsisuihkulla
4. TEMAL, HT123867 Halo -valopeili 600x350
5. TEMAL, valkoinen korkeapainelaminaatti työtaso 1000x610x30 + 1009x50

SEINÄT

6. TIKKURILA, Remontti-Ässä -seinämaali sävyssä Hengähdys (Värisilmä unelmien värit-värikartta)
7. TIKKURILA, Remontti-Ässä -seinämaali sävyssä Hengähdys (Värisilmä unelmien värit-värikartta) (kotelointi)
8. ABL LAATAT, Fiandre Graniti Asiago R11 Strutturato 20x20

VETIMET TEMAL, RETRO96B Musta vedin c/c 96 mm

TUKIJALAT TEMAL, TJL140MCR tukijalka lieriö, harjattu teräs. Säättö 140-230 n

Mitat tarkistettava kalustetoimittajalta (Temal)

KUVA 65. Seinäprojektiio erillisvessasta (liite 11) (Tynkkynen 2021)

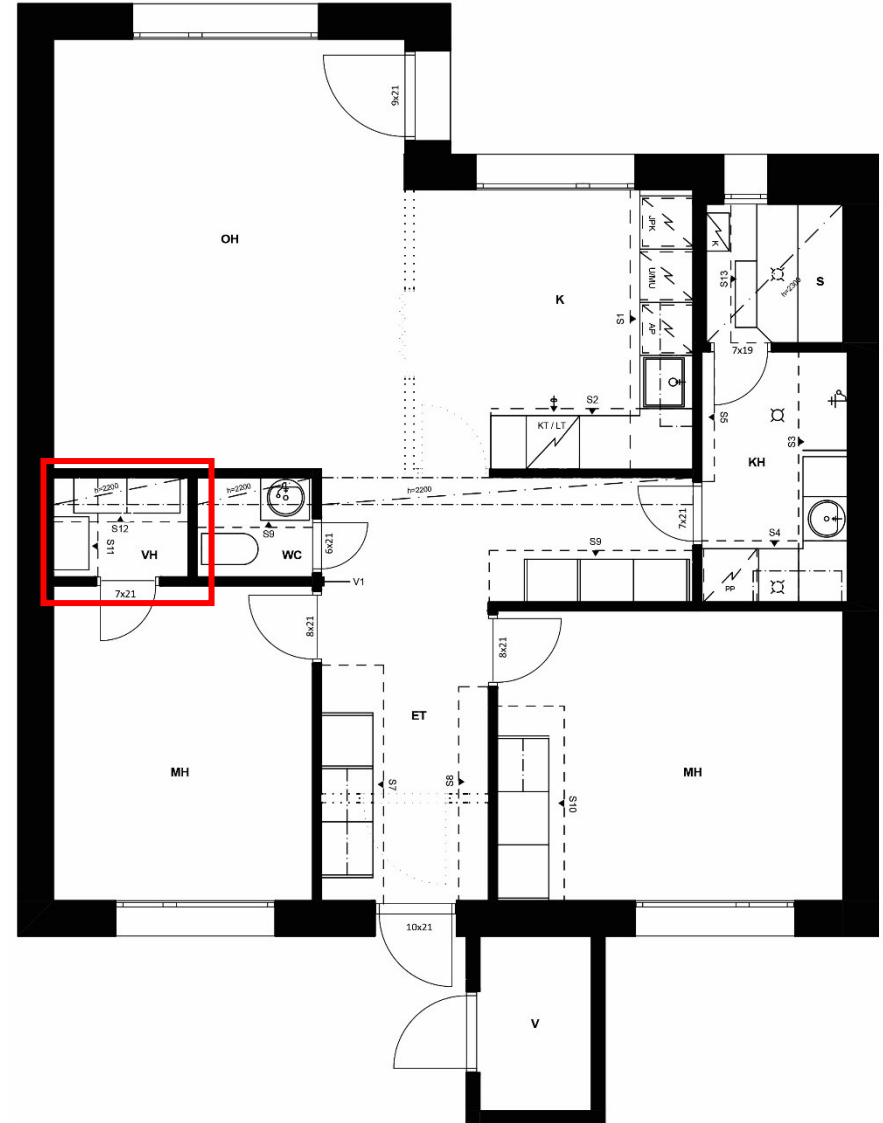

KUVA 66. Visualisointikuva erillisvessasta (Tynkkynen 2021)

6.8 Vaatehuoneen kiintokalusteet

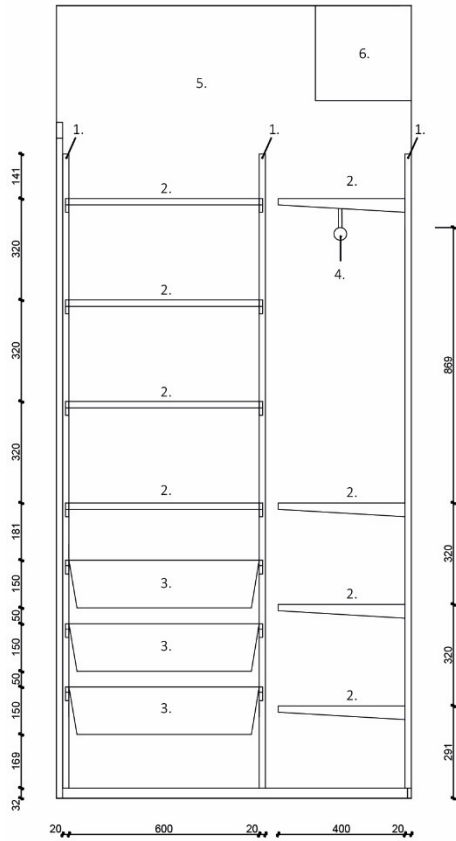
Asunnon vierashuoneen vaatehuoneessa tilan koko potentiaalia ei ole otettu tehokkaasti käyttöön: toiselle seinälle on sijoitettu vaatehankki ja ylähylly, toiselle vain muutama irtohylly. Jotta koko tila saadaan käyttöön säilytystä varten, maksimoidaan säilytystila vaatehuoneessa IKEA:n Boaxel-hyllyjärjestelmällä, joka mahdollistaa myös tilan muunneltavuuden tarpeiden mukaan (kuva 69).

Avohyllyjen lisäksi säilytystilaa saadaan lisää ulosvedettävillä koreilla, joihin mahtuu niiden syvyyden ansiosta enemmän tavaraa kuin avohyllyille. Lisäksi kotien reunat takaavat sen, että tavarat pysyvät hyvin koreissa sisällä, eivätkä tavarat tipu kuten avohyllyiltä. Korien ulosvedettävyys palvelee iäkäästä paremmin, koska tavaroita ei tarvitse kumarrella hyllyjen perältä, vaan korien sisällön näkee kerralla. Avohyllyjen huono puoli on juuri tavaroiden saavutettavuus ja kurkottelu, mikäli hyllyt ovat kovin alhaalla.

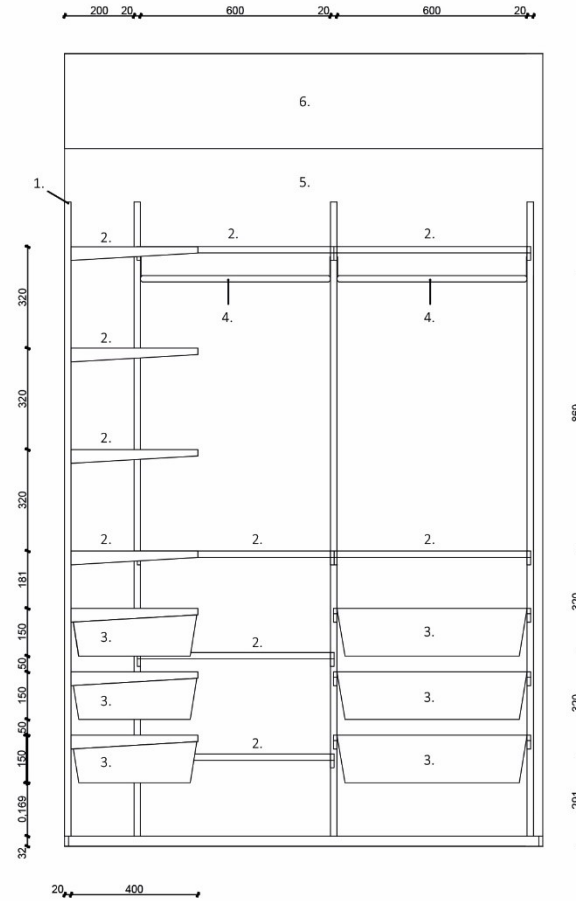

KUVA 67. Pohjapiirros vaatehuoneesta (Tynkkynen 2021)

S11

S12

KIINTOKALUSTEET

1. IKEA, BOAXEL kiinnityskisko, valkoinen 2000 mm
2. IKEA, BOAXEL hyllylevy, valkoinen 600x400 mm
3. IKEA, BOAXEL verkkokori, valkoinen 600x400x150 mm
4. IKEA, BOAXEL vaatetanko, valkoinen 800 mm

HYLLYKANNATTIMET IKEA, BOAXEL kannatin, valkoinen 400 mm

Hyllyt kuuluvat IKEA:n Boaxel-hyllyjärjestelmään, jossa ne ovat vapaasti liikuteltavissa

SEINÄT

5. TIKKURILA, Harmony-seinämaali sävyssä Hengähdys (Värisilmä unelmien värit-värikartta)
6. TIKKURILA, Harmony-seinämaali sävyssä Hengähdys (Värisilmä unelmien värit-värikartta) (kotelointi)

JALKALISTA CELLO, jalkalista 12x32x3200mm valkoinen

Mitat tarkistettava kalustetoimitajalta (IKEA)

KUVA 68. Seinäprojektiot vaatehuoneesta (liite 12) (Tynkkynen 2021)

6.9 Makuuhuoneen kiintokalusteet

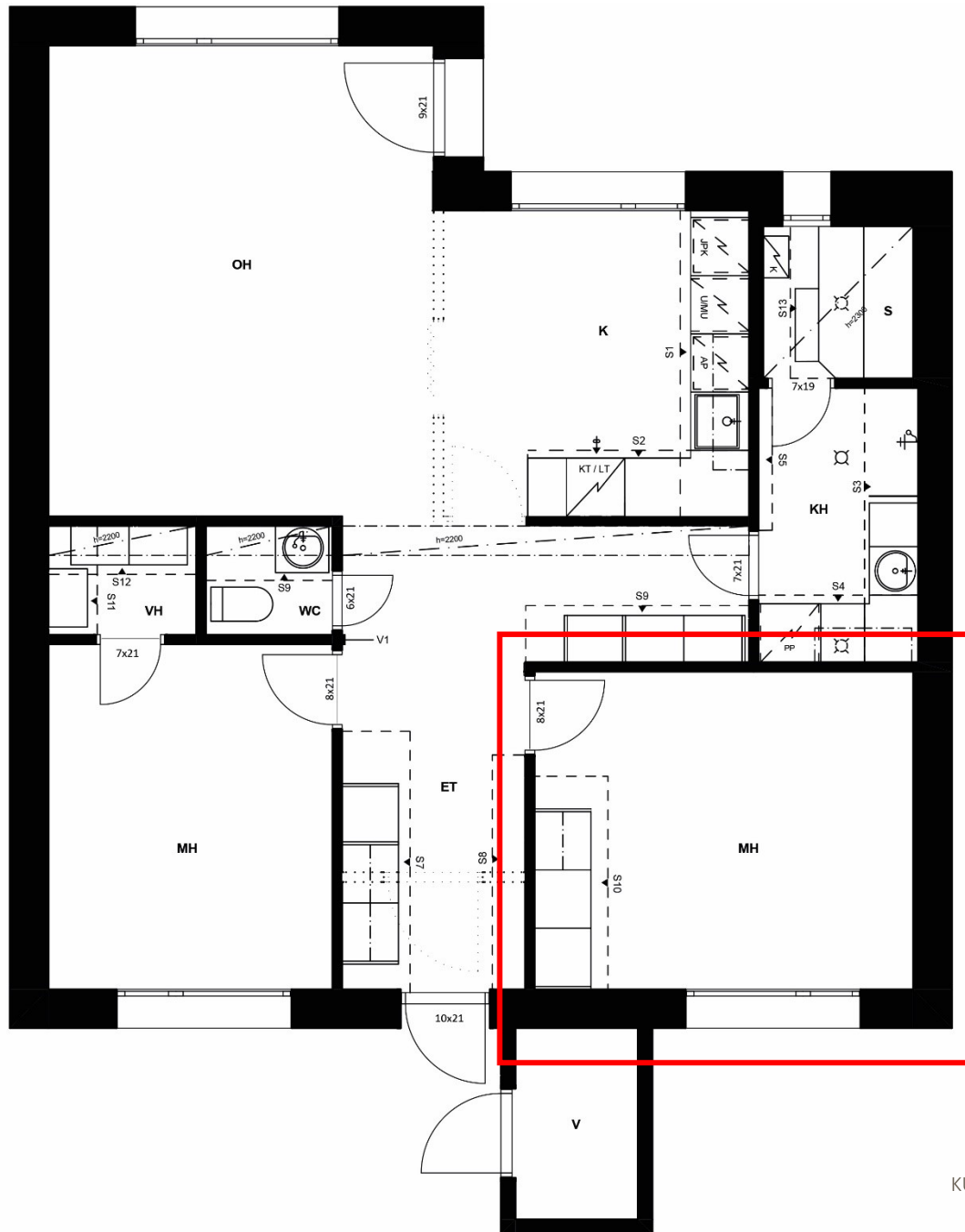
Makuuhuoneeseen toivottiin harmonisuutta ja pintamateriaalien yhteensovittavuutta, vanhanaikaisista boordeista haluttiin luopua.

Makuuhuoneessa uusitaan päätyseinän tapetti ja poistetaan yläreunassa oleva boordi, mikä rauhoittaa huoneen yleistä ilmettä. Nykyinen tapetti korvataan vaaleanvihreällä kasviaiheisella tapetilla, ja muut seinät maalataan Tikkurilan Harmony-seinämaalilla, sävyssä ”Hengähdys” (kuva 73). Lattiaan uusitaan muovimaton tilalle sama seinän sävyjä selkeästi tummempi vinyylilattia, joka toistuu myös muissa oleskelutiloissa ja käytävässä. Tapetti valittiin huoneeseen asiakkaan arvojen mukaan, joita ovat luonto ja luonnossa liikkuminen. Vaaleanvihreä tapetti on rauhoittava ja raikas.

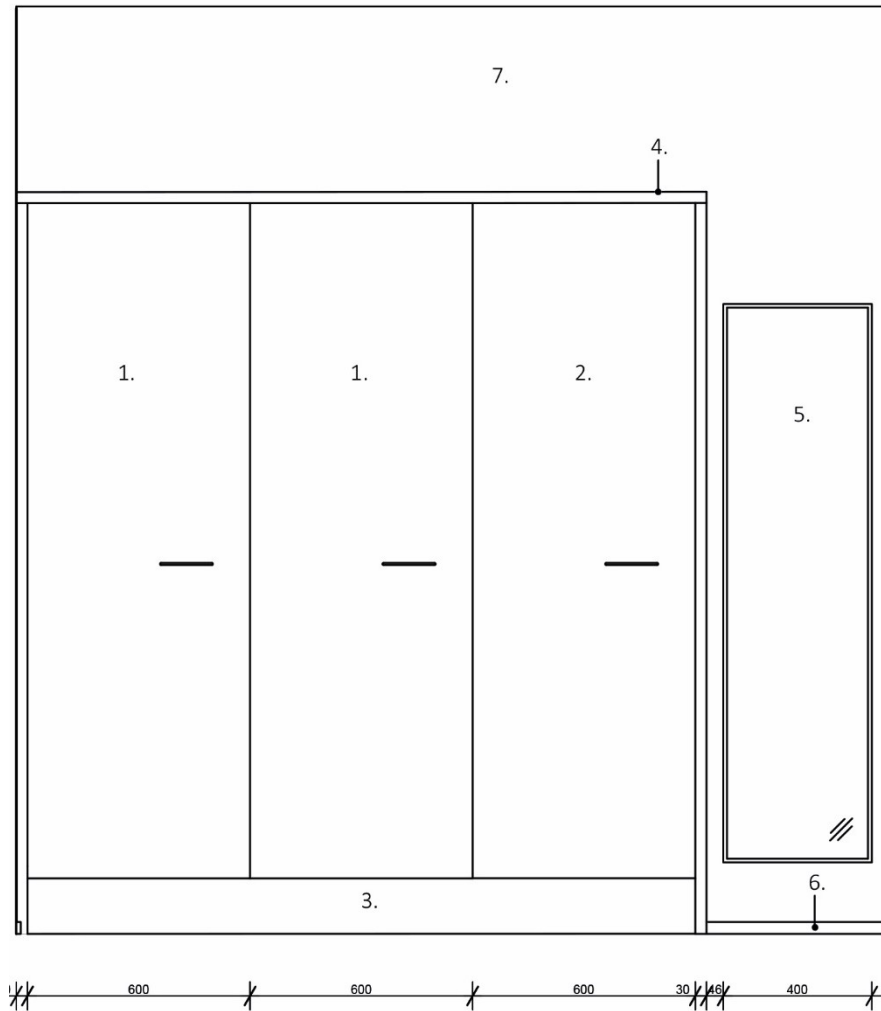
Huoneesta uusitaan vaatekaapit, joihin halutaan ulosvedettävät laatikot, jotka helpottavat vaatteiden löytämistä. Ripustettaville vaatteille uudesta kokonaisuudesta löytyy myös tangollinen kaappi. Kaappien tammiset irtosivut yhdistyvät muun asunnon kiintokalusteisiin.

KUVA 70. Nykyinen makuuhuone (Tynkkynen 2021)

KUVA 71. Pohjapiirros makuuhuoneesta (Tynkynen 2021)

KIINTOKALUSTEET

1. TEMAL, korkeakaappi 600x580x1820 ulosvedettävillä laatikoilla M01 (tilaustavara)
2. TEMAL, korkeakaappi 600x580x1820 vaaketangolla M01 (tilaustavara)

VARUSTEET

3. TEMAL, SOKKELILM01 sokkeli 150 mm
4. TEMAL, irtosivu/peitelevy sävyssä E2, paksuus 30 mm (tilaustavara)

MUUT

5. IKEA, NISSEDAL peili, valkoinen 400x1500 mm
6. CELLO, jalkalista 12x32x3200mm valkoinen

SEINÄ

7. TIKKURILA, Harmony -seinämaali sävyssä Hengähdys (Värisilmän unelmien värit -värikartta)

VETIMET TEMAL, RETRO96B Musta vedin c/c 96 mm

TUKIJALAT KIINTOKALUSTEISIIN TEMAL, TJL140MCR tukijalka lieriö, harjattu teräs. Säättö 140-230 mm

Mitat tarkistettava kalustetoimittajalta (Temal)

KUVA 72. Seinäprojektiio makuuhuoneesta (liite 13) (Tynkkynen 2021)

KUVA 74. Visualisointikuva makuuhuoneesta (Tynkkynen 2021)

7 POHDINTA

Työn tavoitteena oli toteuttaa kiintokaluste- ja pintamateriaalisuunnitelma, joka parantaa asunnon toiminnallisuutta ja viihtyvyyttä, ja mahdollistaa esteettömyyden näkökulmasta mahdollisimman hyvin myös asumisen tulevaisuudessa rollaattorista ja toimintakyvyn muutoksista huolimatta. Tavoitteena oli antaa asiakkaalle ideoita ja näkökulmaa parannuksiin, joita asunnossa voisi tehdä realistisilla kustannuksilla. Taustalla oli ajatus myös siitä, että asunto joudutaan myymään tulevaisuudessa, ja remontointi saattaisi auttaa myös asunnon myynnissä muuttotappiokunnassa.

Aloitin työn työstämisen syksyllä 2020, jolloin pohdin eri vaihtoehtoja työn näkökannaksi ja rajaamiseksi. Lähtökohtana oli, että asuntoon halutaan uusia mahdollisesti kiintokalusteita ja pintamateriaaleja jossain vaiheessa, asunnon myymistä ajatellen. Työn työstäminen lähti alkuun takellessa ja mikään pohtimani näkökulma ei innostanut työn tekemiseen; huomasin stressaavani ja miettiväni asiaa jopa liikaa, mikä vaikeutti työhön tarttumista ja rationaalista ajattelua. Ensimmäiseksi näkökulmaksi valikoitui asunnon myynti ja remontointi siihen liittyen (millaiset materiaalit ja kiintokalusteet osatajaehdokkaita kiinnostavat ja kuinka asunto tulisi remontoida, että siitä kiinnostuttaisiin?). Tästä aiheesta oli kuitenkin toteutettu opinnäytetöitä runsaasti jo aiemmin. Ajatustyön jälkeen näkökulma vaihtui asunnon remontointiin myyntiä varten muuttotappiokunnassa (kannattaako asunnon remontointi ja miten?). Pienenä perfektionistina halusin salaa työn hipovan täydellisyyttä enkä ollut mihinkään ideaani tyytyväinen.

Pidin pienen tauon työstä ennen joulua, ja tauon jälkeen työn rajaus oli ilmisenä: suunnittelun näkökulmaksi valitsin ikääntyneen loogisesti siksi, että asiakas oli ikääntynyt ja

parannuksia toiminnallisuuteen olisi hyvä tehdä nyt ennen asunnon myyntiä. Vaikka taustalla oli ajatus siitä, että remontointi tehdään todennäköisesti asunnon myyntiä ajatellen, asuu asiakas asunnossa kuitenkin vielä useampia vuosia itse – miksei remonttia voisi ajatella tekevänä jo ennen asunnon myyntiä? Asunto ei palvellut asiakasta tälläkään hetkellä parhaimmalla mahdollisella tavalla, eikä hän ollut päässyt vaikuttamaan asunnon ilmeeseen muuttohetkellä, mihin olisi nyt hyvä mahdollisuus. Lisäksi esteettömyyteen liittyvät parannukset palvelevat tulevaisuudessa myös uutta asukasta. Nykypäivään päivitetty materiaalit ja kiintokalusteet miellyttävät todennäköisesti ostajaa enemmän kuin nykyiset ja vähentävät todennäköisemmin ostajan tarvetta remontoida.

Kun rajaus oli tehty ja työn tarkoitus oli selvä, pääsin tarttumaan aiheeseen kiinni ja huomasi innostuvani työn tekemisestä. Työ valmistuikin loppujen lopuksi vauhdilla alkuvaikeuksien jälkeen, koska innostuin tekemisestä koko ajan lisää ja työ eteni tietäen, mitä tein. Pysin pitämään jatkossa koko työn ajan yllä mentaliteettia, ettei työn tarvitsisi eikä pitäisi olla täydellinen. Täydellisyydestä ei opi kukaan – virheet ja oman tekemisen jälkeenpäin pohdinta kehittävät parhaiten, mikä onkin opinnäytetyön tehtävä.

Suunnitteluvaiheessa päätöksien teko ja priorisointi olivat mielestäni haastavinta, sillä tilaa on asunnossa rajallisesti ja kulkuväylät ovat kapeita ja ahtaita rakentamisajan mukaisesti, koska esteettömyyttä ei otettu vielä rakentamisessa samalla tavalla huomioon kuin nykypäivänä. Työ vaati kompromisseja erityisesti kylpyhuoneen ja kodinhoitotilan osalta: onko tärkeämpää ottaa huomioon esteettömyys vai se, että asukkaan on helpompaa toimia kotona tällä hetkellä ja toiminnot on sijoitettu sen mukaan - vaikka siinä

tapauksessa vapaasta tilasta jouduttaisiin hieman luopumaan? Tärkeämmäksi valitsin asiakkaan tarpeet ja asunnon muutokset, jotka palvelevat häntä tällä hetkellä parhaiten, kuitenkin niin, että se mahdollistaa tilassa liikkumisen tarvittaessa rollaattorilla tulevaisuudessa. Suunnittelutyö on myös kompromisseja, eikä päätöksiä voi hioa loputtomiin, koska aika on rajallinen.

Onnistuin mielestäni ottamaan asiakkaan toiveet ja tarpeet huomioon lopullisessa tuotoksessa hyvin ja kokonaisuudesta tuli selkeä, yhteneväinen ja erityisesti turvallinen myös pintamateriaalien suhteen – jokainen tila kuuluu selkeästi samaan kokonaisuuteen eikä ole eri paria muiden tilojen kanssa. Kustannuksia en työssäni laskenut, koska budjettia ei ollut. Pidin asian mielessä: en suunnitellut useampia suurempia rakenteellisia muutoksia kahden seinän kaatamisen lisäksi, vaikka esteettömyys olisikin sen ehkä vaatinut. Tulin kumminkin tulokseen, että aikakaudelle ominaiset kapeat ovet mahdollistavat kyllä tiloissa kulkemisen myös rollaattorilla, vaikkei täydellisesti. Seinien kaataminen, aukkojen suurentaminen ja uusien ovien hankinta olisivat nostaneet kustannuksia lisää. Tärkeämpää mielestäni oli, että pari seinää kaatamalla tilaan tulee myös valoa. Tämä on myös esteettömyyden kannalta parempi – lisäksi se tukee ikääntyneen sosiaalisia suhteita, kun keittiössä hääriessä voi samalla seurustella myös vieraiden kanssa. Myös vesipisteet pyrittiin pitämään entisillä paikoillaan, ettei isoja putkistojen vetoja ja muutoksia tarvitse tehdä, ellei niitä voida toteuttaa helposti pintavetoina.

Vaikka ikääntymisestä on tehty aiemminkin opinnäytetöitä muotoilussa eikä työni varmastikaan tuonut aiheeseen lisäarvoa tai -tietoa, oli se kumminkin itselleni tärkeä aiheena ja myös oppimisen kannalta. Toimintakyvyssä tapahtuu niin paljon erilaisia muutoksia, että niiden kaikkien huomioon ottaminen suunnittelussa kehitti omaa jäsentely-

ja ongelmanratkaisukykyjäni. Huomioon ei tullut ottaa vain asiakkaan toiveet, vaan myös realiteetit siitä, kuinka elämäntapa ja toimintakyky todennäköisesti muuttuvat koko ajan, myös tulevaisuudessa.

Lisäksi työ kehitti omia projektinhallinnan, 3D-mallintamisen sekä teknistenpiirrosten toteuttamiseen liittyviä taitoja, sillä työ oli opiskeluaikana ensimmäinen, jonka pääsin toteuttamaan kokonaan itse alusta saakka. Edellisestä mallintamiskerrastakin oli kulunut jo puolitoista vuotta, minkä takia mieleen piti palautella paljon asioita.

Suunnitelmaa olisi voinut työstää lisää esteettömyyden näkökulmasta, kuten seinien siirtämisellä tai oviaukkojen suurentamisella. Lisäksi aiheesta olisi saanut enemmän hyödyllisempää ja laajempaa tutkimustietoa haastatteleamalla useampaa ikääntynyttä, joiden elämäntilanne ja toimintakyky olisivat toisistaan erilaisia. Lähtökohtaisesti kuitenkin aiheenani oli suunnitella toimiva muutos nimenomaan kyseiseen kohdeasuntoon, mutta laajempi näkökulma olisi varmasti antanut suunnitteluun lisää arvoa. COVID-19-epidemian aikana tehtyyn opinnäytetyöhöni kuitenkin rajasin käyttäjätutkimuksen asunnon nykyisen asukkaaseen myös siitä syystä, että ulkopuolisten ikääntyneiden tapaaminen olisi ollut riski. Asiakas oli työssä tärkein tiedonlähde, ja muiden ikääntyneiden haastattelu olisi tuonut työhön vain hieman lisäarvoa. Pohdin eri tapoja tavoittaa kohderyhmääni sopivia ikääntyneitä, mutta tulini siihen tulokseen, että kasvokkain toteutettu haastattelu on kaikista toimivin tapa – silloin voi tarvittaessa täsmentää kysymyksiä haastateltavalle, mikäli hän ei ymmärrä kysymystä. Puhelimessa puhuminen voi olla joskus ikääntyneelle hankalaa ja vierasta, varsinkin tuntemattoman ihmisen kanssa. Verkko-kyselyssä hankaluuksia olisi tuottanut oikean kohderyhmän tavoittaminen.

LÄHTEET

Elo, Satu 2006. Teoria pohjoissuomalaisten kotona asuvien ikääntyneiden hyvinvointia tukevasta ympäristöstä. Väitöskirja. Lääketieteellinen tiedekunta. Oulun yliopisto. <http://jultika.oulu.fi/files/isbn9514281950.pdf>. Viitattu 15.12.2020.

Helminen, Ville, Vesala, Satu, Rehunen, Antti, Strandell, Anna, Reimi, Petra & Priha, Aliisa 2017. Ikääntyneiden asuinpaikat nyt ja tulevaisuudessa. Suomen ympäristökeskus. Suomen ympäristökeskuksen raportteja 20/2017. https://helda.helsinki.fi/bitstream/handle/10138/195072/SYKEra_20_2017.pdf?sequence=1&isAllowed=y. Viitattu 10.3.2021.

Invalidiliitto julkaisuaika tuntematon. Esteettömyys. Verkkojulkaisu. <https://www.invalidiliitto.fi/esteettomyys>. Viitattu 10.3.2021.

Karlsson, Sara 2019. Asioita jotka tekevät kodin. Helsinki: Kustannusosakeyhtiö Otava.

Keittiömaailma julkaisuaika tuntematon. Keittiön valaistuksen suunnittelu – sisustusarkkitehdin 4 tärkeää ohjenuoraa. Verkkojulkaisu. <https://www.keittiomaailma.fi/magazine/inspiraatio-ja-trendit/keittion-valaistuksen-suunnittelu-sisustusarkkitehdin-4-tarkeaa-ohjenuoraa/>. Viitattu 10.3.2021.

Kulmala, Jenni (toim.) 2019. Hyvä vanhuus: Menetelmiä aktiivisen arjen tukemiseen. Jyväskylä: PS-kustannus.

Lyyra, Tiina-Mari, Pikkarainen, Aila, Tiikkainen, Pirjo, Heikkinen, Riitta-Liisa, Hirvensalo, Mirja, Leinonen, Raija, Liimatainen, Leena, Matilainen, Irmeli, Pikkarainen Aila, Ruoppila, Isto, Ryttyläinen, Katri, Saari, Päivi, Salmela, Sanna, Suominen, Merja, Suutama, Timo & Valkama, Sirpa 2007. Vanheneminen ja terveys. Helsinki: Edita Publishing Oy.

Mehiläinen julkaisuaika tuntematon. Ikäihmisten yksinäisyys. Verkkojulkaisu. <https://www.mehilainen.fi/ikaihminen-yksinaisyys>. Viitattu 10.3.2021.

Nordlund 2008. Katse kotiin – tietoa toimivasta asumisesta. PDF-tiedosto. Julkaistu 7.5.2008. <https://drive.google.com/file/d/0B3eK996ul4PxQ3VUMmVPdlkzRjQ/view>. Viitattu 15.12.2020.

Novafloor julkaisuaika tuntematon. PARADOR Modular ONE Tammi Pure Helmenharmaa 1-sauva Vinyylilattia. Verkkojulkaisu. <https://www.erikoisparketti.fi/PARADOR-Modular-ONE-Tammi-Pure-Helmenharmaa-1-sauva--Vinyylilattia.html>. Viitattu 2.4.2021.

Oulun rakennusvalvonta 2013. Ovikorjaus, tekninen kortti. PDF-tiedosto. Julkaistu 1.2.2013. https://www.ouka.fi/documents/486338/20578333/Pientalo_5_Ovikorjaus_2013_02_01.pdf/bf78e522-6d3a-4a2c-8cb5-a00d78ff1767. Viitattu 2.4.2021.

Rakentaja.fi 2019. Led-valaistuksen suunnittelu - ammattilaisen vinkit, joilla saat valaistussuunnitelmasta täyden hyödyn. Verkkojulkaisu. Päivitetty 14.10.2019. https://www.rakentaja.fi/artikkelit/15645/ledvalaistuksen_suunnittelu_ledstore.htm. Viitattu 16.4.2021.

Rasilainen, Reino, Jääskeläinen, Soili & Sorsa, Annika 2020. Oma koti kullaa kallis: Ikäihmisen opas turvalliseen kotona asumiseen. Helsinki: CIL Suomi Oy.

RT 93-10937 Asuntosuunnittelu. Eteinen ja kulkuyhteydet. Ohjetiedosto 2008. Helsinki: Rakennustieto Oy, Rakennustietosäätiö RTS. Viitattu 10.3.2021.

RT 93-10932 Asuntosuunnittelu. Hygienianhoito. Ohjetiedosto 2008. Helsinki: Rakennustieto Oy, Rakennustietosäätiö RTS. Viitattu 10.3.2021.

RT 93-10929 Asuntosuunnittelu. Ruoanvalmistus ja ruokailu. Ohjetiedosto 2008. Helsinki: Rakennustieto Oy, Rakennustietosäätiö RTS. Viitattu 10.3.2021.

RT 93-10950 Asuntosuunnittelu. Vaatehuolto. Ohjetiedosto 2009. Helsinki: Rakennustieto Oy, Rakennustietosäätiö RTS. Viitattu 10.3.2021.

RT 103141 Esteetön liikkumis- ja toimimisympäristö. Ohjekortti 2019. Helsinki: Rakennustieto Oy, Rakennustietosäätiö RTS. Viitattu 10.3.2021.

RT 91-11257 Saunan tilojen suunnittelu. Ohjeet 2017. Helsinki: Rakennustieto Oy, Rakennustietosäätiö RTS. Viitattu 10.3.2021.

SIT 55-610025 Wc-tilojen kalusteet ja varusteet. Ohjetiedosto 2006. Helsinki: Rakennustieto Oy, Rakennustietosäätiö RTS. Viitattu 10.3.2021.

Teetto Module Designer julkaisuaika tuntematon. Näin suunnittelet unelmiesi kodinhoitohuoneen. PDF-tiedosto. http://premode.fi/teetto/wp-content/uploads/2018/09/kodinhoitohuoneen_suunnittelu_10vinkki.pdf. Viitattu 3.5.2021.

Tikkurila 2021. Harmony. Verkkajulkaisu. <https://tikkurila.fi/tuotteet/harmony>. Viitattu 2.4.2021.

Tikkurila 2021. Remontti-Ässä. Verkkajulkaisu. <https://tikkurila.fi/tuotteet/remontti-assa>. Viitattu 2.4.2021.

Turun Sanomat 2006. Tuulikaappi pitää kylmän ulkona. Verkkajulkaisu. <https://www.ts.fi/teemat/1074135199/Tuulikaappi+pitaa+kylman+ulkona>. Viitattu 2.4.2021.

Verma, Ira & Hätönen, Johanna 2011. Ikäihmiset, asuminen ja teknologia. Vanhustyön keskusliitto & Vanhus- ja lähimmäispalvelun liitto ry. KÄKÄTE-raportteja 2/2011. https://www.vahvike.fi/sites/default/files/perussivu-pdf/KAKATE_Ikaihmiset_asuminen_ja_teknologia_nettili.pdf. Viitattu 15.12.2020.

Vilpponen, Mikael 2006. Palvelualueiden valaistus. Diplomityö. Sähkö- ja tietoliikennetekniikan osasto. Teknillinen korkeakoulu. <http://lib.tkk.fi/Dipl/2006/urn007617.pdf>. Viitattu 16.4.2021.

Vinyylilattiakauppa julkaisuaika tuntematon. Laminaattilattia vs. vinyylilattia. Verkkajulkaisu. <https://vinyylilattiakauppa.fi/blog/laminaattilattia-vinyylilattia-vertailu/>. Viitattu 2.4.2021.

KUVALUETTELO

KUVA 1. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Elämänlaadun ulottuvuudet WHO:n ja Lawtonin mukaan. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

Alkuperäisen kuvan lähde:

Kulmala, Jenni 2019. Hyvä vanhuus: Menetelmiä aktiivisen arjen tukemiseen. Jyväskylä: PS-kustannus.

KUVA 2. Hodson, Glen 2018. Unplash: @glenhodson. Valokuva.
<https://unsplash.com/photos/NIHGKAZ3jCI>. Viitattu 1.3.2021.

KUVA 3. Van Erp, Sabine 2017. Pixabay: sabinevanerp. Valokuva.
<https://pixabay.com/photos/hands-old-old-age-elderly-2906458/>. Viitattu 1.3.2021.

KUVA 4. Stackpoole, Luke 2018. Unplash: Luke Stackpoole. Valokuva. <https://unsplash.com/photos/eWqOgJ-lfil>. Viitattu 3.3.2021.

KUVA 5. Pie, Jonatan 2017. Unplash: r3dmax. Valokuva.
<https://unsplash.com/photos/zIFd5IOcnls>. Viitattu 15.3.2021.

KUVA 6. Aurelius, Marcus 2020. Pexels: Marcus Aurelius. Valokuva.
<https://www.pexels.com/fi-fi/kuva/naine-talo-istuminen-keittio-4064413/>. Viitattu 10.3.2021.

KUVA 7. RT 09-11022 Perustietoja liikkumis- ja toimimisesteistä. Ohje 2011. Helsinki: Rakennustieto Oy, Rakennustietosäätiö RTS. <https://rt.rakennustieto.fi/etusivu>. Viitattu 10.3.2021.

KUVA 8. RT 09-11022 Perustietoja liikkumis- ja toimimisesteistä. Ohje 2011. Helsinki: Rakennustieto Oy, Rakennustietosäätiö RTS. <https://rt.rakennustieto.fi/etusivu>. Viitattu 10.3.2021.

KUVA 9. RT 93-10937 Asuntosuunnittelu. Eteinen ja kulkuyhteydet. Ohjetiedosto 2008. Helsinki: Rakennustieto Oy, Rakennustietosäätiö RTS. <https://rt.rakennustieto.fi/etusivu>. Viitattu 10.3.2021.

KUVA 10. RT 103141 Esteetön liikkumis- ja toimimisympäristö. Ohjekortti 2019. Helsinki: Rakennustieto Oy, Rakennustietosäätiö RTS. <https://rt.rakennustieto.fi/etusivu>. Viitattu 10.3.2021.

KUVA 11. RT 93-10932 Asuntosuunnittelu. Hygienianhoito. Ohjetiedosto 2018. Helsinki: Rakennustieto Oy, Rakennustietosäätiö RTS. <https://rt.rakennustieto.fi/etusivu>. Viitattu 10.3.2021.

KUVA 12. RT 93-10932 Asuntosuunnittelu. Hygienianhoito. Ohjetiedosto 2018. Helsinki: Rakennustieto Oy, Rakennustietosäätiö RTS. <https://rt.rakennustieto.fi/etusivu>. Viitattu 10.3.2021.

KUVA 13. RT 93-10929 Asuntosuunnittelu. Ruoanvalmistus ja ruokailu. Ohjetiedosto 2008. Helsinki: Rakennustieto Oy, Rakennustietosäätiö RTS. <https://rt.rakennustieto.fi/etusivu>. Viitattu 10.3.2021.

KUVA 14. RT 93-10929 Asuntosuunnittelu. Ruoanvalmistus ja ruokailu. Ohjetiedosto 2008. Helsinki: Rakennustieto Oy, Rakennustietosäätiö RTS. <https://rt.rakennustieto.fi/etusivu>. Viitattu 10.3.2021.

KUVA 15. RT 91-11257 Saunan tilojen suunnittelu. Ohjeet 2017. Helsinki: Rakennustieto Oy, Rakennustietosäätiö RTS. <https://rt.rakennustieto.fi/etusivu>. Viitattu 10.3.2021.

KUVA 16. RT 93-10932 Asuntosuunnittelu. Hygienianhoito. Ohjetiedosto 2018. Helsinki: Rakennustieto Oy, Rakennustietosäätiö RTS. <https://rt.rakennustieto.fi/etusivu>. Viitattu 10.3.2021.

KUVA 17. RT 93-10932 Asuntosuunnittelu. Hygienianhoito. Ohjetiedosto 2018. Helsinki: Rakennustieto Oy, Rakennustietosäätiö RTS. <https://rt.rakennustieto.fi/etusivu>. Viitattu 10.3.2021.

KUVA 18. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Vaatehuollon työnkulun periaate. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

Alkuperäisen kuvan lähde:

RT 93-10950 Asuntosuunnittelu. Vaatehuolto. Ohjetiedosto 2018. Helsinki: Rakennustieto Oy, Rakennustietosäätiö RTS. <https://rt.rakennustieto.fi/etusivu>. Viitattu 10.3.2021.

KUVA 19. RT 93-10950 Asuntosuunnittelu. Vaatehuolto. Ohjetiedosto 2018. Helsinki: Rakennustieto Oy, Rakennustietosäätiö RTS. <https://rt.rakennustieto.fi/etusivu>. Viitattu 10.3.2021.

KUVA 20. Davidson, Laura 2020. Unplash: @lauradavidson. Valokuva. <https://unsplash.com/photos/ULP07chR5EQ>. Viitattu 3.3.2021.

KUVA 21. Pham, Minh 2019. Unplash: @minhphamdesign. Valokuva. <https://unsplash.com/photos/YAPZt8wxMO4>. Viitattu 3.3.2021.

KUVA 22. Element5 Digital 2018. Unplash: @element5digital. Valokuva. <https://unsplash.com/photos/2cwqJgtQ3D0>. Viitattu 10.3.2021.

Kuva 23. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Asunnon pohjapiirros. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 24. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Kuvat nykyisestä asunnosta. Valokuva. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 25. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Tunnelmataulu. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

Alkuperäisten kuvien lähde:

Pinterest julkaisuaika tuntematon. Valokuva. <https://pin.it/6AdHXi1>. Viitattu 3.3.2021.

Pinterest julkaisuaika tuntematon. Valokuva. <https://pin.it/Yn1x2gN>. Viitattu 3.3.2021.

Pinterest julkaisuaika tuntematon. Valokuva. <https://pin.it/7t9pYRm>. Viitattu 3.3.2021.

Pinterest julkaisuaika tuntematon. Valokuva. <https://pin.it/5CHsr8c>. Viitattu 3.3.2021.

Pinterest julkaisuaika tuntematon. Valokuva. <https://pin.it/5hdMQSC>. Viitattu 3.3.2021.

Pinterest julkaisuaika tuntematon. Valokuva. <https://pin.it/3JAnCyi>. Viitattu 3.3.2021.

Pinterest julkaisuaika tuntematon. Valokuva. <https://pin.it/1nefKdv>. Viitattu 3.3.2021.

Pinterest julkaisuaika tuntematon. Valokuva. <https://pin.it/3dC6X5L>. Viitattu 3.3.2021.

Pinterest julkaisuaika tuntematon. Valokuva. <https://pin.it/51K84T9>. Viitattu 3.3.2021.

Pinterest julkaisuaika tuntematon. Valokuva. <https://pin.it/16SkpvX>. Viitattu 3.3.2021.

Pinterest julkaisuaika tuntematon. Valokuva. <https://pin.it/fSQLlw9>. Viitattu 3.3.2021.

Pinterest julkaisuaika tuntematon. Valokuva. <https://pin.it/5OaENMD>. Viitattu 3.3.2021.

Pinterest julkaisuaika tuntematon. Valokuva. <https://pin.it/7o8zuaV>. Viitattu 3.3.2021.

Pinterest julkaisuaika tuntematon. Valokuva. <https://pin.it/4X0I8LH>. Viitattu 3.3.2021.

Pinterest julkaisuaika tuntematon. Valokuva. <https://pin.it/59zx0gW>. Viitattu 3.3.2021.

KUVA 26. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Purkusuunnitelma. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 27. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Muutospohjapiirros. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 28. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Nykyinen olohuoneen tapetti. Valokuva. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 29. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Nykyinen vierashuoneen tapetti. Valokuva. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 30. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Asunnon uusi värimaailma.

Valokuva. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

Alkuperäisten kuvien lähde:

1. Novafloor julkaisuaika tuntematon. Valokuva. <https://www.erikoisparketti.fi/PARA-DOR-Modular-ONE-Tammi-Pure-Helmenharmaa-1-sauva--Vinyylilattia.html>. Viitattu 3.4.2021.

2. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Sävytaletti. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

3. Temal julkaisuaika tuntematon. Valokuva. <https://temal.fi/tasot-kylpyhuoneeseen-himacs-polaris-ja-laminaattitasot/>. Viitattu 3.4.2021.

4. Iris Ceramica julkaisuaika tuntematon. Valokuva. <https://www.irisceramica.com/products/calx/floor-tiles-bianco>. Viitattu 3.4.2021.

5. ABL Laatat 2021. Valokuva. <https://www.abl.fi/fi/laattapankki/laatat/370673-fiandre-graniti-asiago-r11-strutturato/>. Viitattu 3.4.2021.

6. Iris Ceramica julkaisuaika tuntematon. Valokuva. <https://www.irisceramica.com/products/calx/floor-tiles-grigio>. Viitattu 3.4.2021.

7. Bårustapeter julkaisuaika tuntematon. Valokuva. <https://www.borastapeter.com/fi/wallpapers/38615-38615>. Viitattu 3.4.2021.

8. Tapettitaivas 2021. Valokuva. <https://www.tapettitaivas.fi/fi/tuote/tapetit/mid-bec/lina/55013/lina-tapetti-brittsommar>. Viitattu 3.4.2021.

KUVA 31. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Visualisointikuva uudesta eteisestä ja käytävästä. Valokuva. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 32. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Visualisointikuva uudesta keittiöstä. Valokuva. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 33. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Värisuunnitelma. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 34. Cole, Patrick 2019. Unplash: @colepatrick. Valokuva.
<https://unsplash.com/photos/Gp3Z2Gx-GCM>. Viitattu 16.4.2021.

KUVA 35. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Alakattosuunnitelma. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 36. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Kylpyhuoneeseen johtava käytävä. Valokuva. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 37. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Nykyinen eteinen. Valokuva. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 38. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Eteisen ja käytävän pohjapiirros. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 39. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Seinäprojektiot eteisestä ja käytävästä. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 40. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Visualisointikuva eteisestä. Valokuva. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 41. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Visualisointikuva eteisestä ja käytävästä. Valokuva. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 42. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Nykyinen keittiö. Valokuva. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 43. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Nykyinen keittiö. Valokuva. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 44. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Pohjapiirros keittiöstä. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 45. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Seinäprojektiot keittiöstä. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 46. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Visualisointikuva keittiöstä. Valokuva. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 47. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Luonnos 1 kylpyhuoneesta. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 48. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Luonnos 2 kylpyhuoneesta. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 49. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Havainnekuva kodinhoitotilan kiintokalusteista ja tilan tarpeesta. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 50. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Nykyinen kylpyhuone. Valokuva. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 51. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Nykyinen kylpyhuone. Valokuva.

Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 52. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Nykyinen kylpyhuone ja sauna.

Valokuva. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 53. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Pohjapiirros kylpyhuoneesta

ja saunasta. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 54. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Seinäprojektiot kylpyhuoneesta.

Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 55. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Seinäprojektiot saunasta.

Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 56. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Saunan lauteet.

Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 57. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Visualisointikuva kylpyhuoneesta.

Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 58. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Visualisointikuva kylpyhuoneesta.

Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 59. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Visualisointikuva saunasta.

Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 60. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Nykyinen erillisvessa. Valokuva.

Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 61. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Luonnos 1 erillisvessasta.

Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 62. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Luonnos 2 erillisvessasta.

Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 63. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Luonnos 3 erillisvessasta.

Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 64. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Pohjapiirros erillisvessasta.

Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 65. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Seinäprojektiot erillisvessasta.

Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 66. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Visualisointikuva erillisvessasta.

Valokuva. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 67. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Pohjapiirros vaatehuoneesta.

Valokuva. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 68. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Seinäprojektiot vaatehuoneesta.

Valokuva. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 69. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Visualisointikuva vaatehuoneesta.

Valokuva. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 70. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Nykyinen makuuhuone. Valokuva.

Valokuva. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 71. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Pohjapiirros makuuhuoneesta.

Valokuva. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 72. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Seinäprojektiio makuuhuoneesta.

Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 73. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Visualisointikuva makuuhuoneesta.

Valokuva. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

KUVA 74. Tynkkynen, Tiia-Riikka 2021. Visualisointikuva makuuhuoneesta.

Valokuva. Sijainti: tekijän sähköiset arkistot.

LIITTEET

LIITE 1: Haastattelukysymykset

Kodin merkitys, päivittäisen toimintojen ja tarpeiden ymmärtäminen

- Mitä koti merkitsee sinulle?
- Millainen on normaali arkipäivän rytmisi ja mitä päiväsi pitää sisällään?
- Mitä harrastat?
- Millaiseksi koet fyysisen kuntosi tällä hetkellä?
- Miten tärkeänä pidät kodin viihtyvyyttä?

Asunnon ongelmakohdat

- Koetko, että fyysinen kuntosi rajoittaa toimimistasi ja selviytymistäsi nykyisessä kodissasi? Miten?
- Minkälaisesta värimaailmasta / tunnelmasta pidät? Mistä väreistä pidät erityisesti / mistä et?

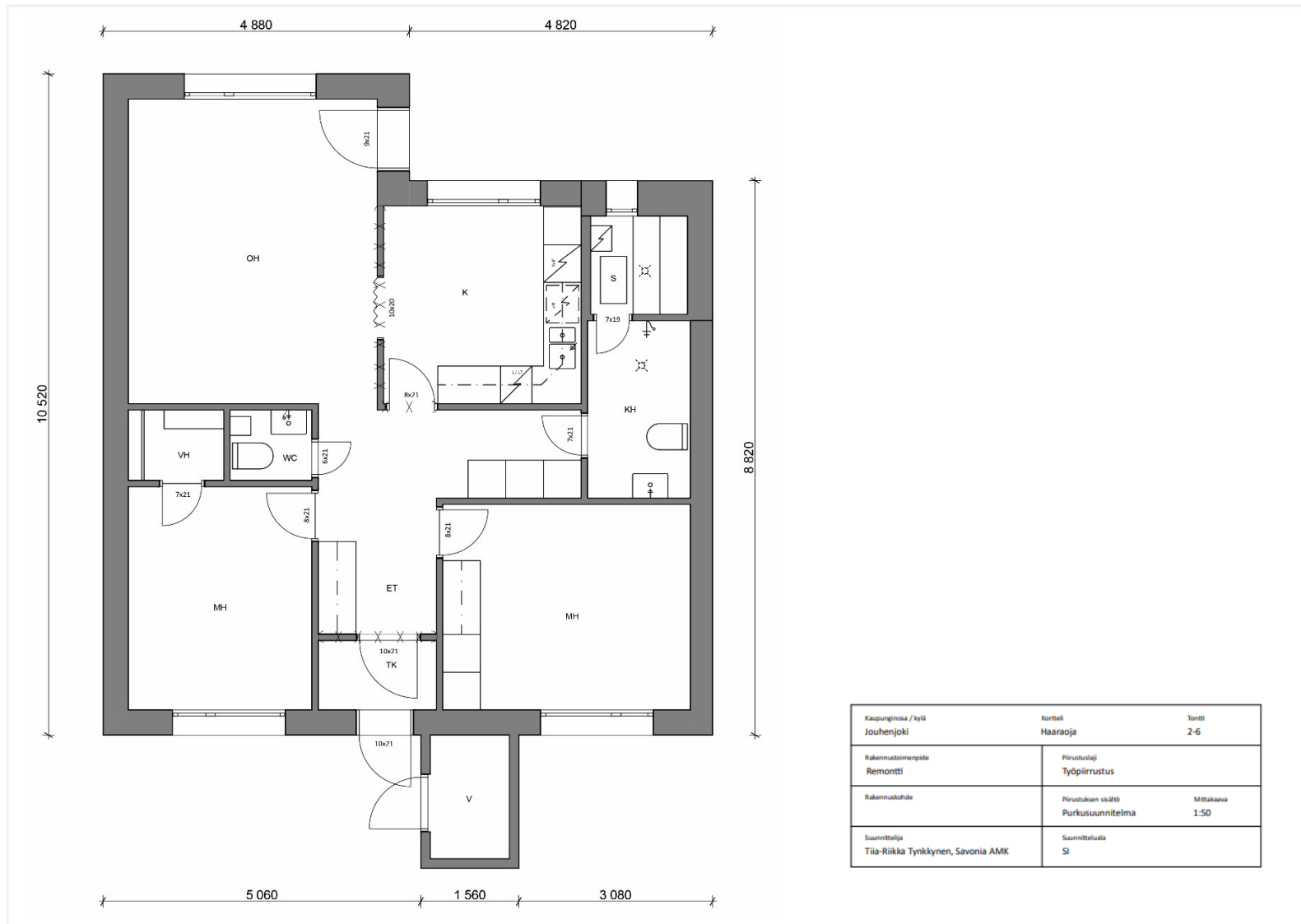
Minkälaisia epäkohtia näet ja koet olevan nykyisessä kodissasi, jotka vaikuttavat päivittäiseen elämiseen ja hankaloittaa kotona olemista? Mitä ajatuksia sinulle herää? (Esim. arkiset toiminnot ja rutiinit: ruoan valmistus, syöminen, pyykinhuolto, siivous, oleskelu, materiaalit):

- Keittiö
- Kylpyhuone, sauna / kodinhoito
- Eteinen
- Olohuone (materiaalit?)
- Vaatehuone / säilytystilat, tarpeeksi säilytystilaa koko asunnossa?
- Kalustaminen / kalusteiden sijoittaminen – liikkuminen, esteettömyys, onko parannettavaa?
- Valaistus
- Materiaalit / tapetit, lattiat, listat

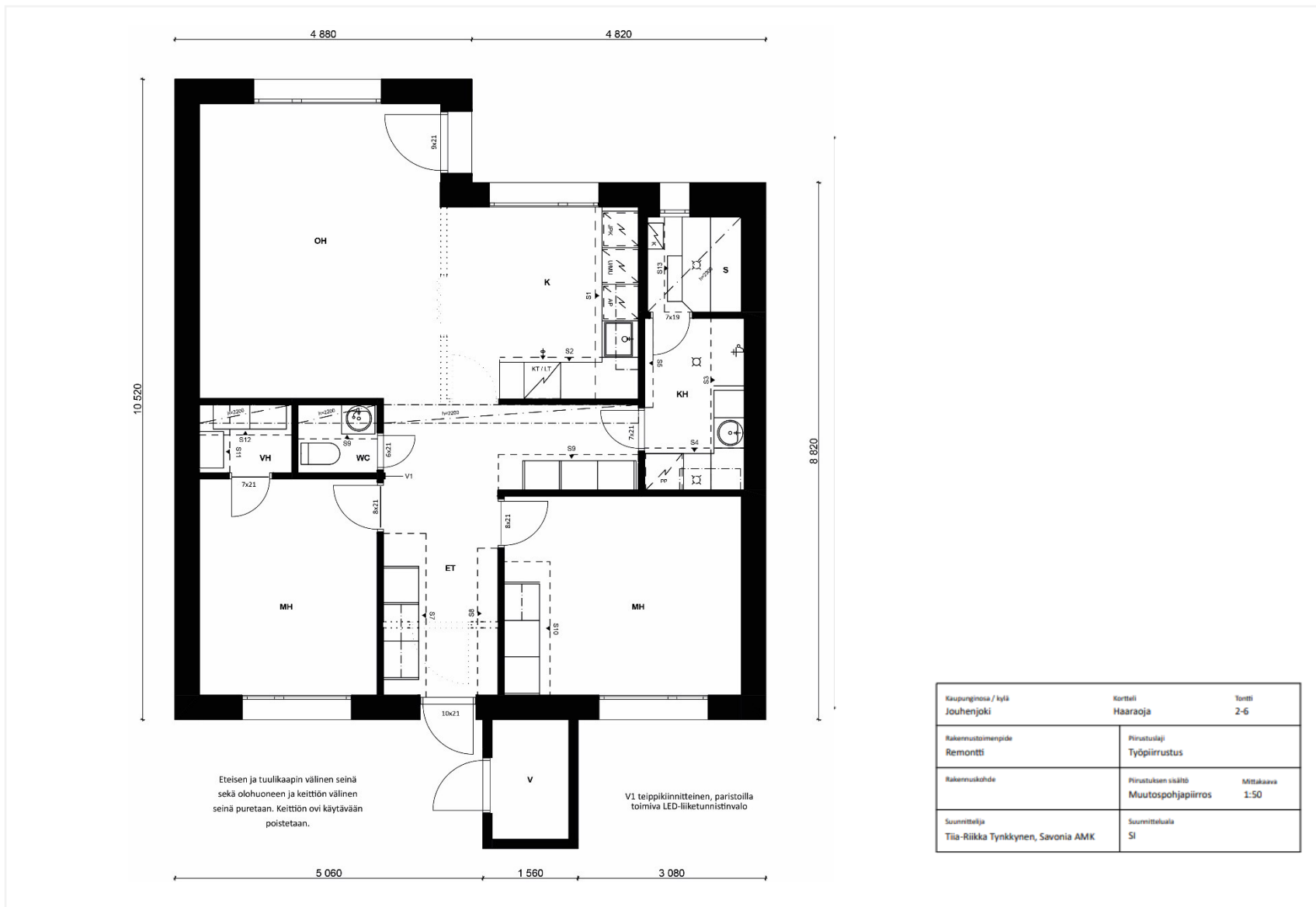
Mitä ajatuksia oheiset kuvat herättävät sinussa? Mistä pidät? Mistä et?

LIITE 2: Purkusuunnitelma

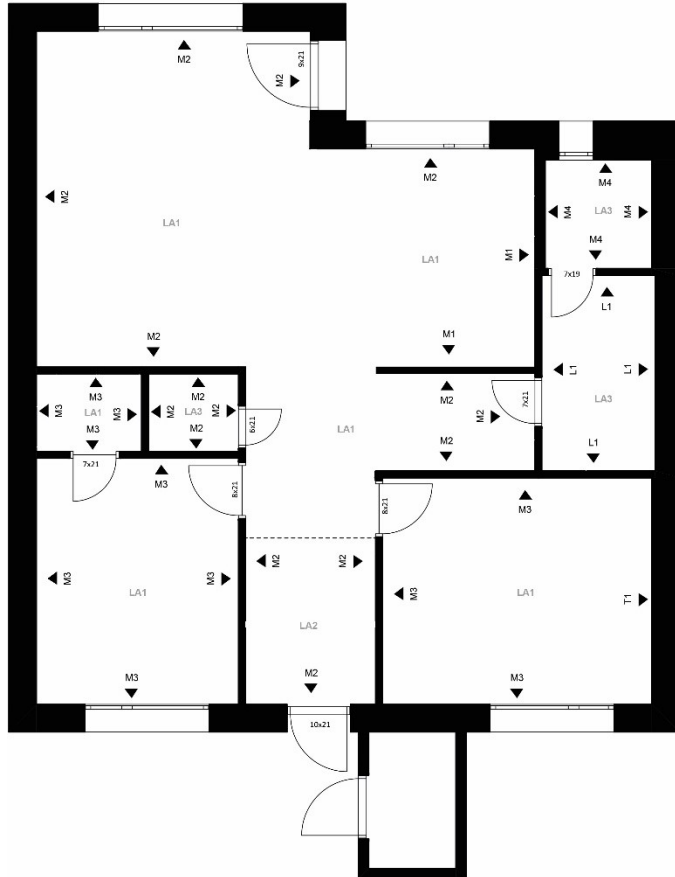

LIITE 3: Muutospohjapiirros

Kaupunginosa / kylä Jouhenjoki	Kortteli Haaraaja	Tontti 2-6
Rakennustoimenpide Remontti	Piirustuslaji Työpiirustus	
Rakennuskohde	Piirustuksen sisältö Muutospohjapiirros	Mittakaava 1:50
Suunnittelija Tiia-Riikka Tynkkynen, Savonia AMK	Suunnitteluala SI	

LIITE 4: Värisuunnitelma

SEINÄT

- M1** TIKKURILA, Remontti-Ässä, sävyssä "Hengähdyks" (Värisilmän tunne väri-värikartta) + keittiön välittään Bibecin Lina -tapetti Brittsommar ja 6 mm optiwhite karkaistu lasi mittatilaustyönä **ks. seinäprojekti 51 & 52**
- M2** TIKKURILA, Remontti-Ässä, sävyssä "Hengähdyks" (Värisilmän tunne väri-värikartta)
- M3** TIKKURILA, Harmony, sävyssä "Hengähdyks" (Värisilmän tunne väri-värikartta)
- M4** Olemassa olevien seinien käsittely valkoisella Supi saunavahalla (TIKKURILA)

T1 BÄRASTAPETER, Borosan easyup 20 38615 -tapetti + Combi yleisliima

L1 IRIS CERAMICA, Calx Bianco 30x60 mm, pystyladonta + CE40 saumalaasti sävyssä 01 valkoinen

LATTIAT

- LA1** PARADOR, Modular ONE Tammi Pure Helmenharmaa 1-sauva Vinyyliilattia
- LA2** IRIS CERAMICA, Calx grigio 30x60 mm, pystyladonta + CERESIT CE40 saumalaasti 04 silver
- LA3** ABL LAATAT, Flandre Graniti Asiago R11 Strutturato 20x20 + CERESIT CE40 saumalaasti 04 silver
Lattian laattaa nostetaan myös yhden laatan verran seinälle!

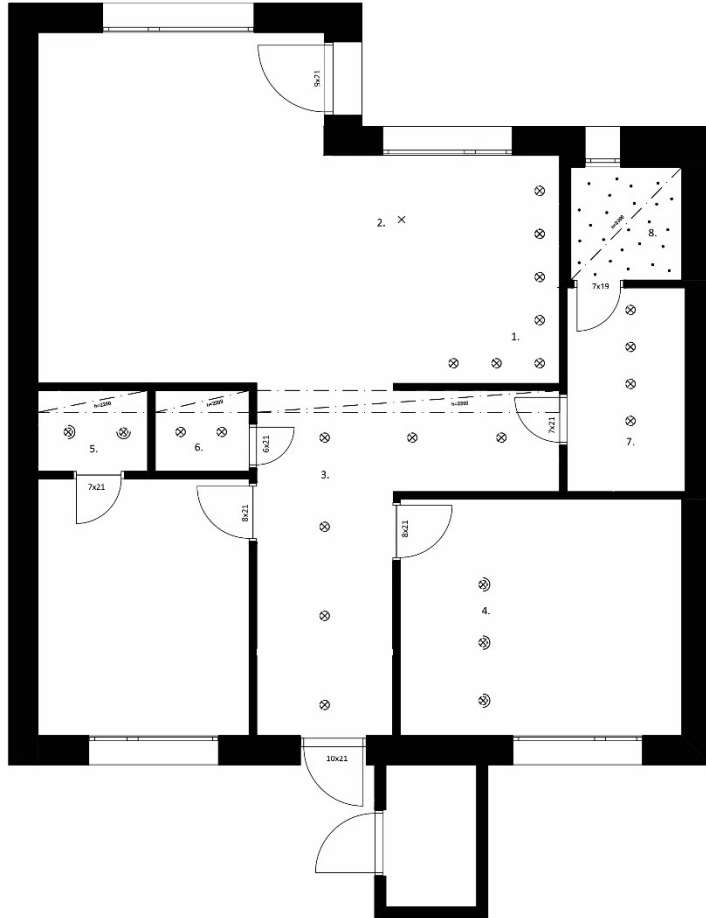
Kuiviin tiloihin Cello jalkalista 12x32x3200mm valkoinen
Vinyylin ja laatan välillä eteisessä Listatalon eritasolista 40/0-15mm hopea 1m, tarrakiinnityksellä

Makuuhuoneiden ja vaatehuoneen ovien liikutusaukoihin Progress Profiles:n peitelistä Progress Profiles SOL 40P, 2,7m, 2,8mm, 40mm, anodisoitu hopea + kiinnityspohja liikutusaukomaalistoille Progress Profiles Proinsert PINBFT40, 2,7m, alumiini

Ovien peitelistä maalataan Tikkurilan Helmi listavalkoisella

Kaupunginosa / kyla	Kortteli	Tontti
Jouherylki	Haaraaja	2-6
Rakennuslupamenopide	Piirustustaji	
Remontti	Työpiirustus	
Rakennuslehdde	Piirustuksen sisältö	Mittakaava
	Värisuunnitelma	1:50
Suunnittelija	Suunnitteluala	
Tila-Riikka Tynkkynen, Savonia AMK	SI	

LIITE 5: Alakattosuunnitelma

Muutoksia tehdään alakattoon ainoastaan seuraavien osalta: olohuoneen valkoinen kattopaneeli poistetaan ja pinta tasoitetaan, kuten keittiössä. Saunan alakatto maalataan valkoisella Supi saunavahalla.

Huonekorkeudet 2500 mm, alemmaksi laskeutuvat katot merkattu piirroksen erikseen.

Valaistukseen muutoksia tehdään seuraavien mukaan, merkitsemättömät valaisimet säilytetään ennallaan.

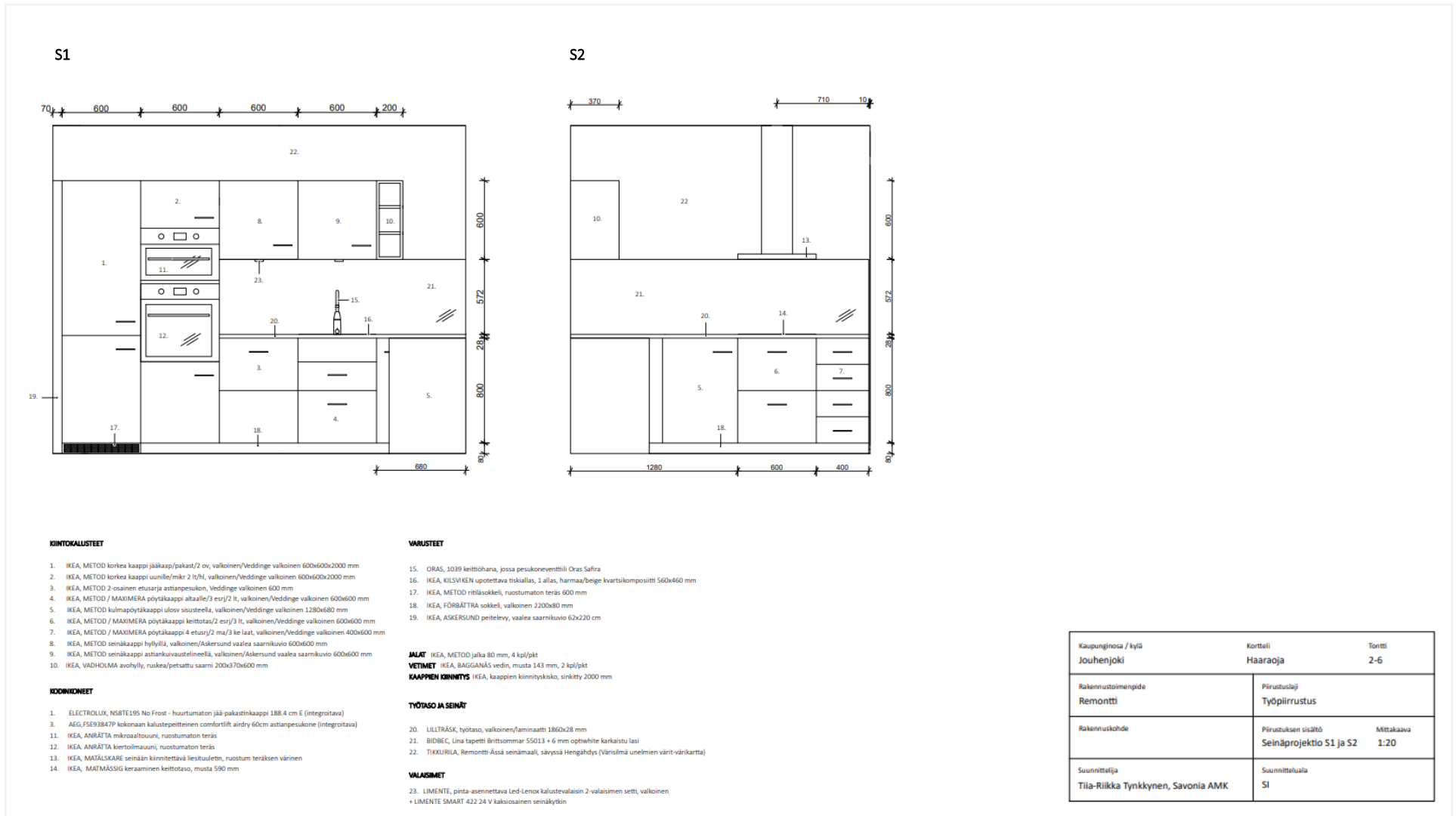
1. Seinäkaappien yläpuolelle kattoon asennetaan uudet upotettavat valot 290 mm etäisyydelle seinästä. Asennusväli 596 mm. **LIMENTE, LED-DRI upotettava paneelivalaisin, valkoinen**
2. Vanhan riippuvalaisimen pistoke siirretään ruokapöydän kohdalle
3. Vanhat kattovalaisimet korvataan ja uudet valaisimet asennetaan käytävän keskiliinjaan, asennusväli 568 mm **LIMENTE, LED-DRI upotettava paneelivalaisin, valkoinen**
4. Vanha kattovalaisin korvataan, uudet valot asennetaan etelisen seinästä 1148 mm etäisyydelle, ikkunaseinästä 486 mm etäisyydelle. Asennusväli 802 mm. **LARCCHIO, upotettava LED -kohdevalo Joki 11,5 cm, valkoinen**
5. Vanha kattovalaisin korvataan uudella, uudet valot asennetaan keskiliinjaan. Asennusväli 764 **LARCCHIO, upotettava LED -kohdevalo Joki 11,5 cm, valkoinen**
6. Vanhat kattovalaisimet korvataan ja uudet valaisimet asennetaan käytävän keskiliinjaan, asennusväli 568 mm **LIMENTE, LED-DRI upotettava paneelivalaisin, valkoinen + liiketunnistin**
7. Vanhat kattovalaisimet korvataan uusilla, uudet valot asennetaan keskiliinjaan. Etäisyys pitkästä seinästä 879 mm ja saunan seinästä 309 mm. Asennusväli 512 mm. **LIMENTE, LED-DRI upotettava paneelivalaisin, valkoinen**
8. Vanha valaisin poistetaan, tilalle asennetaan kattoon upotettava ja himmennettävä kuitusaunavalaisussarja **CARIITTI, VPAC-1527-Ø532, 1-4 m² + LED-projektori + 5 valokuitua**

Kaupunginosa / kylä	Kortteli	Tontti
Jouhenjoki	Haaraoja	2-6
Rakennustoimenpide	Piirustuslaji	
Remontti	Työpiirustus	
Rakennuskohde	Piirustuksen sisältö	Mittakaava
	Alakattosuunnitelma	1:50
Suunnittelija	Suunnitteluala	
Tiia-Riikka Tynkkyne, Savonia AMK	SI	

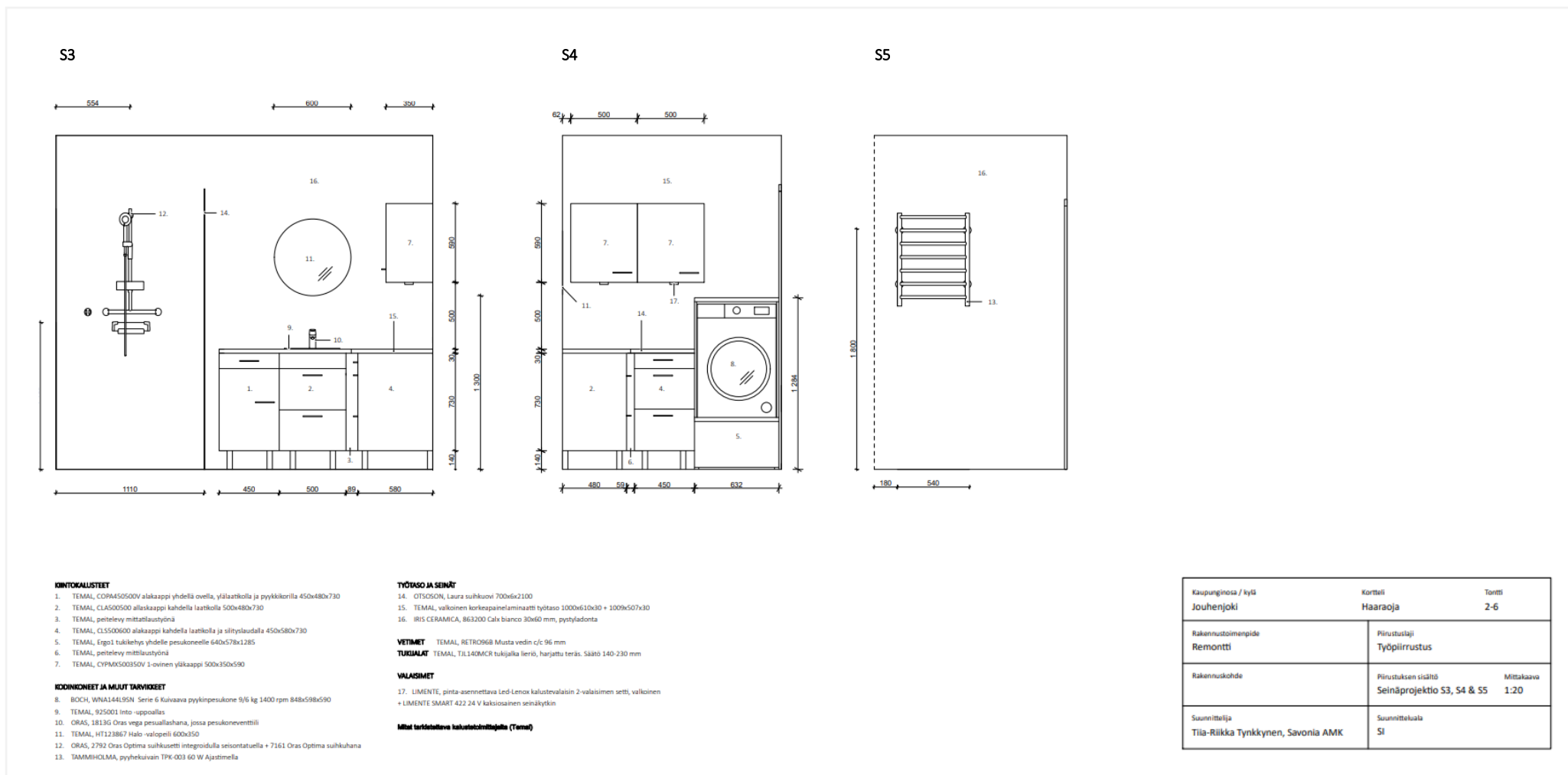
LIITE 6: Eteisen ja käytävän seinäprojektiot

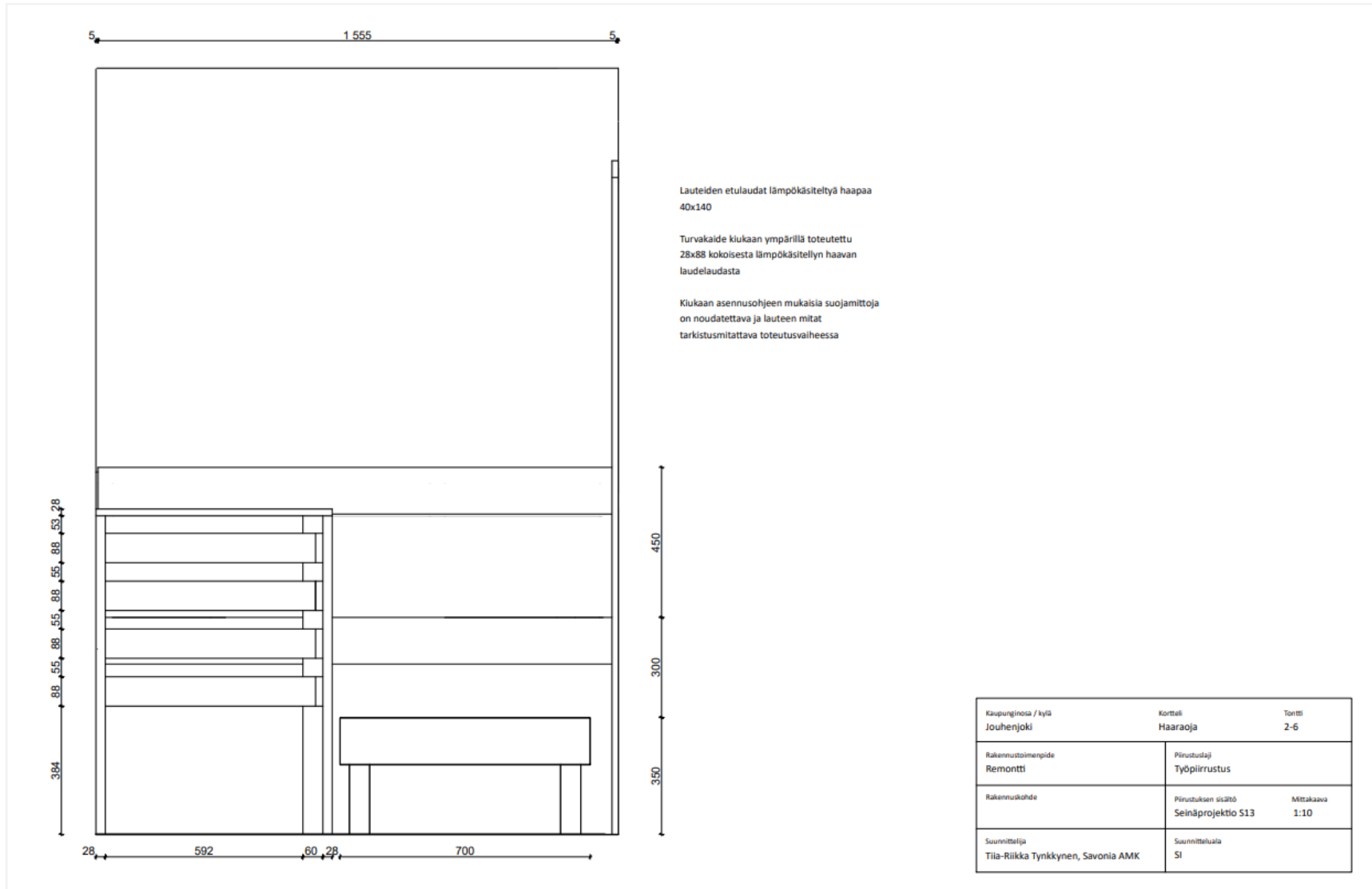
LIITE 7: Keittiön seinäprojektiot

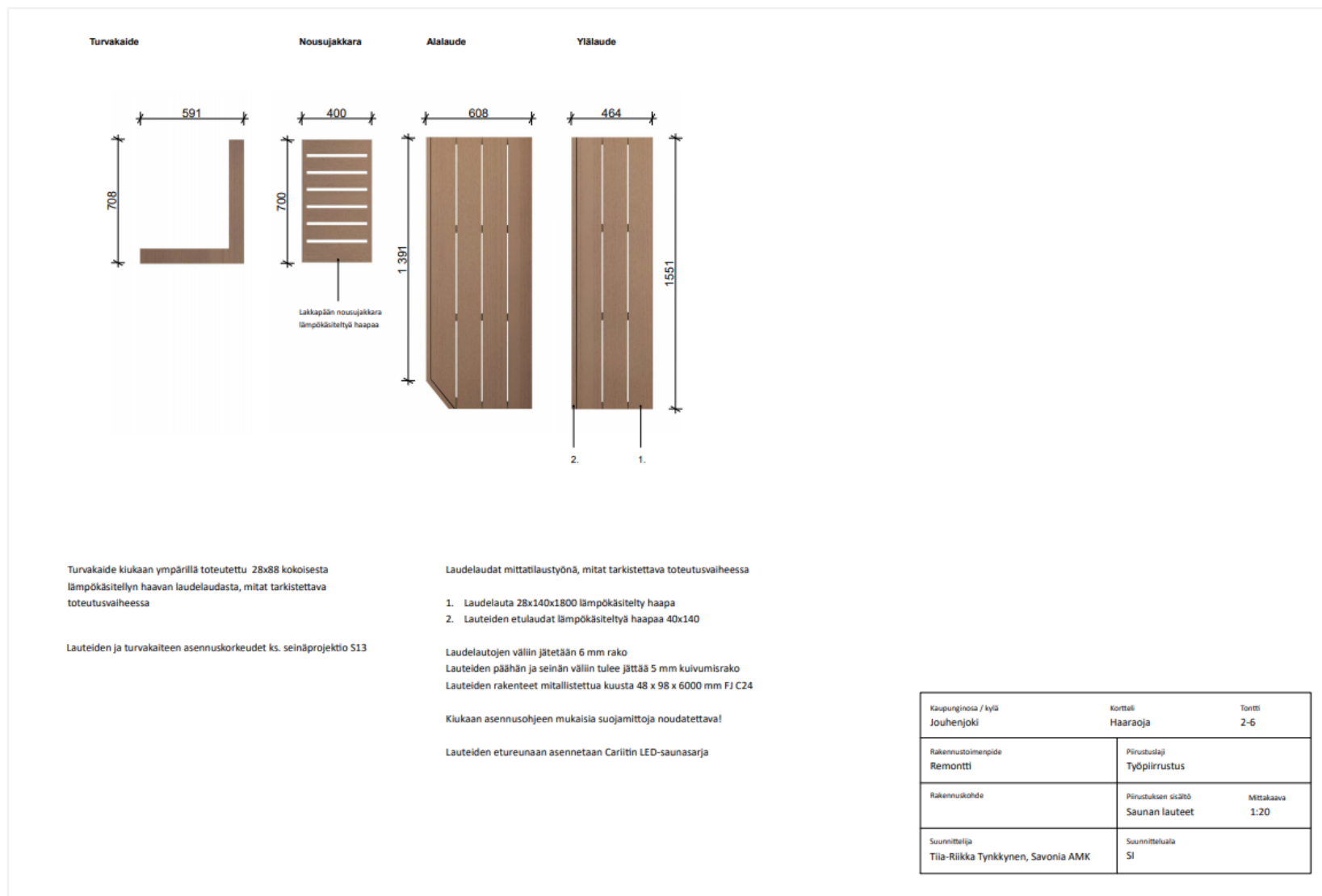
LIITE 8: Kylpyhuoneen seinäprojektiot

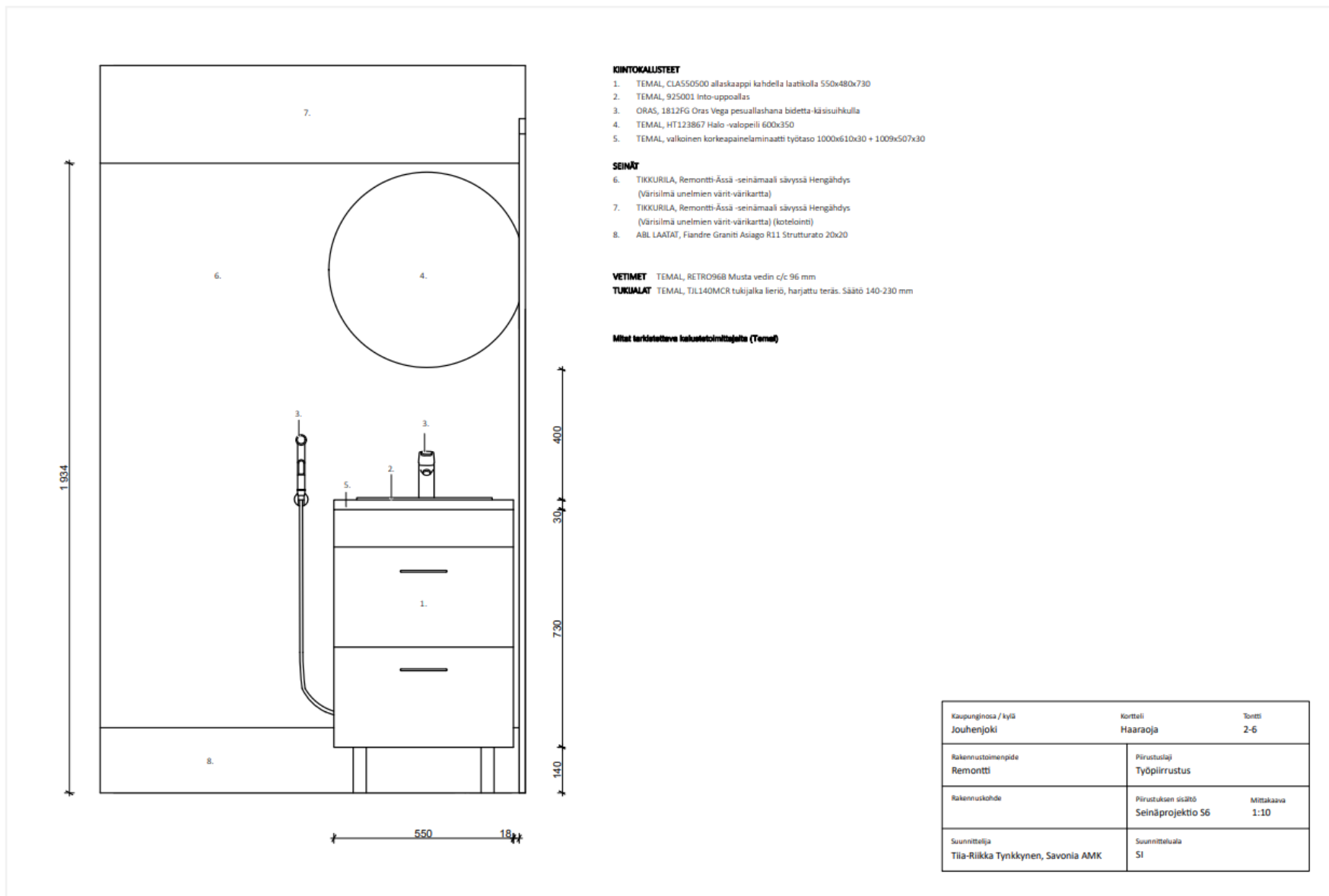
LIITE 9: Saunan seinäprojektiio

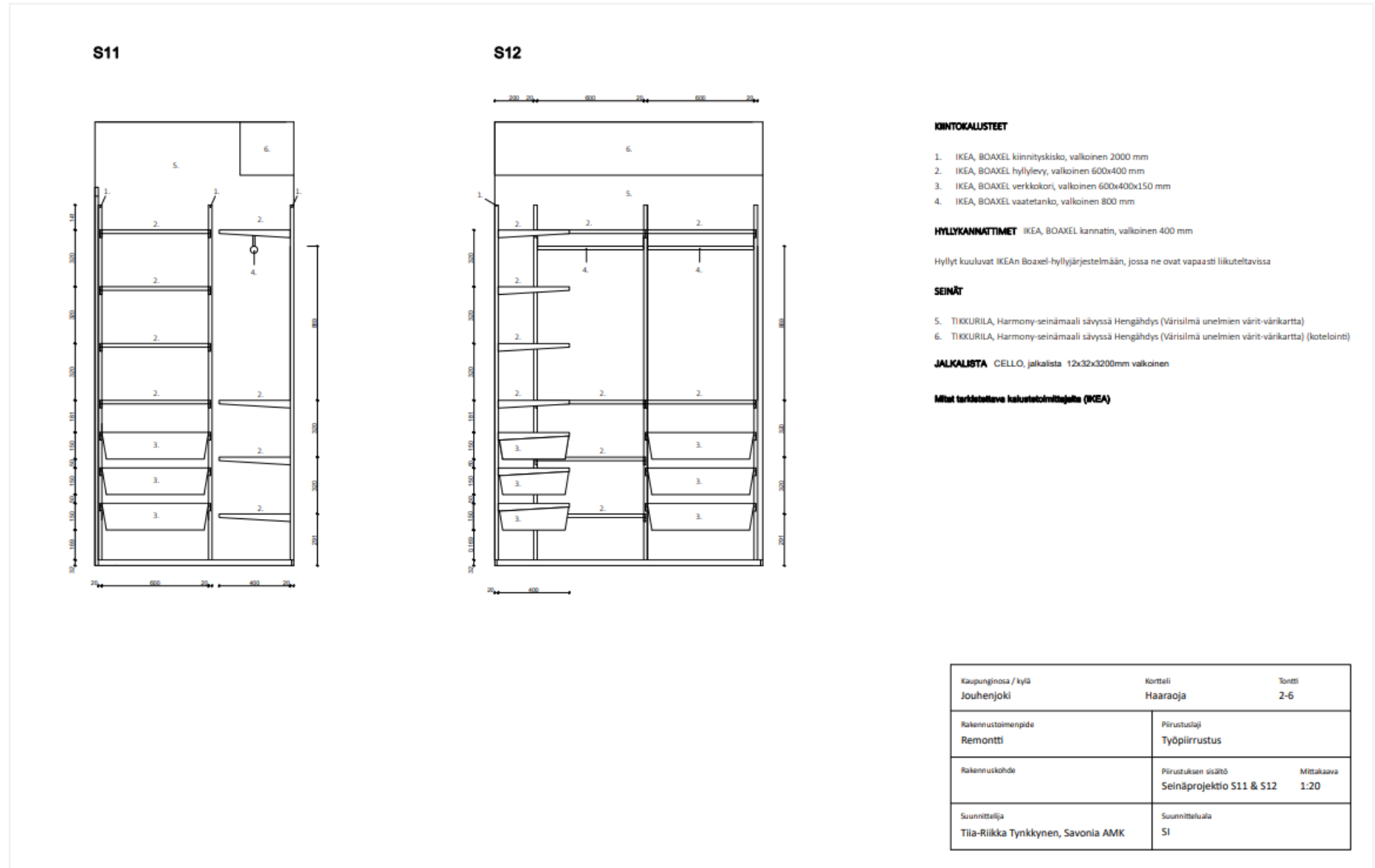
LIITE 10: Saunan lauteiden työpiirros

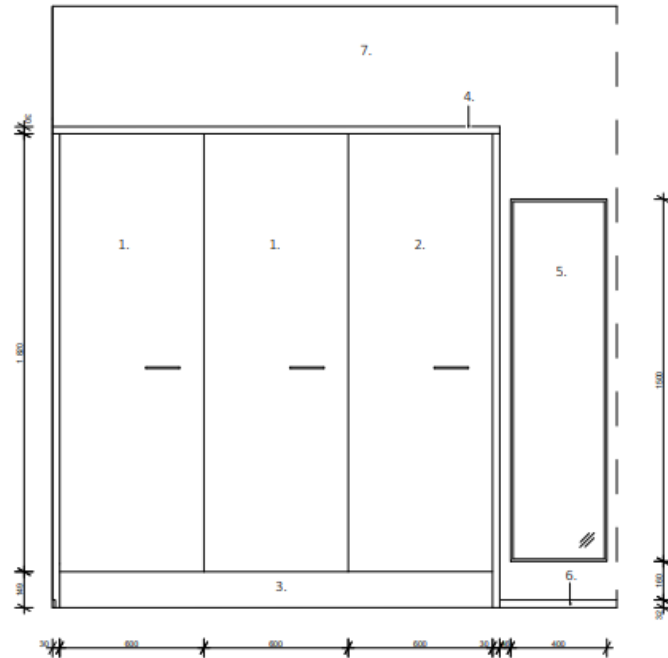
LIITE 11: Erillisvessan seinäprojektio

LIITE 12: Vaatehuoneen seinäprojektiot

LIITE 13: Makuuhuoneen seinäprojektiot

KIINTOKALUSTEET

1. TEMAL, korkeakaappi 600x580x1820 ulosvedettävillä laatikoilla M01 (tilaustavara)
2. TEMAL, korkeakaappi 600x580x1820 vaateangolla M01 (tilaustavara)

VARUSTEET

3. TEMAL, SOKKELIM01 sokkeli 150 mm
4. TEMAL, irtosivu/peitelevy sävyssä E2, paksuus 30 mm (tilaustavara)

MUUT

5. IKEA, NISSEDAL peili, valkoinen 400x1500 mm
6. CELLO, jalkalista 12x32x3200mm valkoinen

SEINÄ

7. TIKKURILA, Harmony -seinämaali sävyssä Hengähdys (Värisilmän unelmien värit -värikartta)

VETIMET TEMAL, RETRO96B Musta vedin c/c 96 mm

TUKIJALAT KIINTOKALUSTEISIIN TEMAL, TJL140MCR tukijalka lieriö, harjattu teräs. Säätö 140-230 mm

Mitat keräiltävissä kakaskeinoimittajalta (Tema)

Kaupunginosa / kylä Jouhenjoki	Kortteli Haaraoja	Tontti 2-6
Rakennustoimenpide Remontti	Piirustuslaji Työpiirustus	
Rakennuskohde	Piirustuksen sisältö Seinäprojektiot S10	Mittakaava 1:20
Suunnittelija Tiia-Riikka Tynkkynen, Savonia AMK	Suunnitteluala SI	

LIITE 14: Kalusteluettelo

SAUNA

Lauteet	Laudelauta Thermory 28x140x1800 SHP lämpökäsitelty haapa	tarve tarkistusmitattava toteutusvaiheessa	Thermory	ks. saunan lauteet työpiirustus
	Lauteen etulauta 40x140x2100 lämpökäsitelty haapa	tarve tarkistusmitattava toteutusvaiheessa	Thermory	ks. saunan lauteet työpiirustus
Turvakaide	Laudelauta 28 x 88 x 1800 lämpökäsitelty haapa	tarve tarkistusmitattava toteutusvaiheessa	Thermory	ks. saunan lauteet työpiirustus
Lauteiden runko	Mitallistettu kuusi 48 x 98 x 6000 mm FJ C24	tarve tarkistusmitattava toteutusvaiheessa	Raw products	ks. saunan lauteet työpiirustus
Alapenkki	Saunanpenkki, Nousujakkara 400x700mm lämpökäsitelty haapa	1 kpl	Lakkapää	ks. saunan lauteet työpiirustus
Kiuas	Sähkökiuas Harvia The Wall SW45E Black Steel, 4.5kW, 3-6m ³ , erillinen ohjaus + ohjauskeskus	1 kpl	Harvia	
Kattovalaistus	Saunavalaistussarja Cariitti, VPAC-1527-8532, 1-4 m ² + LED-projektori + 5 valokuitua	1 kpl	Cariitti	ks. alakattosuunnitelma
Lauteiden valaistus	Cariitti LED-Saunasarja lauteisiin ja kattoon	1 kpl	Cariitti	ks. saunan lauteet työpiirustus

KYLPYHUONE JA KODINHOITOTILA

Kaapistot	COO400400V Alakaappi yhdellä ovella 400x380x730 ovi ja runko melamiinipäällysteinen kalustelevy vaalea tammi E2 (pyykkikorilla)	1 kpl	Temal	ks. seinäprojektiio S3
	CLA550400 allaskaappi kahdella laatikolla ilman yläkantta 550x380x730 ovi ja runko melamiinipäällysteinen kalustelevy vaalea tammi E2	1 kpl	Temal	ks. seinäprojektiio S3
	Ergo1 tukikehys yhdelle pesukoneelle, irtosivut ja alalaatikon etusarja vaalea tammi E2	1 kpl	Temal	ks. seinäprojektiio S4
	CLSL450600 alakaappi kahdella laatikolla ja silitysraudalla 450x580x730 ovi ja laatikon etulevy ja runko melamiinipäällysteinen kalustelevy vaalea tammi E2	1 kpl	Temal	ks. seinäprojektiio S4

Vetimet	RETRO96B Musta c/c 96 mm	6 kpl	Temal	ks. seinäprojektiio S3 & S4
Lisävarusteet	PYK4040 kaappiin sijoitettava liukukiskollinen pyykkikori 335x335x480	1 kpl	Temal	ks. seinäprojektiio S3
Työtaso	Laminaatti 30 mm, valkoinen 406 (mittatilaus)	2 kpl	Temal	ks. seinäprojektiio S3 & S4
Peitelevyt	Peitelevyt (mittatilaus)	2 kpl	Temal	ks. seinäprojektiio S3 & S4
Allas	925001 Into –uppoallas valkoinen	1 kpl	Temal	ks. seinäprojektiio S3
Hana	1813G Oras Vega pesuallashana, jossa pesukoneventtiili	1 kpl	Oras	ks. seinäprojektiio S3
Suihku	2792 Oras Optima suihkuseti integroidulla seisontatuella + 7161 Oras Optima suihkuhana	1 kpl	Oras	ks. seinäprojektiio S3
Valaistus	Kattoon yläkaappien yläpuolelle LED-DRI upotettava paneelivalaisin, valkoinen	7 kpl	Limente	ks. alakattosuunnitelma
	Yläkaappien alapintaa työvaloksi pinta-asennettava Led-Lenox kalustevalaisin 2-valaisimen set, valkoinen + LIMENTE SMART 422 24 V kaksiosainen seinäkytkin	2 kpl	Limente	ks. seinäprojektiio S4
Pyykinpesukone	WNA144L9SN Serie 6 Kuivaava pyykinpesukone9/6 kg 1400 rpm	1 kpl	Boch	ks. seinäprojektiio S4
Suihkuovi	Laura –suihkuovi karkaistu lasi 700x6x2100	1 kpl	Otsoson	ks. seinäprojektiio S3
Pyyhekuivain	Pyyhekuivain TPK-003 60 W Ajastimella	1 kpl	Tammiholma	ks. seinäprojektiio S5
Peili	HT123867 Halo -valopeili 600x350	1 kpl	Temal	ks. seinäprojektiio S3

W c -----

Kaapistot	CLA550400 allaskaappi kahdella laatikolla ilman yläkantta 550x380x730 laatikoiden etulevy ja runko melamiinipäällysteinen kalustelevy vaalea tammi E2	1 kpl	Temal	ks. seinäprojektiio S6
Vetimet	RETRO96B Musta c/c 96 mm	2 kpl	Temal	ks. seinäprojektiio S6
Allas	925001 Into –uppoallas valkoinen	1 kpl	Temal	ks. seinäprojektiio S6
Hana + bidetta	1812FG Oras Vega pesuallashana bidetta -käsisuihkulla	1 kpl	Oras	ks. seinäprojektiio S6
Työtaso	Laminaatti 30 mm, valkoinen 406 (mittatilaus)	1 kpl	Temal	ks. seinäprojektiio S6

Valaistus	Kattoon upotettava LED -kohdevalo Joki 11,5 cm, valkoinen	2 kpl	Larcchio	ks. alakattosuunnitelma
Peili	HT123867 Halo -valopeili 600x350	1 kpl	Temal	ks. seinäprojektiio S6

KEITTIÖ

Alakaapit ja ovet	METOD korkea kaappi jääkaap/pakast/2 ov, valkoinen/Veddinge valkoinen 60x60x200 cm	1 kpl	IKEA	ks. seinäprojektiio S1
	METOD korkea kaappi uunille/mikr 2 lt/hl, valkoinen/Veddinge valkoinen 60x60x200 cm	1 kpl	IKEA	ks. seinäprojektiio S1
	METOD 2-osainen etusarja astianpesukon, Veddinge valkoinen 60 cm	1 kpl	IKEA	ks. seinäprojektiio S1
	METOD / MAXIMERA pöytäkaappi altaalle/3 esrj/2 lt, valkoinen/Veddinge valkoinen 60x60 cm	1 kpl	IKEA	ks. seinäprojektiio S1
	METOD kulmapöytäkaappi ulosv sisusteella, valkoinen/Veddinge valkoinen 128x68 cm	1 kpl	IKEA	ks. seinäprojektiio S1 & S2
	METOD / MAXIMERA pöytäkaappi keittotas/2 esrj/3 lt, valkoinen/Veddinge valkoinen 60x60 cm	1 kpl	IKEA	ks. seinäprojektiio S2
	METOD / MAXIMERA pöytäkaappi 4 etusrj/2 ma/3 ke laat, valkoinen/Veddinge valkoinen 40x60 cm	1 kpl	IKEA	ks. seinäprojektiio S2
Yläkaapit	METOD seinäkaappi hyllyillä, valkoinen/Askersund vaalea saarnikuvio 60x60 cm	1 kpl	IKEA	ks. seinäprojektiio S1
	METOD seinäkaappi astiankuivaustelineellä, valkoinen/Askersund vaalea saarnikuvio 60x60 cm	1 kpl	IKEA	ks. seinäprojektiio S1
	VADHOLMA avohylly, ruskea/petsattu saarni 20x37x60 cm	1 kpl	IKEA	ks. seinäprojektiio S1
Työtaso	LILLTRÄSK työtaso, valkoinen/laminaatti 186x2.8 cm	2 kpl	IKEA	ks. seinäprojektiio S1 & S2
Lisätarvikkeet	FÖRBÄTTRA sokkeli, valkoinen 220x8 cm	yht. 1,8 m = 2 kpl	IKEA	ks. seinäprojektiio S1 & S2
	METOD ritiläsokkeli, ruostumaton teräs 60 cm	1 kpl	IKEA	ks. seinäprojektiio S1
	METOD jalka 8 cm, 4 kpl/pkt	yht. 14 kpl = 4 pkt	IKEA	ks. seinäprojektiio S1 & S2
	Kaappien kiinnityskisko, sinkitty 200 cm	yht. 8,5 m = 4 pkt	IKEA	ks. seinäprojektiio S1 & S2
	BAGGANÄS vedin, musta 143 mm, 2 kpl/pkt	yht. 17 kpl = 9 pkt	IKEA	ks. seinäprojektiio S1 & S2

Kodinkoneet	FSE93847P kokonaan kalustepeitteinen comfortlift airdry 60cm astianpesukone	1 kpl	AEG	ks. seinäprojektiio S1
	MATÄLSKARE seinään kiinnitettävä liesituuletin, ruostum teräksen värinen	1 kpl	IKEA	ks. seinäprojektiio S2
	MATMÄSSIG keraaminen keittotaso, musta 59 cm	1 kpl	IKEA	ks. seinäprojektiio S2
	NS8TE19S No Frost - huurtumaton kalusteisiin sijoitettava jää-pakastinkaappi 188.4 cm E	1 kpl	Electrolux	ks. seinäprojektiio S1
	ANRÄTTA kiertoilmahuuuni, ruostumaton teräs	1 kpl	IKEA	ks. seinäprojektiio S1
	ANRÄTTA mikroaaltouuni, ruostumaton teräs	1 kpl	IKEA	ks. seinäprojektiio S1
Allas	KILSVIKEN upotettava tiskiallas, 1 allas, harmaa/beige kvartsikomposiitti 56x46 cm	1 kpl	IKEA	ks. seinäprojektiio S1
Hana	1039 keittiöhana, jossa pesukoneventtiili Oras Safira	1 kpl	Oras	ks. seinäprojektiio S1
Työtasojen valaistus	Limente 65234S2 LED-LENOX valk., 2 valaisimen setti + virtalähde	1 kpl	Limente	ks. seinäprojektiio S1
	Pinta-asennus kaappien alapohjaan			
	LIMENTE SMART 422 24 V kaksiosainen seinäkytkin	1 kpl	Limente	ks. seinäprojektiio S2

ETEINEN JA KÄYTÄVÄ

Kaapistot	Korkeakaappi 600x580x1820 mm vaateangolla ja kahdella ulosvedettävällä laatikolla (mittatilaus), runko ja ovi melamiinipäällysteinen kalustelevy valkoinen M01	2 kpl	Temal	ks. seinäprojektiio S7
	CKMA600600M01 matala säilytyslaatikko 600x580x300, runko ja ovi melamiinipäällysteinen kalustelevy valkoinen M1	1 kpl	Temal	ks. seinäprojektiio S7
	Irtosivu/peitelevy sävyssä E2, paksuus 30 mm (mittatilaus)	1 kpl	Temal	ks. seinäprojektiio S7
	BISSA kenkäkaappi, 2 lokeroa, valkoinen 49x93 cm	2 kpl	IKEA	ks. seinäprojektiio S8
	CKSI600500VM01 siivouskaappi siivousvälinetelineellä 600x480x1820 runko ja ovi melamiinipäällystettyä kalustelevyä valkoinen M01	1 kpl	Temal	ks. seinäprojektiio S9
	Korkeakaappi 600x480x1820 ulosvedettävillä laatikoilla (mittatilaus) runko ja ovi melamiinipäällystettyä kalustelevyä valkoinen M01	1 kpl	Temal	ks. seinäprojektiio S9
	C2L600500M01 alakaappi kahdella laatikolla 600x480x730 runko ja ovi melamiinipäällystettyä kalustelevyä valkoinen M01	1 kpl	Temal	ks. seinäprojektiio S9

	Sivulevyt sävyssä vaalea tammi E2, paksuus 30 mm kehystää koko kalustekokonaisuuden eteisessä ja käytävässä	10 kpl	Temal	ks. seinäprojektiio S7 & S9
Peili	NISSEDAL peili, valkoinen 65x150 cm	1 kpl	IKEA	ks. seinäprojektiio S8
Valaistus	LED-DRI upotettava paneelivalaisin, valkoinen	6 kpl	LIMENTE	ks. alakattosuunnitelma
	Teippikiinnitteinen, paristoilla toimiva LED-liiketunnistinvalo	1 kpl		ks. muutosohjapiirros

MAKUUHUONE

Kaapistot	Korkeakaappi 600x480x1820 ulosvedettävillä laatikoilla (mittatilaus) runko ja ovi melamiinipäällystettyä kalustelevyä valkoinen M01	2 kpl	Temal	ks. seinäprojektiio S10
	Korkeakaappi 600x580x1820 mm vaateangolla (mittatilaus) runko ja ovi melamiinipäällysteinen kalustelevy valkoinen M01	1 kpl	Temal	ks. seinäprojektiio S10
	Sivulevyt sävyssä vaalea tammi E2, paksuus 30 mm, kehystää koko kalustekokonaisuuden	3 kpl	Temal	ks. seinäprojektiio S10
Valaistus	Upotettava LED -kohdevalo Joki 11,5 cm, valkoinen	3 kpl	Larcchio	ks. alakattosuunnitelma

VAATEHUONE

Hyllyt	BOAXEL kiinnityskisko, valkoinen 200 cm	5 kpl	IKEA	ks. seinäprojektiio S11 & S12
	BOAXEL verkkokori, valkoinen 60x40x15 cm	6 kpl	IKEA	ks. seinäprojektiio S11 & S12
	BOAXEL hyllylevy, valkoinen 60x40 cm	10 kpl	IKEA	ks. seinäprojektiio S11 & S12
	BOAXEL kannatin, valkoinen 40 cm	32 kpl	IKEA	ks. seinäprojektiio S11 & S12
Tanko	BOAXEL vaate tanko, valkoinen 60 cm	2 kpl	IKEA	ks. seinäprojektiio S12
Valaistus	upotettava LED -kohdevalo Joki 11,5 cm, valkoinen	2 kpl	Larcchio	ks. alakattosuunnitelma

LIITE 15: Materiaaliluettelo

LATTIAT

Oleskelutilojen lattia	PARADOR Modular ONE Tammi Pure Helmenharmaa 1-sauva Vinyyilattia	Novafloor	ks. värisuunnitelma
Listat	Jalkalista 12x32x3200mm valkoinen	Cello	ks. värisuunnitelma
	Eritasolista 40/0-15mm hopea 1m tarrakiinnitys	Listatalo	ks. värisuunnitelma
	Peitelista Progress Profiles SOL 40P, 2,7m, 2,8mm, 40mm, anodisoitu hopea	Progress Profiles	ks. värisuunnitelma
	Kiinnityspohja liikuntasaumalistoille Progress Profiles Proinsert PINBFT40, 2,7m, alumiini	Progress Profiles	ks. värisuunnitelma
Kosteiden tilojen lattia	Fiandre Graniti Asiago R11 Strutturato 20x20	ABL Laatat	ks. värisuunnitelma
Eteistila	Calx grigio 30x60 mm	Iris Ceramica	ks. värisuunnitelma
Saumalaastit	CE40 saumalaasti 04 silver	Ceresit	ks. värisuunnitelma
Saniteettisilikoni lattian ja seinän väliin	CS25 saniteettisilikoni sävyssä 04 silver	Ceresit	ks. värisuunnitelma

SEINÄT

Eteistila, käytävä, olohuone, keittiö ja wc	Remontti-Ässä, sävyssä "Hengähdys" (Värisilmän tunne väri -värikartta)	Tikkurila	ks. värisuunnitelma
Keittiön välitila	Lina tapetti Brittsommar 55013	Bidbec	ks. seinäprojektiio S1 & S2
Keittiön välitilan lasi	6 mm optiwhite karkaistu lasi mittatilaustyönä		ks. seinäprojektiio S1 & S2
Makuuhuone, vierashuone ja vaatehuone	Harmony, sävyssä "Hengähdys" (Värisilmän tunne väri -värikartta)	Tikkurila	ks. värisuunnitelma
Makuuhuoneen päätyseinä	Borosan easyup 20 38615-tapetti	Bärastapeter	ks. värisuunnitelma
Tapettiliima	Combi 10l yleisseinäliima	Kiilto	ks. värisuunnitelma
Kylpyhuone	863200 Calx bianco 30x60 mm, pystyladonta	Iris Ceramica	ks. värisuunnitelma
Saumalaasti	Kylpyhuoneen seinä: CE40 saumalaasti sävyssä 01 valkoinen	Ceresit	ks. värisuunnitelma
Saniteettisilikoni seinien kulmiin	CS25 saniteettisilikoni sävyssä 01 valkoinen	Ceresit	ks. värisuunnitelma
Sauna	Supi Saunavaha, valkoinen	Tikkurila	ks. värisuunnitelma
Ovien peitelistat	Helmi listavalkoinen	Tikkurila	

MUUT

Saunan lauteet	Supi Saunasuoja	Tikkurila	ks. saunan lauteet työpiirustus
----------------	-----------------	-----------	---------------------------------